

JAARSTUKKEN 2013

Algemeen Bestuur van 25 juni 2014

Zoals behandeld in DB-vergadering van 10 april 2014

In Holland Rijnland werken samen:
Alphen aan den Rijn, Hillegom,
Kaag en Braassem, Katwijk,
Leiden, Leiderdorp, Lisse,
Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout,
Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen,
Voorschoten en Zoeterwoude.

INHOUDSOPGAVE

1. JAARVERSLAG 2013	4
1.1 INLEIDING	5
1.2 REKENINGRESULTAAT	11
1.3 BESTUUR	17
1.4 PROGRAMMA RUIMTELIJKE AGENDA	19
1.4.1 Onderdeel Ruimtelijke Agenda Algemeen	22
1.4.2 Onderdeel Ruimtelijke Ordening	24
1.4.3 Onderdeel Wonen	26
1.4.4 Onderdeel Economische Zaken en Toerisme	29
1.4.5 Onderdeel Natuur en Landschap	33
1.4.6 Onderdeel Verkeer en Vervoer	35
1.5 PROGRAMMA SOCIALE AGENDA	41
1.5.1 Onderdeel Jeugd	44
1.5.2 Onderdeel Leerplicht en aanpak voortijdig schoolverlaten	47
1.5.3 Onderdeel Participatie	54
1.5.4 Onderdeel Zorg en Welzijn	58
1.5.5 Onderdeel Cultuur	61
1.6 PROGRAMMA BESTUUR EN MIDDELEN	62
1.6.1 Onderdeel Bestuur	64
1.6.2 Onderdeel Middelen	67
1.6.3 Onderdeel Regionaal Investeringsfonds	69
1.7 PARAGRAFEN	70
1.7.1 WEERSTANDSVERMOGEN	70
1.7.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	72
1.7.3 FINANCIERING	73
1.7.4 BEDRIJFSVOERING	75
1.7.5 VERBONDEN PARTIJEN	82
1.7.6 COMPENSATIEFONDS BTW	83
2. JAARREKENING 2013	84
2.1 BALANS en TOELICHTING OP DE BALANS	85
2.2 PROGRAMMAREKENING OVER BEGROTINGSJAAR	91
2.3 TOELICHTINGEN	92
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	92
2.3.2 Toelichting op de Balans per 31 december 2013	93
2.3.2.1 Investerings- en financieringsstaat	95

2.3.2.2 Verloopoverzicht overlopende activa	96
2.3.2.3 Staat van reserves	97
2.3.2.4 Staat van de voorzieningen	98
2.3.2.5 Staat van overlopende Passiva.....	100
2.3.3 Toelichting op de Programmarekening over 2013	102
2.3.3.1 Overzicht incidentele baten en lasten	111
2.3.3.2 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	112
2.3.3.3 Informatie Wet Normering Bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector (WNT)	114
3. SISA-BIJLAGE VERANTWOORDINGSINFORMATIE	116
4. BESLUIT	117
5. CONTROLEVERKLARING	118
6. BIJLAGEN	121
6.1 Kostenverdeelstaat	121
6.2 Kosten Woonruimteverdeling.....	122
6.3 Bijdrage gemeenten op basis van leerlingenaantallen.....	122
6.4 Overzicht Besluit Woning gebonden Subsidies.....	123
6.5 Overzichten inkomende en uitgaande subsidies.....	126
6.6 Overzicht baten en lasten	127
6.7 Bijdragen gemeenten per taak.....	128
6.8 Overzicht bijdrage gemeenten per regionale taak en plustaak	129
6.9 Bijdragen gemeenten rekening (na bestemming)	130
6.10 Afrekenstaat (na bestemming en voorgenomen reserveringen).....	131

JAARVERSLAG 2013

In 2013 werkten in Holland Rijnland samen:
Alphen aan den Rijn, Hillegom,
Kaag en Braassem, Katwijk,
Leiden, Leiderdorp, Lisse,
Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout,
Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen,
Voorschoten en Zoeterwoude.

1.1 INLEIDING

Voor u liggen het jaarverslag en de jaarrekening 2013 van het samenwerkingsverband Holland Rijnland.

In goede samenwerking met de bestuursorganen, bestuurders en ambtenaren van de deelnemende gemeenten en de ambtelijke organisatie van de regio zijn er mooie resultaten geboekt en forse stappen gezet bij belangrijke onderwerpen.

Wat is er bereikt? Hieronder wordt in het kort een opsomming gegeven van de belangrijkste hoogtepunten in het afgelopen jaar.

Ruimtelijke Agenda

RijnlandRoute

Het Algemeen Bestuur heeft op 27 september 2013 ingestemd met regionale cofinanciering aan de RijnlandRoute vanuit het Regionaal Investeringsfonds. Hiermee is vanuit de regio in totaal een bedrag van €75 miljoen toegezegd aan de RijnlandRoute. De voorwaarden van deze regionale financiering zijn vastgelegd door het sluiten van twee bestuurlijke overeenkomsten. Een overeenkomst tussen Holland Rijnland en de inliggende gemeenten die participeren in het Regionaal Investeringsfonds ten aanzien van de tweede tranche bijdrage van €37,5 miljoen en een financieringsovereenkomst tussen de provincie Zuid – Holland en de regio Holland Rijnland ten aanzien van de scope en overige voorwaarden waar binnen het project gerealiseerd dient te worden. Hierop wordt door de regio gemonitord. Eind 2014 wordt de vaststelling van het provinciaal inpassingsplan voorzien als volgende stap in de opmaat naar realisatie van de RijnlandRoute.

Hoogwaardig openbaar vervoer

In januari 2013 hebben Provinciale Staten het programma HOV Zuid-Holland Noord vastgesteld. Verschillende HOV-corridors zijn verder uitgewerkt door provincie, Holland Rijnland en de gemeenten. Holland Rijnland heeft het initiatief genomen om samen met de gemeenten verkenningen uit te voeren naar de OV-corridors Hillegom – Nieuw-Vennep en Leiden – Leiderdorp. De corridor Leiden –Leiderdorp lijkt kansrijk om versneld op R-net niveau te brengen en wordt in 2014 meer gedetailleerd uitgewerkt. Voor de HOV-corridor Leiden – Katwijk – Noorwijk zijn de infra-maatregelen verder uitgewerkt en is een exploitatie onderzoek uitgevoerd. Het Algemeen Bestuur heeft in december 2013 ingestemd met de Bestuursovereenkomst HOV Noordwijk – Schiphol. In deze bestuursovereenkomst leggen betrokken partijen afspraken vast om de voorkeursvariant tot uitvoering te kunnen brengen. In de overeenkomst is onder meer opgenomen dat de regio € 5 miljoen RIF-middelen ter beschikking stelt. Eind 2013 is een actualisatie van het Uitvoeringsprogramma OV gemaakt, waarin de voortgang van de diverse HOV-projecten inzichtelijk wordt gemaakt. Dit helpt de regio om de in de OV-visie Holland Rijnland gedefinieerde ambitie te realiseren. Uitgangspunt voor de regio is daarbij steeds dat er een goede invulling moet komen voor het OV-netwerk in de regio.

Woonruimteverdeling

In 2013 heeft het Algemeen Bestuur de nieuwe regionale huisvestingsverordening vastgesteld. Deze verordening is het beleidskader voor een nieuw woonruimteverdeelsysteem voor alle regiogemeenten. Daarnaast zijn nadere uitvoeringsregels vastgesteld alsmede het convenant woonruimteverdeling met de corporaties. De beide laatste documenten zijn van belang voor een efficiënte werking van de regionale huisvestingsverordening. Corporaties werken nu, samen met regiogemeenten en huurdersorganisaties, aan de implementatie van het systeem. Het streven is dat in april 2014 het nieuwe woonruimteverdeelsysteem operationeel is.

Topsectorenbeleid

Als vervolg op de Quick scan topsectorenbeleid (uit 2011) is vanuit de regio ook in 2013 stevig ingezet op de topsectoren Space Technology en Biobased Economy.

Voor het oprichten van het Holland Space Cluster is de SpaceStrategie opgesteld, die is vastgesteld met bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden. Deze strategie is toegelicht in het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland op 26 juni. Op 4 november 2013 is in het bijzijn van minister Kamp het Holland Space Cluster officieel opgericht, waarmee het bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden gericht willen inzetten op het versterken van de ruimtevaartsector in Nederland.

Vanuit de topsector Biobased Economy is in 2013 uitvoering gegeven aan het programma Holland Rijnland Biobased. Dit programma zet naast promotie in op het aanjagen van projecten, netwerkvorming en meer zicht op de mogelijkheden die Biobased Economy biedt, ook als het gaat om subsidies. Belangrijk resultaat was het besluit van een aantal partijen, waaronder de Universiteit Leiden, om voorjaar 2014 een proefopstelling te bouwen voor het project Solar Fuels. In het Algemeen Bestuur van 26 juni is besloten een plan te maken om het programma Holland Rijnland Biobased in 2014 voor te zetten. Dit programma is eind 2013 opgesteld.

Bedrijventerreinen

In vervolg op de in 2012 vastgestelde Behoefteraming Bedrijfshuisvesting 2.0, is in 2013 een vervolgonderzoek gestart naar de kwaliteit en de toekomstwaarde van de bedrijventerreinen in Holland Rijnland. De resultaten van dit onderzoek zijn in oktober besproken tijdens een bestuurlijke werkconferentie, waarbij ook het bedrijfsleven vertegenwoordigd was.

In 2013 is het onderzoek naar een alternatieve locatie voor de Oostvlietpolder afgerond. Met dit onderzoek, dat is uitgevoerd in opdracht van de provincie Zuid-Holland, de gemeente Leiden en Holland Rijnland, is voor de Oostvlietpolder een gelijkwaardig alternatief gevonden, namelijk een locatie langs de A4 ten zuiden van het bedrijventerrein Veenderveld in de gemeente Kaag en Braassem. Inmiddels is door de provincie Zuid-Holland de procedure opgestart om dit ook planologisch te verankeren.

Natuur en landschap

In 2013 zijn de eerste groenprojecten met cofinanciering vanuit het Regionaal Groenprogramma afgerond: Matilo, Oostvlietpolder, ecologische verbindingen in Zoeterwoude en Hillegom, brug Koudenhoorn, Uitkijkpunt Blauwe Hart en de Boterhuispolder. Vanuit het Landschapsbeleidsplan Duin- en Bollenstreek is de Cultuurhistorische Atlas opgesteld. Met de provincie is een beleidskader voor het besteden van de provinciale groengelden in de regio opgesteld, "De Tuin van Holland". Op basis daarvan gaan de gemeenten in de regio het komende jaar gebiedsdeals afsluiten met de provincie.

Begin 2013 is een verkenning gestart naar de vormgeving van een Gebiedsfonds groen-blauwe diensten in Holland Rijnland, als middel om op lange termijn geld beschikbaar te houden voor beheer van natuur en groen-blauwe elementen op particuliere grond. Doel is om hiermee de gebruiks-, belevings- en toekomstwaarde van het agrarisch cultuurlandschap te versterken. In juli is in een bestuurlijk overleg met de gedeputeerde besloten om het Gebiedsfonds in eerste instantie af te bakenen voor het beheer van boerenlandpaden. Tevens is besloten om het Gebiedsfonds zodanig in te richten (organisatie en uitvoering) dat de structuur aansluit bij het nieuwe provinciale groenbeleid en de nieuwe uitvoeringsstrategie van Europa en het Rijk. Holland Rijnland heeft voor de uitwerking van het Gebiedsfonds nauwe samenwerking gezocht met de (samenwerkende) agrarische natuurverenigingen in de regio.

Collectief Vraagafhankelijk Vervoer

In 2013 is het Collectief Vraagafhankelijk Vervoersysteem (CVV), de Regiotaxi Holland Rijnland uitgebreid met nog eens drie gemeenten en regio breed geworden. Op 1 juli 2014 sluit Boskoop als onderdeel van de gefuseerde gemeente Alphen aan den Rijn eveneens bij dit systeem aan.

Uitvoeringsprogramma Fiets

De regio heeft met vaststelling van haar Uitvoeringsprogramma Fiets een uitvoering gegeven aan haar ambitie om de fiets beter in te zetten als alternatief voor de auto op woon-werk en schoolverkeer. BDU-subsidie voor fietsprojecten zal nu worden geprioriteerd voor infrastructuurele oplossingen in het regionale 'utilitaire' fietsnetwerk. Er is een overzicht gemaakt van de benodigde projecten en een eerste indicatie van mogelijke fietssnelwegen in de regio.

Sociale Agenda

Decentralisaties jeugd, wmo en werk

In februari 2012 is een visiedocument en een plan van aanpak voor de 3 decentralisaties "Op eigen kracht" in het portefeuillehoudersoverleg Sociale agenda vastgesteld. In 2012 is een projectorganisatie opgezet met als uitgangspunt dat gemeenten de belangrijkste inzet voor werkzaamheden leveren.

De projectorganisatie bleek in 2013 van groot nut. Er is een groot aantal werkgroepen actief geweest en deze hebben inhoudelijke producten opgeleverd.

3D thema's als PGB, Toegang en sociale netwerken zijn uitgewerkt. De producten zijn aangeboden aan de gemeenten onder het motto 'regionaal voorbakken, lokaal afbakken'.

In 2013 bleek, dat elke decentralisatie meer zijn eigen dynamiek begint te kennen. Dit hangt samen met het wetgevingstraject, de organisatie van de taken en beleidsmatige keuzes. Bij de decentralisatie jeugd ligt het accent meer op het schaalniveau van de regio. In de decentralisatie jeugd is een model ontwikkeld van jeugd- en gezinsteam. Tevens zijn in 2013 de startfoto Jeugdhulp, het Regionaal Transitie arrangement Jeugdhulp en het Regionaal Beleidsplan Transitie Jeugdhulp opgeleverd.

Bij de Wmo komt het accent meer te liggen op een lokale invulling, in combinatie met subregionale samenwerking. In de voorbereiding is het lastig dat het heel lang onduidelijk is gebleven waar de wetgever het onderdeel persoonlijke verzorging wil beleggen.

Bij het onderdeel Werk komt enige duidelijkheid bij het Sociaal akkoord van april 2013. Werkgevers- en werknemersorganisaties komen met het Rijk overeen zogenaamde werkbedrijven in te richten. Deze werkbedrijven moeten de schakel gaan vormen tussen werkzoekenden met afstand tot de arbeidsmarkt en banen die werkgevers ter beschikking gaan stellen. Bij het onderdeel werk ligt het accent meer op de subregionale uitvoering.

De tendens naar een eigen dynamiek per decentralisatie en een grotere nadruk op de subregio's leidt ertoe dat de projectorganisatie per 2014 is aangepast. Nu de uitvoering meer in zicht komt, komt hierin meer aandacht voor de bedrijfsvoering.

Het 3D project is gestart met het motto dat vernieuwing in het sociale domein hard nodig is. Burgers kunnen meer zelf en er moet minder verkokerd gewerkt worden. Voor het nadenken over deze vernieuwing zijn in 2013 samen met partners als Zorgbelang, Care to care en het UWV een viertal inspiratiebijeenkomsten georganiseerd. Ook zijn drukbezochte bijeenkomsten georganiseerd speciaal voor raadsleden en cliënten.

De communicatie heeft in 2013 vorm gekregen met de Nieuwsflits voor ambtenaren en een apart Nieuwsflits voor raadsleden. Gemeenten krijgen te maken met vele werkvelden die tot nu toe onbekend zijn. Holland Rijnland heeft voor ambtenaren en raadsleden kennismakingsbijeenkomsten georganiseerd.

Een meer inhoudelijke uitwerking van de drie decentralisaties, is opgenomen in de hoofdstukken jeugd, zorg en welzijn en werk.

Beëindiging Regionale Agenda Samenleving (RAS)

Per 1 juli 2013 is de Regionale Agenda Samenleving (RAS) komen te vervallen. Hiervoor in de plaats heeft de provincie een regionaal transitiebudget beschikbaar gesteld. Dit nieuwe budget is bedoeld voor regionale projecten ter voorbereiding op de transitie van de jeugdzorg en mag niet gebruikt worden voor het inkopen van preventieve jeugdzorg. In 2013 is daarom gezorgd dat de preventie zorg die regionaal ingekocht werd lokaal geborgd blijft.

Jongerenloket

In 2013 is de jeugdwerkloosheid sterk opgelopen. Dit heeft ertoe geleid, dat het aantal poortwachtersgesprekken bij het Jongerenloket van 2012 naar 2013 met 200 opgelopen is. Totaal zijn 1178 poortwachtersgesprekken gevoerd. De poortwachtersfunctie is effectief. Maar liefst 530 (45%) jongeren hebben afgezien van het aanvragen van een WWB-uitkering. De poortwachtersfunctie heeft in 2013 een groot beslag gelegd op de capaciteit van het Jongerenloket. Dit is ten koste gegaan van het begeleiden van voortijdig schoolverlaters (de RMC-functie)

De synergie tussen RMC-trajectbegeleiding en Poortwachtersfunctie is de afgelopen jaren beperkt gebleken, met name door het grote aandeel niet-vsv'ers die voor een WWB-uitkering aanklopten bij het Jongerenloket. In 2013 heeft de meerderheid van de gemeenten in Holland Rijnland waar het Jongerenloket de Poortwachtersfunctie en RMC-begeleiding voor uitvoerde, aangegeven zelf de Poortwachtersfunctie te willen uitvoeren.

Per 1 januari 2014 is het samenwerkingsverband Jongerenloket beëindigd. De Poortwachtersfunctie is per deze datum overgegaan naar de sociale diensten van de betreffende gemeenten. De begeleiding van jongeren tussen de 18 en 23 jaar die nog geen startkwalificatie hebben is vanaf die datum ondergebracht bij het Regionaal Bureau Leerplicht Holland Rijnland (RBL). Het RBL wil vooral inzetten op effectievere trajectbegeleiding door meer aan te sluiten bij scholen, waar veel uitval plaatsvindt. Met het overhevelen van de poortwachtersfunctie naar de gemeenten, ontstaat meer ruimte voor de RMC-functie.

Volwasseneneducatie

Met ingang van 2013 is het VAVO uit het educatiebudget gehaald. Hierdoor is het landelijke budget voor 2013 gehalveerd. Het educatiebudget kan sinds 2013 alleen nog ingezet worden voor aanbod gericht op de Nederlandse taal en rekenen voor niet-inburgeringsplichtigen. Hoewel het budget voor VE was gehalveerd bleek, door de beperking van het aanbod en de doelgroep, dat de instroom op de cursussen in 2013 toch nog moeizaam is verlopen.

Over de verdeling van het landelijke budget voor VE is Holland Rijnland in bezwaar en daarna in beroep gegaan. De indicatoren waarop de budgetten voor 2013 gebaseerd waren multi-interpretabel. De rechtbank heeft het beroep ongegrond verklaard, omdat het ministerie van OCW zich beroept op het opnemen van die indicatoren in de wetgeving.

Bondgenootschap Geletterdheid Holland Rijnland

Op 18 september 2013 hebben 38 verschillende partijen in de regio een convenant getekend om in 3 jaar gezamenlijk laaggeletterdheid in de regio aan te pakken.

Gemeenten, roc's, de regionale SW-bedrijven, bibliotheken, ondernemers en zorg- en welzijnsinstellingen ontwikkelen hierin samen activiteiten om geletterdheid in de regio te bevorderen.

Cultuur

Het landelijke Fonds voor Cultuurparticipatie heeft in 2013 met de rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2013-2016 middelen beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsimpuls in cultuureducatie voor het primair onderwijs. Deze middelen zijn 100% gematcht door de gemeenten. De culturele instellingen Museumgroep Leiden en Parkvilla in Alphen aan den Rijn hebben

voor de periode van deze rijksregeling een beschikking ontvangen voor programma die aansluiten bij de behoeften van de scholen in het primair onderwijs en ook het beleid van de gemeenten in de regio.

Holland Rijnland biedt een platform om over deze programma's af te stemmen en cultuurbeleid van de gemeenten uit te wisselen.

Bestuur

Het perspectief op de samenwerking is op dit moment aan verandering onderhevig. De samenwerkende gemeenten zijn bezig met een verkenning voor een nieuwe inhoudelijke agenda en welke vorm van samenwerking daarbij zou horen. Dit proces van positionering en profilering van Holland Rijnland (#Kracht 15) was in december 2013 nog niet afgerond.

Wel zijn de eerste contouren zichtbaar waar die samenwerking zich op zou moeten richten. Dat is de Sociale Agenda, economie en duurzame leefomgeving. Ook tekent zich een beweging af van intensievere samenwerking binnen de clusters. De gevolgen voor de organisatie van Holland Rijnland zijn nog niet duidelijk. Pas in 2014 worden hierover besluiten genomen.

In het hiernavolgende jaarverslag en in de jaarrekening wordt verder inhoudelijk ingegaan op de programma's Ruimtelijke Agenda, Sociale Agenda en Bestuur en Middelen. De substantiële afwijkingen tussen begrote en werkelijke bedragen met betrekking tot de materiële kosten worden toegelicht.

1.2 REKENINGRESULTAAT

Resultaatbepaling

De rekening 2013 sluit met een overschot van € 553.879 na bestemming. In onderstaand overzicht zijn de oorzaken van dit overschot weergegeven, waarbij per post is aangegeven wat de afwijking tussen de begroting en realisatie bedroeg in 2013.

Gelijktijdig met deze jaarrekening wordt voorgesteld om nog een tweetal reserveringen voor 2014 goed te keuren ten laste van het resultaat na bestemmingen voor een totaal bedrag van € 553.879. Beide voorgenomen reserves dienen ter dekking van te verwachten kosten in 2014 en latere jaren naar aanleiding van de lopende #Kracht15 discussie en de taakstellende bezuinigingsopdracht van minimaal 25%.

Lasten per programma Holland RijnLand	Geraamd Lasten	Werkelijke Lasten	Verschil Lasten	Geraamd ontt./toev. Reserve	Werkelijke ontt./toev. Reserve
Ruimtelijke Agenda	3.652.090	3.715.491	-63.401	0	0
Sociale Agenda	6.855.221	7.077.221	-222.000	0	90.582
Bestuur en Middelen	1.812.640	1.701.712	110.928	0	0
Totaal	12.319.951	12.494.424	-174.473	0	90.582

Baten per programma Holland RijnLand	Geraamd Baten Gemeente	Werkelijke Baten Gemeenten	Verschil Baten Gemeenten	Geraamd Directe Baten	Werkelijke Directe Baten	Verschil Directe Baten
Ruimtelijke Agenda	2.806.500	2.476.704	329.796	845.590	1.238.787	-393.197
Sociale Agenda	2.335.760	2.495.031	-159.271	4.519.461	4.582.190	-62.729
Bestuur en Middelen	1.554.400	1.261.628	292.772	258.240	440.084	-181.844
Totaal	6.696.660	6.233.363	463.297	5.623.291	6.261.061	-637.770

Bijdrage Gemeenten

werkelijk	6.233.363
begroot	-6.696.660
voor bestemming	-463.297
Vanuit Reserve	-90.582
Na bestemming	-553.879

Bovenstaande tabellen dienen duidelijkheid te geven over de wijze van berekenen. De eerste tabel geeft zicht op het verschil op de geraamde lasten à -€ 174.473 en het bedrag van € 90.582 dat in 2013 onttrokken is uit de reserve.

De tweede tabel geeft het verschil op de geraamde baten weer (€ 463.297 en -€ 637.770 te weten € 174.473).

Hieronder zal uitleg gegeven worden over de verschillen.

Baten:

1. Rentebaten	- € 156.014
2. Afwikkelingsverschillen voorgaande jaren	€ 337.858
3. Overige directe baten van derden	€ 455.926
Hogere directe baten dan begroot	€ 637.770

Kosten:

1. Personele kosten	- € 190.450
2. Inhuur derden	€ 117.898
3. Overige materiële kosten	€ 247.025
Hogere totale kosten dan begroot	€ 174.473

Resultaat voor bestemming

€ 463.297

Onttrekking uit reserve RAS (cf. AB-besluit 19 dec. 2012)

€ 90.582

Resultaat na bestemming

€ 553.879

Voorgenomen reserveringen t.l.v. het resultaat

Reserve mobiliteitskosten	€ 120.000
Reserve frictie- en transitiekosten	€ 433.879

Totaal van de voorgenomen reserveringen: € 553.879

Resultaat af te rekenen met de gemeenten

€ 0

Toelichting op het rekeningresultaat

Baten:

- Ad.1 De baten van de rente zijn lager dan begroot. De deposito-renten zijn dit jaar tot een dramatisch dieptepunt gekelderd. Dit impliceert dat ook Holland Rijnland geen goede resultaten heeft kunnen behalen met het uitzetten van haar gelden (minus € 153.000). De rente inkomsten over de investeringen liggen € 3.000 lager dan begroot. De lagere rentebaten zijn incidenteel van aard, maar dreigen zo langzamerhand een structureel karakter aan te nemen.
- Ad.2 De afwikkelingen van de voorgaande jaren hebben voor € 241.000 betrekking op vrijval van overlopende passiva en hebben een incidenteel karakter. Posten die voorgaande jaren opgeboekt zijn met de verwachting dat de bedragen in de toekomst nodig zouden zijn. Nu blijkt dat deze overlopende passiva geen direct doel meer hoeven te dienen en vallen daarmee dit verslagjaar vrij. Het in totaal vrijgevallen bedrag van € 241.000 is onder te verdelen naar Ruimtelijke Agenda (RuAg) projecten voor € 120.587 en naar Sociale Agenda (SoAg) projecten voor € 120.269.

Voor een specificatie van deze bedragen zie onderstaande tabel, waarbij de nummering correspondeert met die in de Staat van overlopende passiva (hoofdstuk 2.3.2.5).

Nr.	Omschrijving	Programma	Bedrag
04	Actualisatie economische visie	RuAg	8.712
12	Afwegingskader economie	RuAg	50.000
16 + 17	Gedeeltelijke vrijval RAS 2006-2012	SoAg	28.189
20	3D Projecten	SoAg	8.051
22	Arbeidsmarktbeleid	SoAg	12.886
24	Regionale structuurvisie (RSV)	RuAg	34.318
25	As Leiden-Katwijk (ALK)	RuAg	27.558
30	Verbetertraject RBL	SoAg	71.144

Korte uitleg omtrent de vrijval:

- 04 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn is in 2013 het bedrag van € 8.712 vrijgevallen.
- 12 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn voor de post Afwegingskader economie is in 2013 het bedrag van € 50.000 vrijgevallen.
- 16+17 Voor de afhandeling van de subsidie is het verwachte bedrag vast gehouden waarmee het saldo mocht vrijvallen.
- 20 Nadat alle begrote kosten zoals voorgelegd aan het AB zijn opgenomen in deze overlopende passiva resteerde het bedrag van € 8.051 aan vrijval.
- 22 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn is in 2013 het bedrag van € 12.886 vrijgevallen.
- 24 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn voor de Regionale Structuurvisie is in 2013 het bedrag van € 34.318 vrijgevallen.
- 25 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn voor de post As Leiden-Katwijk is in 2013 het bedrag van € 27.558 vrijgevallen.
- 30 Deze post is afkomstig uit 2007. Nadat de automatisering voltooid is, bestaat er geen grond meer om deze post nog langer te behouden.

Voor het Regionaal Project Verkeersveiligheid moest in 2013 de overlopende passiva worden gecorrigeerd met € 80.530 ten lasten van de post ontwikkelingsverschillen voorgaande jaren. Dit betreft een incidentele last.

Bij de 'Staat van Overlopende passiva' (hoofdstuk 2.3.2.5) wordt nader ingegaan op bovenstaande overlopende passiva posten.

Het terugboeken van nog te betalen vanuit 2012, een niet inbare vordering en een teruggave van de basispremie WAO/WIA bracht een voordeel van € 39.000 op de post ontwikkelingsverschillen voorgaande jaren. De Voorziening Organisatorisch aangelegenheden was, in wettelijke zin, als voorziening niet meer voldoende te onderhouden en is daardoor vrijgevallen voor een bedrag van € 137.000 ten gunst van deze post. Dit betreft een incidentele baat.

- Ad.3 De overschrijding op de overige directe baten van derden worden voornamelijk veroorzaakt door hogere ontvangen subsidies van de Provincie ZH met betrekking tot de Regionale projecten verkeersveiligheid à € 187.645, ontvangen bijdragen van niet aan Holland Rijnland deelnemende gemeenten, de Provincie ZH, de Kamer van Koophandel, het Hoogheemraadschap van Rijnland en twee private aan de projecten Holland Space Cluster à € 71.088 en de Cultuurhistorische atlas Duin- en Bollenstreek à € 72.085. Tevens zijn er extra inkomsten die geboekt zijn bij het onderdeel Jeugd van het programma Sociale Agenda. Deze hebben hoofdzakelijk betrekking op de in de begroting niet opgenomen subsidie "Transitie decentralisatie Jeugd". De onttrekking van € 90.582 op Reserve RAS is besteed aan eerder genoemd project. Tezamen met enkele plussen en minnen op andere projecten leidt dit tot een overschrijding van € 455.926.

Kosten:

- Ad.1 De onderuitputting op de personele kosten is een gevolg van openstaande vacatures, lagere inschaling dan geraamd en inhoudingen als gevolg van ouderschapsverlof, langdurige ziekte etc. en is daarmee een incidentele onderuitputting.
- Ad.2 De hoger dan begrote kosten zijn voornamelijk het gevolg van inhuur ter vervanging van langdurige zieken en worden volledig gedekt door de onderuitputting op de personele kosten.
- Ad.3 De overschrijding op de overige materiële kosten van € 247.025 zijn hoofdzakelijk het gevolg van hogere uitgave op de projecten Holland Space Cluster, de Cultuurhistorische atlas Duin- en Bollenstreek en de Regionale projecten verkeersveiligheid. Binnen het programma Sociale Agenda zijn vooral de hogere materiële uitgave op het deelprogramma Jeugd verantwoordelijk voor de overschrijding. De overschrijding wordt volledig gedekt door de hogere overige directe baten.

Bij de 'Toelichting op de Programmarekening over 2013' (hoofdstuk 2.3.3) wordt per programma nader ingegaan op de verschillen tussen de jaarrekening en begroting.

Bestemming van het resultaat

De onttrekking aan de reserve Regionale Agenda Samenleving (RAS) heeft plaatsgevonden conform het AB-besluit van 19 december 2012. In 2012 is genoemd bedrag van € 90.582 ten laste van het positieve rekenresultaat van 2012 gebracht voor het inkopen van preventieve jeugdzorg in 2013 ter aanvulling op het budget RAS. Overeenkomstig de voorschriften van de BBV dient in verslagjaar 2013 mag deze mutatie niet als baat worden meegenomen in het resultaat voor bestemming en dient deze als onttrekking aan de reserve verantwoord te worden. Het bedrag dient ter dekking van uitgave van de RAS.

Voorgenomen reserveringen

De BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) schrijft voor, in het bijzonder met betrekking tot de passage inzake de bestemming van het resultaat, dat in het kader van de rechtmatigheid toevoegingen aan de reserves slechts mogen plaatsvinden door middel van een begrotingswijziging die gedurende het begrotingsjaar is vastgesteld.

Voor onderstaande reserveringen is dit niet het geval en derhalve worden ze hierbij als voorgenomen reserveringen vermeld. Met de resultaatbepaling dient daarom bij het vaststellen van de jaarrekening 2013 tevens het besluit genomen te worden tot het creëren van deze reserves. Deze worden vervolgens verantwoord in het daarop volgende begrotingsjaar zijnde 2014.

Voordelig resultaat na tussentijdse resultaatbestemming en voor beoogde onttrekkingen aan en stortingen in reserves bedraagt hierdoor: € 553.879

reserveringen

Reserve mobiliteitskosten	€ 120.000	
Reserve frictie- en transitiekosten	€ 433.879	
Totale toevoegingen		€ 553.879

Voordelig resultaat af te rekenen met de gemeenten € _____ 0

Toelichting op de reserveringen

Zoals hierboven aangegeven wordt voorgesteld om een tweetal reserves te creëren voor 2014 voor een totaal bedrag van € 553.879 en dit bedrag ten laste van het rekening resultaat 2013 na bestemming te brengen. Beide reserves zijn ingegeven door de lopende #Kracht15 discussie en de taakstellende bezuinigingsopdracht van minimaal 25% en de hieruit voortvloeiende zorg van Holland Rijnland en de deelnemende gemeenten voor het begeleiden van medewerkers naar andere werkgevers en de kosten die hiermee gemoeid zijn. Om op een zo soepel en zo snel mogelijk wijze van de huidige situatie te komen naar de nieuwe organisatie en om te voorkomen dat in een later stadium geld moet worden opgehaald bij de deelnemende gemeenten, wordt er nu voorgesteld deze reserveringen vast te doen.

1. Reserve mobiliteitskosten

De reservering voor mobiliteitskosten in verband met #Kracht15 discussie dient ter bevordering van de mobiliteit van de medewerkers en de hiermee gepaard gaande te verwachte mobiliteitskosten in 2014 en latere jaren. Ingeschat wordt dat van het huidig aantal medewerkers van 80 personen 25%, zijnde 20 medewerkers, op zoek moet naar ander werk en dat 75% van deze 20 medewerkers, zijnde 16 medewerkers, van werk naar werk begeleid dienen te worden in de vorm van bijvoorbeeld outplacement of extra opleidingen. Uitgaande van een maximaal bedrag per traject van € 7.500 (Car-UWo artikel 10.d16, lid 4) wordt voorgesteld € 120.000 te reserveren.

2. Reserve frictie- en transitiekosten

De reservering voor frictie- en transitiekosten in verband met #Kracht15 discussie dient ter dekking van de te verwachten frictie- en transitiekosten in 2014 en verder. Ingeschat wordt dat gelet op de omvang van het huidige Holland Rijnland organisatie hiervoor een bedrag van € 433.879 gereserveerd dient te worden.

Bij de 'Toelichting op de Programmarekening over 2013' (hoofdstuk 2.3.3) wordt per programma nader ingegaan op de verschillen tussen de jaarrekening en begroting.

Afrekenstaat 2013 na bestemming en na voorgenomen reserveringen

Gemeente	Voorschot	Rekening	Afrekening 2013	Afrekening na voorgenomen
Alphen aan den Rijn	653.940	557.635	96.305	20.095
Hillegom	288.100	268.486	19.614	-2.199
Kaag en Braassem	346.610	314.053	32.557	5.679
Katwijk	861.480	798.629	62.851	-2.688
Leiden	1.576.080	1.470.320	105.760	-19.422
Leiderdorp	378.100	351.538	26.562	-1.395
Lisse	316.270	290.768	25.502	2.086
Nieuwkoop	242.010	207.145	34.865	6.556
Noordwijk	348.960	325.447	23.513	-3.319
Noordwijkerhout	212.350	196.849	15.501	-947
Oegstgeest	327.410	307.590	19.820	-4.364
Rijnwoude	167.190	142.172	25.018	5.588
Teylingen	517.790	481.175	36.615	-804
Voorschoten	344.820	325.087	19.733	-6.037
Zoeterwoude	115.550	105.888	9.662	1.171
Totaal	6.696.660	6.142.781	553.879	0

BTW-compensatiefonds

Van belang is te vermelden dat er over 2013 een bedrag van € 557.403 aan zogenaamde doorschuif btw is gemeld aan de deelnemende gemeenten. Per individuele gemeente moet een opgave worden verstrekt van welk deel van de voorbelasting compensabel is en kan worden doorgeschoven naar de betreffende gemeente (zie hiervoor paragraaf 6 “btw-compensatiefonds”). De deelnemende gemeente kan deze kosten dan meenemen met de opgave voor het btw-compensatiefonds.

De gemeenten hebben door de verrekening in het btw-compensatiefonds een financieel voordeel. De terugbetaling komt neer op een bedrag van gemiddeld € 1,05 per inwoner.

Besluit Woninggebonden Subsidies

Jaarlijks wordt aan de hand van de prognoses bekeken of er een uitkering van BWS-gelden plaatsvindt. De prognoses geven aan dat er over 2013 geen bedragen kunnen worden terugbetaald.

1.3 BESTUUR

Holland Rijnland bestaat uit de gemeenten Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude. Na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010 heeft Holland Rijnland een nieuw Dagelijks en Algemeen Bestuur gekregen. Het Algemeen Bestuur bestaat uit 47 leden, met ingang van 27 maart 2013 die door de Holland Rijnland-gemeenten zijn afgevaardigd.

Algemeen Bestuur en stemverhouding zittingsperiode 2010-2014

	Gemeente	Inwoners	Aantal leden	Stem-totaal
1.	Alphen aan den Rijn	72.680	5 leden	16
2.	Hillegom	20.627	3 leden	6
3.	Kaag en Braassem	25.744	3 leden	6
4.	Katwijk	62.044	3 leden	14
5.	Leiden	117.915	7 leden Met de aanwij- zing van me- vrouw Van Gelde- ren, zijn er 7 AB- leden uit Leiden aanwezig	24
6.	Leiderdorp	26.609	3 leden	6
7.	Lisse	22.685	3 leden	6
8.	Nieuwkoop	26.988	3 leden	6
9.	Noordwijk	25.438	3 leden	6
10.	Noordwijkerhout	14.601	2 leden	4
11.	Oegstgeest	22.767	3 leden	6
12.	Rijnwoude	18.465	2 leden	4
13.	Teylingen	35.812	2 leden	8
14.	Voorschoten	23.865	3 leden	6
15.	Zoeterwoude	8.130	2 leden	2
			47 leden	120

Voor elke vergadering van het Algemeen Bestuur wordt een Portefeuillehoudersoverleg gehouden, dat bestaat uit wethouders en/of burgemeesters. Er zijn vijf Portefeuillehoudersoverleggen: Bestuur en Middelen, Economische Zaken, Ruimte, Verkeer en Vervoer en Sociale Agenda. In 2013 vergaderden de portefeuillehouders vier keer. In deze vergaderingen adviseerden de colleges het Dagelijks Bestuur onder meer over de onderwerpen op de agenda van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur heeft in het verslagjaar op 27 maart, 26 juni, 23 september, 30 oktober en 18 december. De agendastukken zijn steeds ruim verspreid en op de website geplaatst. Ook de leden van de Ambtelijke Adviesgroepen (AAG) van de betreffende Portefeuillehoudersoverleggen hebben alle stukken ontvangen.

De reguliere vergadering van het Dagelijks Bestuur is een keer per veertien dagen op donderdag in het regiokantoor.

In 2013 bestond het Dagelijks Bestuur uit de volgende zeven leden:

H.J.J. Lenferink	voorzitter en portefeuillehouder Algemeen Bestuurlijke Zaken
J. Wienen	vice-voorzitter, portefeuillehouder Ruimtelijke Ordening en Wonen
H.B. Eenhoorn	vice-voorzitter, portefeuillehouder Natuur en Landschap
M. Vissers	portefeuillehouder Verkeer en Vervoer
J.B. Uit den Boogaard	portefeuillehouder Arbeidsmarkt en Economie
C.J.M.W. Wassenaar	portefeuillehouder Middelen, Communicatie, Boeien en Binden
R.A. van Gelderen	portefeuillehouder Jeugd en Welzijn

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 27 maart 2013 zijn mevrouw Van Gelderen en de heer Vissers aangewezen als nieuwe leden van het Algemeen Bestuur. Zij zijn beide per die datum ook benoemd als lid van het Dagelijks Bestuur. Mevrouw Van Gelderen vervangt mevrouw Van Oortmerssen die in december 2012 haar functie als wethouder van Oegstgeest neerlegde. De heer Vissers vervangt de heer De Lange die in het voorjaar zijn functie neerlegde als wethouder in de gemeente Noordwijk.

1.4 PROGRAMMA RUIMTELIJKE AGENDA

Doelstelling van het programma

Maatschappelijke doelstelling

Een duurzame en integrale ruimtelijke ontwikkeling van de regio op de beleidsterreinen wonen, werken, infrastructuur en groen, waarbij de randvoorwaarden vanuit landschap, natuur, water en cultuurhistorie sturend zijn voor de infrastructuur, wonen en werken. Dit betekent:

- Evenwichtige stedenbouwkundige ontwikkeling van de stedelijke band langs de Oude Rijn, inclusief een zorgvuldige en duurzame groene inpassing en bebouwing van het voormalige marinevliegkamp Valkenburg.
- Realisering van het vastgestelde woningbouw- en herstructureringsprogramma en regionale verdeling van de sociale woningvoorraad, netto toevoeging van 40.000 woningen in de periode van 2000 tot 2020.
- Behoud en versterking van het open agrarische karakter van Groene Hart, Duin- en Bollenstreek en Duin Horst Weide en de recreatieve en groenblauwe verbindingen in het landelijk gebied en tussen landelijk en stedelijk gebied.
- Realiseren van de benodigde robuuste infrastructuur om ruimtelijk-economische ontwikkeling te faciliteren. Dit alles volgens het adagium: "eerst bewegen, dan bouwen", waarbij rekening wordt gehouden met een duurzame inpassing.
- Realiseren van voldoende ruimte voor het regionale bedrijfsleven door werk te maken van de herstructurering/herontwikkeling van bestaande bedrijventerreinen.
- Behoud en ontwikkeling van het bollen- en bomencomplex en de bloementeel en behoud en concentratie van gespecialiseerde glastuinbouw en uitbreiding containerteelt.
- Regionale uitwerking van het Topsectorenbeleid van het Rijk en de provincie op het gebied van Life Sciences, Space Technology, Greenports en Bio-based Economy.

Doelstelling Holland Rijnland

Het programma Ruimtelijke Agenda van Holland Rijnland heeft tot doel om:

- te werken vanuit een gezamenlijke ruimtelijke visie op het gebied en mede op basis hiervan een volwaardige gesprekspartner te zijn in het overleg met omringende regio's, de provincies, de ministeries en maatschappelijke organisaties;
- op strategisch niveau het beleid van andere overheden effectief te beïnvloeden;
- de regio te ontwikkelen tot een factor van belang in het bestuurlijke krachtenveld van de Randstad;
- een platform te bieden voor de deelnemende gemeenten om actuele ruimtelijke ontwikkelingen te bespreken.

Resultaten

De belangrijkste resultaten in 2013 kunnen als volgt kort worden weergegeven:

- Hoogwaardig openbaar vervoer (HOV): verschillende HOV-corridors zijn verder uitgewerkt door provincie, Holland Rijnland en de gemeenten. Holland Rijnland heeft het initiatief genomen om samen met de gemeenten verkenningen uit te voeren naar de OV-corridors Hillegom – Nieuw-Vennep en Leiden – Leiderdorp. De corridor Leiden –Leiderdorp lijkt kansrijk om versneld op R-net niveau te brengen en wordt in 2014 meer gedetailleerd uitgewerkt. Het Algemeen Bestuur heeft in december 2013 ingestemd met de Bestuursovereenkomst HOV Noordwijk – Schiphol. In de Bestuursovereenkomst HOV-corridor Noordwijk – Schiphol leggen betrokken partijen afspraken vast om de voorkeursvariant tot uitvoering te kunnen brengen. In de overeenkomst is onder meer opgenomen dat Holland Rijnland € 5 miljoen RIF-middelen ter beschikking stelt voor deze corridor.
- RijnlandRoute: 23 september 2013 heeft definitieve besluitvorming plaatsgevonden over cofinanciering vanuit de regio aan de RijnlandRoute.
- Topsectoren Space technologie en Biobased Economy: op 4 november 2013 is in het bijzijn van minister Kamp het Holland Space Cluster opgericht, waarmee het bedrijfsleven,

kennisinstellingen en overheden gericht willen inzetten op het versterken van de ruimtevaartsector in Nederland. Vanuit de topsector Biobased Economy is in 2013 uitvoering gegeven aan het programma Holland Rijnland Biobased. Dit programma zet in op het aanjagen van projecten, netwerkvorming en meer zicht op de mogelijkheden die Biobased Economy biedt. Belangrijk resultaat was het besluit van een aantal partijen, waaronder de Universiteit Leiden, om in het voorjaar van 2014 een proefopstelling te bouwen voor het project Solar Fuels.

- Greenport Duin- en Bollenstreek: uitvoerder GOM is begonnen met het bouwrijp maken en de verkoop van de glas- en bedrijvenkavel in Kloosterschuur-Trappenberg en Delfweg. Gemeenten in de Duin- en Bollenstreek hebben de samenwerking op het gebied van RO en EZ beter vormt gegeven.
- Natuur en landschap: de eerste groenprojecten met cofinanciering vanuit het Regionaal Groenprogramma zijn afgerond: Matilo, Oostvlietpolder, ecologische verbindingen in Zoeterwoude en Hillegom, brug Koudenhoorn, Uitkijkpunt Blauwe Hart en de Boterhuispolder. Vanuit het Landschapsbeleidsplan Duin- en Bollenstreek is de Cultuurhistorische Atlas opgesteld. Tevens is een verkenning gestart naar de vormgeving van een Gebiedsfonds groen-blauwe diensten in Holland Rijnland. In juli is besloten om het Gebiedsfonds in eerste instantie af te bakenen voor het beheer van boerenlandpaden en om het fonds zodanig in te richten (organisatie en uitvoering) dat de structuur aansluit bij het nieuwe provinciale groenbeleid en de nieuwe uitvoeringsstrategie van Europa en het Rijk. Holland Rijnland heeft voor de uitwerking van het Gebiedsfonds nauwe samenwerking gezocht met de (samenwerkende) agrarische natuurverenigingen in de regio.
- Woonruimteverdeling: het Dagelijks Bestuur heeft de ontwerphuisvestingsverordening vastgesteld en vrijgegeven voor de inspraak. Ook zijn er in concept nadere uitvoeringsregels vastgesteld alsmede het convenant woonruimteverdeling met de corporaties. De beide laatste documenten zijn van belang voor een efficiënte werking van de beleidsregels uit de regionale huisvestingsverordening. In 2013 zal besluitvorming plaatsvinden.
- Huisvesting Arbeidsmigranten: Op de werkconferentie in maart is de Quicksan aantallen arbeidsmigranten gepresenteerd. Gemeenten, werkgevers en huisvesters hebben de mogelijkheden om de huisvesting van arbeidsmigranten beter te regelen en te handhaven besproken. Het ambassadeursteam heeft met input van het Ambtelijk Overleg Wonen de Richtlijnen en het Convenant Huisvesting Arbeidsmigranten opgesteld. De portefeuillehouders Wonen hebben tijdens hun overleg op 6 november 2013 besloten hun colleges te adviseren de Richtlijnen en het Convenant vast te stellen en te tekenen.
- Kansrijke economische sectoren in de regio: in opdracht van de Stuurgroep #Kracht 15 is in 2013 een onderzoek uitgevoerd naar de kansrijke sectoren. Dit onderzoek, getiteld "Kijk op de regionale economie van Holland Rijnland" levert een aantal bouwstenen op voor de intergemeentelijke samenwerking op economische gebied.
- In vervolg op de in 2012 vastgestelde Behoefteraming bedrijfshuisvesting 2.0 is in 2013 een onderzoek verricht naar de kwaliteit en de toekomstwaarde van de bedrijventerreinen in Holland Rijnland.
- Het Uitvoeringsprogramma Fiets is vastgesteld, waarmee Holland Rijnland heeft gekozen voor prioritering van utilitaire fietsroutes.
- Voor de Corridor N207 is de eerste verkenning afgerond. Op deze corridor wordt gestart met een nadere planstudie naar een aantal varianten.

Deelprogramma's

Binnen de Ruimtelijke Agenda worden de volgende onderdelen onderscheiden:

- Ruimtelijke Agenda algemeen
- Ruimtelijke Ordening.
- Wonen.
- Economische Zaken en Toerisme.
- Natuur en Landschap.
- Verkeer en Vervoer.

Financiën

Programma Ruimtelijke Agenda	Rekening 2011	Rekening 2012	Rekening 2013	Begroting 2013	Begroting na wijziging 2013
Totaal					
indirecte kosten	1.660.790	1.808.761	1.724.590	1.777.510	1.777.510
materiële kosten	2.124.023	1.971.315	1.990.901	1.684.580	1.874.580
totale lasten	3.784.813	3.780.076	3.715.491	3.462.090	3.652.090
directe baten	1.016.845	1.082.055	1.238.787	655.590	845.590
bijdragen gemeenten	2.767.968	2.698.021	2.476.704	2.806.500	2.806.500

De analyse van de verschillen tussen de gerealiseerde en begrote bedragen is weergegeven in de Toelichting op de Rekening van Baten en Lasten 2013.

1.4.1 Onderdeel Ruimtelijke Agenda Algemeen

Monitoring

De maatschappelijke doelstelling is het beschikbaar hebben van vergelijkbare actuele en betrouwbare gegevens over Holland Rijnland en de aangesloten vijftien gemeenten. Dat is van groot belang voor de regio. In de afgelopen jaren zijn door het Algemeen Bestuur een aantal belangrijke beleidsdocumenten voor de regio vastgesteld. Ook anderszins zijn door de regio-gemeenten afspraken gemaakt. Monitoring van de gemaakte afspraken, ontwikkelingen en trends en het op basis hiervan tussentijds kunnen bijstellen van het beleid is noodzakelijk. Beleidsevaluatie en -monitoring zijn een vast onderdeel van de beleidscyclus. Dit betekent, dat vanaf het begin rekening moet worden gehouden met evaluatie en monitoring door een goede nulmeting te doen, doelen zo "SMART" mogelijk te definiëren, relevante data te verzamelen en middelen te reserveren.

Resultaten

In 2013 zijn de volgende resultaten geboekt die bijdragen aan de doelstelling:

- Publicatie Kerncijfers Holland Rijnland 2013-2014
- Een nieuwe Kantorenmonitor 2013.

De genoemde publicaties zijn een coproductie van Holland Rijnland en de afdeling Beleidsondersteuning en Advies van de gemeente Leiden.

Zuidvleugel

Doelstelling van het programma Zuidvleugel is:

- Belangenbehartiging van de regio Holland Rijnland en de gemeenten bij provincie en Rijk;
- Faciliteren en ondersteunen van het functioneren van regiobestuurders in de Zuidvleugel;
- Voorbereiding van het BO MIRT en de regionale belangen daarbinnen.

Resultaten

In 2013 heeft het Samenwerkingsverband Zuidvleugel zich verder ontwikkeld als netwerk van samenwerkende overheden in de Zuidelijke Randstad. Daarbij is de samenwerking met marktpartijen, kennisinstellingen en andere stakeholders versterkt. De versterking als kennisnetwerk is onder andere tot uiting gekomen met het project smart talks, waarin bestuurders hun ervaringen met de gebiedsontwikkeling nieuwe stijl hebben gedeeld. Ook vanuit het programma Stedenbaan zijn weer diverse kennisbijeenkomsten georganiseerd. Op het gebied van duurzaamheid, energietransitie en biobased heeft zich een netwerk met enthousiaste medewerkers van de Zuidvleugelpartners gevormd. De evaluatie van het programma Stedenbaan heeft geleid tot een vernieuwd organisatiemodel waarmee de partners inclusief NS en ProRail het programma met nog meer kracht kunnen gaan uitvoeren. Met de instelling van de IQ (Innovation Quarter, voorheen ROM Zuidvleugel), de start van de Economische Programmaraad Zuidvleugel (EPZ) en de vaststelling van de Adaptieve Agenda Zuidelijke Randstad 2013-2014 in het BO MIRT zijn inhoudelijk en procesmatig belangrijke randvoorwaarden gecreëerd om als gezamenlijke overheden samen met bedrijfsleven en kennisinstellingen te werken aan verdere versterking van de concurrentiepositie en het vestigingsklimaat van de Zuidelijke Randstad.

Holland Rijnland heeft capaciteit geleverd aan het programmabureau Zuidvleugel ten behoeve van het programma MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport, MIRT). Daarnaast is vanuit de regio inzet geleverd voor de Voorbereidingsgroep BO MIRT, een ambtelijke groep waarin de Zuidvleugelpartijen onderling hun inzet voor de het BO MIRT afstemmen. Dit heeft er onder meer toe geleid dat de Duinpolderweg in het overleg met het Rijk is geagendeerd en de spoorverbinding Leiden – Utrecht (spoorverdubbeling na 2028) genoemd is als regionale inzet voor de Lange Termijnspooragenda. Daarnaast heeft Holland Rijnland in samenspraak met de inliggende gemeenten een actieve bijdrage geleverd aan de Adaptieve Agenda Zuidelijke Randstad. Met deze agenda wordt een uitdagend investeringsperspectief geboden aan de diverse overheden, bedrijven en ondernemers in de Zuidelijke Randstad. Ook voor de sectoren wonen, verkeer en vervoer en economie is capaciteit geleverd.

Haarlemmermeer en SMASH

Het kabinet heeft de Metropoolregio Amsterdam (MRA) als prioritaire regio aangemerkt, en daarbinnen de Schipholregio (de zuidwestelijke hoek van de Metropoolregio) als cruciaal aangewezen. In het gebied komen meerdere (rijks)belangen en opgaven samen, zoals de mainport Schiphol, infrastructuur (zoals de A4), de Zuid-As, energienetwerken (zoals de 380 kV-leiding), de Greenports Aalsmeer en Duin- en Bollenstreek en woningbouw.

Het Rijk wil in de Rijksstructuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Haarlemmermeer (SMASH) onderzoeken welke ruimtelijke en infrastructurele randvoorwaarden geborgd moeten worden om versterking van de Schipholregio te realiseren. De samenhang met de overige ruimtelijke opgaven, zoals infrastructuur, waterberging, woningbouw en energie komen daarom ook integraal aan bod. De ruimtelijke keuzes, die het Rijk maakt in SMASH (bijvoorbeeld over de Westflank Haarlemmermeer) zal het Rijk juridisch verankeren in het Luchthavenindelingsbesluit (de Algemene Maatregel van Bestuur Luchthavenindelingsbesluit (Lib)).

Resultaten

In 2013 zijn inhoudelijke thema's als veiligheid, bereikbaarheid en de spanning tussen ontwikkeling luchtvaart en woningbouw verder uitgewerkt. Het thema veiligheid is vertaald in aanpassingen in het Luchthaven indelingen besluit (Lib). Deze aanpassingen worden zijn in 2013 in procedure gebracht voor vaststelling. De Duinpolderweg is een belangrijk onderwerp binnen het thema bereikbaarheid. Er zijn scenario's ontwikkeld waarin verschillende mogelijkheden van geluidscontouren, regimes en woningbouw zijn opgenomen.

De actieve inbreng van Holland Rijnland in SMASH heeft er mede toe geleid dat meer draagvlak en voorbereiding nodig wordt geacht voor het vervolgproces; Tevens heeft de actieve inbreng van Holland Rijnland er toe geleid dat er niet alleen gekeken wordt naar effecten in de Noordvleugel, maar ook naar mogelijke effecten in Holland Rijnland. Holland Rijnland werkt hierin nauw samen met de provincie Zuid-Holland.

Omgevingsdienst West-Holland

Holland Rijnland en de Omgevingsdienst voeren beide taken uit voor of namens de gemeenten in deze regio. Holland Rijnland richt zich vooral op sociale en ruimtelijke vraagstukken op strategisch niveau. De Omgevingsdienst voert binnen de regio Holland Rijnland de gemeentelijke taken uit op het gebied van milieu en duurzaamheid, met de nadruk op uitvoerende taken, zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving. Afstemming vindt plaats tussen beide organisaties over het inbrengen van milieu-aspecten in ruimtelijke plannen, zoals de RSV.

Resultaten

In 2013 hebben Holland Rijnland en de Omgevingsdienst in beeld gebracht hoe duurzaamheid is opgenomen in de werkzaamheden van Holland Rijnland en welke kansen zich voordoen op dit thema, bijvoorbeeld op het gebied van biobased economy en energietransitie.

1.4.2 Onderdeel Ruimtelijke Ordening

Doelstelling van het programma

In het gebied van de regio Holland Rijnland concurreren een aantal ruimteclaims: woningen, bedrijven, kantoren, infrastructuur, land- en tuinbouw, water, recreatie en natuur. Enerzijds vragen behoud en versterking van het woon- en leefmilieu en de landschappelijke kwaliteit om aandacht. Anderzijds willen we ruimte bieden aan welvaart en economische groei met de daarbij behorende infrastructuur. Het doel van het deelprogramma Ruimtelijke Ordening is een goed evenwicht te vinden tussen de verschillende ruimteclaims.

Context

Holland Rijnland wil in het overleg met Rijk en provincie een bestuurlijke factor van betekenis zijn. Daarvoor is het nodig, dat de deelnemende gemeenten een gezamenlijke visie op de ontwikkeling van de regio hebben en waar nodig knopen doorhakken op complexe bestuurlijke dilemma's, zoals bij de Woonvisie, het bouwscenario tot en met 2019, de Kantorenstrategie en Bedrijventerreinenstrategie. Vanuit de diverse programma's ontplooiën gemeenten en de regio verschillende activiteiten, die elk op een andere manier claims leggen op de inrichting van de ruimte, die tegen elkaar afgewogen moeten worden. Hierbij gaat het onder meer over:

- Wonen (afstemming woonbeleid, verkenning en programmering woonbehoefte en herstructurering, het oplossen van de bouwlocatieproblematiek tot 2020).
- Werken (revitalisering van bestaande en ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen, ontwikkelingsmogelijkheden van toerisme en recreatie, ontwikkeling en herstructurering Greenport Duin- en Bollenstreek, behoud, concentratie en verplaatsen gespecialiseerde glastuinbouw).
- Infrastructuur (inpassing van de RijnlandRoute, HOV-netwerk, Programma Ontsluiting Greenport Duin- en Bollenstreek).
- Natuur en landschap (zorg dragen voor uitwerking Groenprogramma in gebiedsprogramma's, realisering van projecten Zuidvleugel Zichtbaar Groener, inbreng in Groene Hartbeleid).

De Regionale Structuurvisie 2020 Holland Rijnland (RSV) stemt de verschillende sectorale beleidslijnen op elkaar af. Daarnaast wordt ook gekeken naar de gemeentelijke plannen en visies. In de RSV zijn zeven kernbeslissingen geformuleerd die moeten zorgen voor het behoud en de versterking van de kwaliteiten van de regio:

1. Holland Rijnland is een top woonregio.
2. Leiden vervult een regionale centrumfunctie.
3. Concentratie stedelijke ontwikkeling.
4. Groenblauwe kwaliteit staat centraal.
5. Het Groene Hart, de Bollenstreek, en Duin, Horst en Weide blijven open.
6. Twee speerpunten voor economische ontwikkeling: kennis en Greenports.
7. Verbetering van de regionale bereikbaarheid.

Resultaten

In 2013 zijn de volgende resultaten geboekt die bijdragen aan de doelstelling:

- De regionale inbreng in en het overleg over de Visie Ruimte en Mobiliteit van de provincie is gecoördineerd.
- Er is geregeld overleg tussen provincie, regio en gemeenten, ter afstemming van het ruimtelijk beleid. In 2013 is er twee maal een bestuurlijke tafel tussen gedeputeerde, portefeuillehouder en de wethouders Ruimte geweest, hoofdonderwerp waren de Koersnotitie van de provincie en de Visie Ruimte en Mobiliteit. Bij een van de bestuurlijke tafels waren tevens de gedeputeerde verantwoordelijk voor verkeer en de wethouders Verkeer aanwezig.
- Door de provincie is gewerkt aan een integrale herziening van de Provinciale Structuurvisie. Dit traject heeft geleid tot een ontwerp Visie Ruimte en Mobiliteit (VRM), en er

zijn het afgelopen jaar verschillende tussenproducten opgeleverd. De regio heeft in het gehele totstandkomingsproces een bijdrage geleverd, onder andere door diverse tussentijdse reacties op te stellen (zoals een Position Paper in de zomer en een uitgebreide annotatie voor het bestuurlijk overleg in november)

- Inbreng en ondersteuning van de provincie Zuid-Holland bij het opstellen van de Gebiedsprofielen Ruimtelijke Kwaliteit Duin, Horst en Weide, Duin- en Bollenstreek en Greenport Boskoop, afronding Gebiedsprofiel Wijk en Wouden.
- Samen met de provincie Zuid-Holland verder vormgeven van de As Leiden-Katwijk, waaronder afstemming op inhoud en planning tussen de projecten, waaronder RijnlandRoute, HOV-net Zuid Holland Noord, Valkenburg, Knoop Leiden West en het Bio Science Park Leiden

Tabel betreffende de programma's 4.1 en 4.2.:

	Begroting: Wat zouden we doen?	a = uitgevoerd b = loopt nog c = niet gedaan d = going concern
1	Conform begroting 2013	
nv	Niet voorzien	
1	Concentreren van verstedelijking in de as Leiden-Katwijk, de Oude Rijnzone en in Alphen aan den Rijn.	d
2	Openhouden van het Groene Hart, de Duin- en Bollenstreek en Duin, Horst en Weide.	d
3	Regionale belangen borgen in provinciaal en Rijksbeleid, onder meer via de gebiedsprofielen, SMASH en de Zuidvleugel.	d
4	Op regionaal niveau afwegen van ruimtelijke plannen.	d
nv	Participeren in gebiedsprogramma's zoals voor het Groene Hart en ontwikkeling van de Greenport(s); realisatie van projecten uit deze gebiedsprogramma's staat centraal.	b
nv	Voortgang van de Greenport Ontwikkelings Maatschappij inzichtelijk maken, vooral gericht op de (voorgenomen) regionale investering van € 10 miljoen.	a

1.4.3 Onderdeel Wonen

Doelstelling van het programma

Het doel van het deelprogramma Wonen is het stellen van kaders om te komen tot één goed functionerende en open regionale woningmarkt, die aansluit bij de vraag van regionale woningzoekenden. Om de beoogde woningmarkt te bereiken wordt er enerzijds richting gegeven aan het bouwprogramma, anderzijds aan de woningtoewijzing. Het eerste stoelt op de Regionale Woonvisie 2009-2019; de spelregels voor de woningtoewijzing liggen vast in de regionale huisvestingsverordening. De afspraken en beleidsdoelstellingen van dit deelprogramma worden gemonitord.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Blok heeft Holland Rijnland in april 2012 gevraagd om het voortouw te nemen bij het maken van regionale afspraken over de huisvesting van arbeidsmigranten.

Context

In 2013 zette de trend op de woningmarkt door. Zowel de nieuwbouw als de afgifte van bouwvergunningen nam verder af. Gemeenten hebben hun plancapaciteit verder terugschroeft. Ondanks de inzakkende vraag in de koopsector blijft het uitermate moeilijk het kwantitatieve en kwalitatieve woningtekort in Holland Rijnland, mede vanwege de lastige locaties en de uiteenlopende ruimteclaims, terug te dringen. De druk op de woningmarkt blijft hoog, ondanks de crisis.

De regiogemeenten hebben zich tot doel gesteld om voldoende woningen te bouwen voor de opvang van de groei van de eigen bevolking en van een deel van de overloop uit de Haarlemmermeer (Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek).

De druk op de woningmarkt uit zich ook in de sociale sector. De doorstroming stagneert door dat corporaties van rijkswege ten hoogste 10% van hun aanbod mogen aanbieden aan huishoudens met een inkomen van meer dan 34.085 euro. Deze huishoudens verhuizen niet meer binnen de sociale huursector en de koopsector is voor velen van hen nog niet bereikbaar. Om de schaarse voorraad goed te kunnen verdelen werkt Holland Rijnland aan een nieuw regionaal woonruimteverdeelsysteem.

Resultaten

In 2013 zijn de volgende resultaten geboekt die bijdragen aan de doelstelling:

- Op weg naar een nieuw woonruimteverdeelsysteem is de nieuwe huisvestingsverordening vastgesteld. Ook zijn het convenant met de corporaties en de nadere uitvoeringsregels woonruimteverdeling vastgesteld. Er is gestart met de bouw van het systeem wat naar verwachting april 2014 gereed is.
- Taken die volgen uit de Huisvestingsverordening Holland Rijnland 2009 zijn uitgevoerd, waaronder urgentieverlening en het monitoren van de kwaliteit van de woonruimteverdeling (uitvoering bij woningbouwcorporaties). De opgave voor woonruimteverdeling is omvangrijk; ultimo 2013 waren er circa 56.900 ingeschreven woningzoekenden (4% meer dan in 2012), waarvan 37% procent (20.230) actief zocht. Dit aandeel is de laatste drie jaar nagenoeg gelijk.
- Alle urgentieverzoeken werden behandeld door de regionale urgentiecommissie. Bezwaarschriften zijn behandeld door de regionale bezwaarschriftencommissie. Bezwaren vanuit Noordwijkerhout werden behandeld door de lokale bezwaarschriftencommissie, die vervolgens advies uitbracht aan het college van Noordwijkerhout.
In de Rijnstreek werden de urgentieverzoeken behandeld door het Platform Urgenties van Woonmarkt Rijnstreek. De Klachtencommissie Woonruimteverdeling Rijnstreek behandelde vervolgens de bezwaren tegen afgewezen urgentieverzoeken.
- In 2013 is er voor 100 woningen in vier gemeenten toestemming verleend voor lokaal maatwerk. In alle gevallen ging het om verzoeken om aangepaste seniorenwoningen eenmalig met voorrang te mogen toewijzen aan de lokale doelgroep. Er was ook sprake van stadsvernieuwing.

- Companen heeft in opdracht van de regio een woningmarktanalyse uitgevoerd. Per subregio is druk op de markt in beeld gebracht. Op basis daarvan heeft adviesbureau Stec een begin gemaakt met een regionale woonagenda waarin nieuwe afspraken zullen worden gemaakt voor het regionale woningbouwbeleid.
- Monitoring van de kwantitatieve regionale bouwopgave; in 2013 zet de neergang in de nieuwbouw als gevolg van de crisis door. Voorlopige schatting is dat er ruim 400 nieuwe woningen minder zijn gebouwd dan in 2012. Definitieve cijfers van het CBS en de provincie zijn echter nog niet beschikbaar.
- Input leveren voor de uitwerking van de verstedelijkingsopgave voor de Zuidvleugel.
- Een quick scan laten uitvoeren voor de opgave van de huisvesting van arbeidsmigranten in de regio, als basisinformatie voor een werkconferentie die in maart heeft plaatsgevonden over dit thema. Het convenant en richtlijnen voor de huisvesting zijn opgesteld en aangeboden aan de colleges met het advies deze vast te stellen. Instellen kopgroep, bestuurlijk en ambtelijk, die als vliegwiel moet gaan functioneren voor het tot stand brengen van huisvesting voor arbeidsmigranten.

Inzet

De volgende activiteiten hebben bijgedragen aan de resultaten in 2013:

- Platformfunctie: het voeren van secretariaat voor het Portefeuillehoudersoverleg, de Ambtelijke Adviesgroep Ruimte en het ambtelijk overleg Wonen. Ondersteuning Ambassadeursteam Huisvesting Arbeidsmigranten.
- Belangenbehartiging/beleidsadvisering met betrekking tot plannen van Rijk, provincie en Zuidvleugel, regiogemeenten inzake verstedelijking, woningbouw en woonruimteverdeling.
- Advisering bestuurlijk overleg tussen vertegenwoordigers van regio, verhuurders en huurders in de Beleidscommissie Woonruimteverdeling. BO met de minister over Huisvesting Arbeidsmigranten.
- Uitvoering urgentieregeling en vertegenwoordiging van de regio in en bij de behandeling van bezwaar- en beroepschriften (zie onderstaande staat voor cijfers).

Urgentie afdeling	Jaar	Jaar	Jaar
	2011	2012	2013
Aantal ontvangen urgentie-aanvragen	455	338	299
Aantal afgewezen urgentie-aanvragen (inclusief adviezen)	134	147	91
Aantal toegewezen urgentie-aanvragen (inclusief aanvragen voorgaande jaren)	292	162	148
Aantal behandelde bezwaarschriften	67	99	66
Aantal behandelde rechtbankzaken	3	3	6
Aantal vergaderingen Regionale Urgentiecommissie	35	28	24
Aantal Stadsvernieuwingsurgenten	44	224	247

Begroting: wat zouden we doen?		a = uitgevoerd b = loopt nog c = niet gedaan d = going concern
1	Conform begroting 2013	
nv	Niet voorzien	
1	Herijken Woonvisie met een bouwscenario voor alle vijftien gemeenten van Holland Rijnland en nader gespecificeerde productieafspraken (per gemeente en per jaar).	b
2	Monitoren uitvoeringsprogramma met aandacht voor opnamecapaciteit.	b
3	Overleg voeren met Zuidvleugel, provincie en Rijk over speerpunten woonbeleid, o.a. de realisatie van (binnenstedelijke) locaties.	a/d
4	Beoordelen van urgentieverzoeken en voeren secretariaat urgentiecommissie.	a/d
5	Woonruimteverdeling: vaststelling van de huisvestingsverordening alsmede van het convenant en de nadere uitvoeringsregels.	a
6	Monitoren van prestatieafspraken Wonen, zorg en welzijn.	a
nv	Analyseren van demografische ontwikkelingen en bouwmogelijkheden van de gemeenten en corporaties (en daarmee de regio) om zowel het aanbod als de huidige en toekomstige vraag zo goed mogelijk inzichtelijk te maken.	b
nv	Quick scan aantallen arbeidsmigranten en opstellen Richtlijnen en Convenant Huisvesting Arbeidsmigranten.	a

1.4.4 Onderdeel Economische Zaken en Toerisme

Doelstelling van het programma

In algemene zin is de doelstelling van het programma het bevorderen van een duurzame economische ontwikkeling. In de Regionale Structuurvisie 2020 Holland Rijnland zijn de kennis-economie (Bio Science en ruimtevaart) en de Greenports als speerpunten voor de economische ontwikkeling benoemd. Hierbij zijn de volgende kernbeslissingen geformuleerd:

- Opschaling van de kenniseconomie op (inter)nationaal niveau door uitbreiding van vooral het Bio Sciencecluster in en om Leiden.
- Uitbouw van de internationale economische kracht van de Greenports Duin- en Bollenstreek, Aalsmeer en regio Boskoop.

Vanaf 2012 is daar de aandacht voor het Topsectorenbeleid van het Rijk en de Zuidvleugel bijgekomen. Met name voor de sectoren Space Technology en Biobased Economy heeft Holland Rijnland een trekkersrol.

Context

Het bevorderen van een duurzame economische ontwikkeling betekent primair zorgen voor meer werkgelegenheid in onderzoek en ontwikkeling, kennisintensieve dienstverlening en de recreatief-toeristische sector. Langs verschillende lijnen wordt hier aan gewerkt. In algemene zin is het zorgen voor een goede aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt van groot belang. Verder is er aandacht voor het topsectorenbeleid van het Rijk door de regionale topsectoren (Bio Science, Greenports, Space en Biobased Economy) gericht te versterken, ook door in te spelen op kansen die er liggen vanuit de Europese, landelijke en provinciale/Zuidvleugel en Provinciale Economische Agenda. De Greenportontwikkelingsmaatschappij wordt ondersteund bij de herstructurering van de Greenport Duin- en Bollenstreek tot een vitaal bollen- en glastuinbouwcomplex met behoud van de landschappelijke kwaliteiten. Er is contact en afstemming met de greenports Aalsmeer en regio Boskoop.

Om een economisch vitale en concurrerende regio te blijven is het noodzakelijk ruimte te blijven bieden aan bedrijven, die hier al gevestigd zijn of zich in de regio willen vestigen. Dat kan door werk maken van de herstructurering van verouderde bedrijventerreinen, de aanleg van een beperkt aantal nieuwe bedrijventerreinen en de aanpak van de leegstand in kantoren en planologische ruimte voor nieuwe kantoren op een beperkt aantal duurzame locaties.

De groei van het aantal vierkante meters kantooroppervlak en hectares bedrijventerrein moet worden afgestemd op de daadwerkelijke vraag vanuit het bedrijfsleven. Hierbij staat toepassing van de zogenoemde Ladder voor duurzame verstedelijking (voorheen SER-ladder) centraal. Op het terrein van de detailhandel is de regio via het geven van detailhandelsadviezen mee verantwoordelijk voor het in standhouden van een gezonde detailhandelsstructuur.

Om een aantrekkelijk woon- en werkgebied te blijven is het beter benutten van de toeristisch-recreatieve mogelijkheden in de regio erg belangrijk. De benutting ligt voor een deel in de routestructuren voor zowel fietsers, wandelaars als vaarders. Het fietsknooppuntenstelsel is landelijk een groot succes en het onderhoud moet gewaarborgd blijven. Het toeristisch potentieel van de waterrecreatie is groot. De regio vervult een aanjaagfunctie in het versterken van de waterrecreatie, in zowel bebording als promotie. Uitbreiding van het sloepennetwerk is een concrete doelstelling. Daarnaast neemt de regio deel aan de pilot Vrijtijdslandschap Leidse Ommelanden om de private recreatieve mogelijkheden van het landschap te verkennen.

Resultaten

In 2013 zijn de volgende resultaten geboekt die bijdragen aan de doelstelling:

- Met het Topsectorenbeleid is in 2013 een flinke stap voorwaarts gezet, zowel rondom Space als met Biobased Economy.
- Voor het oprichten van het Holland Space Cluster is de SpaceStrategie opgesteld, die is vastgesteld in een bijeenkomst met bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden en is toegelicht in het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland op 26 juni. Op basis van de strategie is met financiële ondersteuning van gemeente Noordwijk, Leiden, Den Haag, Delft,

de provincie Zuid-Holland, Kamer van Koophandel en het ruimtevaart bedrijfsleven (SpaceNed) een kwartiermaker aangesteld om het Holland Space Cluster op te richten.

- Er is een werkconferentie bij ESA ESTEC georganiseerd en de uitkomsten uit de conferentie zijn verwerkt in het werkprogramma Holland Space Cluster. Het Holland Space Cluster bestuur geformeerd. Op 4 november is het Holland Space Cluster officieel gestart door aanbidding werkprogramma Holland Space Cluster aan minister Kamp tijdens een werkbezoek aan ESA BIC in Noordwijk.
- Aan het programma Holland Rijnland Biobased is uitvoering gegeven langs de lijnen:
 - Verdieping van de netwerkanalyse door gesprekken met diverse partijen
 - Projectontwikkeling met nadruk op de gebieden Inhoudsstoffen, Algen voor afvalwaterzuivering en als bron voor biomassa, Waterstofproductie en efficiënt gebruik
 - Scan naar subsidies uitgevoerd, kansen voor EFRO en clusterregeling provincie (Van der Luyt en Latexfalt zijn projecten die subsidie hebben ontvangen)
 - Promotie van het thema biobased door medewerking aan nieuwsbrieven en het TV programma Zaaamspraak (op Unity FM) en het gebruik van LinkedIn en Twitter
 - Afstemming met provinciale en andere initiatieven op gebied van biobased

In het Algemeen Bestuur van 26 juni is besloten om een plan te maken het programma Holland Rijnland Biobased in 2014 voor te zetten. Dit programma is eind 2013 opgesteld.

- In opdracht van de Stuurgroep #Kracht15 is in 2013 een onderzoek uitgevoerd naar de kansrijke economische sectoren in Holland Rijnland. Dit onderzoek, getiteld "Kijk op de regionale economie van Holland Rijnland" levert een aantal bouwstenen op voor de intergemeentelijke samenwerking op economisch gebied.
- 17 ha herstructurering en 9 ha uitbreiding agro-bedrijventerrein Delfweg en 22 ha herstructurering Kloosterschuur-Trappenberg is vastgesteld. Voor de uitbreiding en landschappelijke inpassing Kloosterschuur-Trappenberg heeft de provincie Zuid-Holland de subsidie opnieuw verleend. Uitvoerder GOM is begonnen met het bouwrijp maken van de glas- en bedrijvenskavel en de verkoop van deze kavels voor de bouw van greenportwoningen.
- Holland Rijnland heeft de vierde tranche RIF beschikbaar gesteld. Via het fonds contracteringen sluit GOM overeenkomsten met particulieren over het opruimen van verrommeling (met name oud glas en bedrijfspanden) en over bollengrondcompensatie. De GOM heeft nog geen RIF geld geïnvesteerd in landschappelijke inpassing of inrichting.
- Het plan van aanpak voor de uitvoering van de Kantorenstrategie is opgesteld.
- Inzet van de procesmanager herstructurering bedrijventerreinen voor gemiddeld twee dagen per week. De procesmanager is sinds 2010 werkzaam in de regio en ondersteunt de gemeenten in Holland Rijnland bij (het op gang brengen van) de herstructurering van de bedrijventerreinen. De focus ligt daarbij op (inmiddels) acht pilotprojecten.
- Er is samen met de gemeente Leiden geparticipeerd in een onderzoek van de provincie Zuid-Holland naar een alternatief gelijkwaardige locatie voor het geplande (en door Leiden geschrapte) bedrijventerrein in de Oostvlietpolder. De ruimte die dit bedrijventerrein vertegenwoordigde vervulde namelijk een cruciale rol in de behoefte aan bedrijfshuisvesting in de regio.
- In vervolg op de in 2012 vastgestelde Behoefteraming bedrijfshuisvesting 2.0 is in 2013 een onderzoek verricht naar de kwaliteit en de toekomstwaarde van de bedrijventerreinen in Holland Rijnland. De resultaten van dit onderzoek zijn op 16 oktober 2013 tijdens een bestuurlijke werkconferentie gepresenteerd. Bij deze bijeenkomst waren naast diverse wethouders EZ en RO ook vertegenwoordigers van het bedrijfsleven aanwezig.
- Voor de perifere detailhandelslocaties zijn 2013 in het portefeuillehoudersoverleg Economische zaken afspraken gemaakt over welke winkels zich waar mogen vestigen. Ook is er bij de provincie Zuid-Holland op aangedrongen de het toelatingsbeleid voor PDV-locaties met het oog op de leegstand iets te versoepelen en de PDV-opvanglocatie in de noordelijke Bollenstreek als zoeklocatie op de provinciale plankaart te laten staan tot er meer duidelijkheid is over de daadwerkelijke behoefte aan een dergelijke locatie.
- Op verzoek van de betreffende gemeenten zijn REO-adviezen heeft opgesteld bij grootschalige detailhandelsinitiatieven.

- Rondom toerisme en recreatie is gewerkt aan de afstemming van gemeente overschrijdend beleid en activiteiten. Als uitvloeisel van het Hollandse Utrechts Plassenoverleg heeft in de zomer 2013 wederom het Nationaal Regenboogevenement plaatsgevonden. Holland Rijnland heeft in 2013 een trekkende rol vervuld in verdere uitrol van het Sloepennetwerk naar aangrenzende regio's. Ook binnen de regio is uitbreiding voorbereid. Hiermee wordt een kritische massa bereikt die het concept ten goede komt. De website en apps zijn verder geprofessionaliseerd. Voor het onderhoud aan het fietsknooppuntennetwerk is de regio accounthouder en wordt gewerkt aan effectiever aanbesteding.
- Diverse investeringsprojecten t.b.v. waterrecreatie in de Duin- en Bollenstreek zijn samengevoegd in een gebiedsdeal om cofinanciering te krijgen.
- Verkenning ontwikkelingen en mogelijkheden in het kader van de pilot Vrijtijdslandschap met de ANWB, Servicenet Nationale Landschappen en de provincie Zuid-Holland.

Inzet

De volgende activiteiten hebben bijgedragen aan de resultaten in 2013:

- Platformfunctie Economische Zaken: het voeren van secretariaat voor het Portefeuillehoudersoverleg en het ambtelijk overleg Economische Zaken en deelname aan de Greenporthouse in de Duin- en Bollenstreek.
- Secretariaat Regionaal Economisch Overleg en REO-adviezen bij detailhandelsinitiatieven.
- Onderhouden van de relatie met het bedrijfsleven en zijn vertegenwoordigers, zoals de Kamer van Koophandel, VNO-NCW West en Bedrijfsleven Rijnland.
- Inzet van een procesmanager voor de herstructurering van bedrijventerreinen, met specifieke aandacht voor de herstructurering van de inmiddels acht pilotprojecten en de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen.
- Opstellen van een plan van aanpak voor de uitvoering van de afspraken in de Regionale kantorenstrategie en overleg met de provincie Zuid-Holland hierover.
- Deelname aan Greenport Holland overheden en samenwerking met de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij Duin- en Bollenstreek, Stichting Greenport Aalsmeer en de Stichting Greenport regio Boskoop.
- Beheer, onderhoud en uitbreiding van het sloepennetwerk en beheer en onderhoud van het fietsknooppuntensysteem.
- Platformfunctie Hollandse Plassen: het voeren van het secretariaat van het bestuurlijk en ambtelijk overleg Hollandse Plassen.
- Platformfunctie waterrecreatie Groene hart: via deze lijn wordt gewerkt aan een inventarisatie van aanlegsteigers en medewerking in de uitbreiding van het sloepennetwerk
- Deelname aan pilot Vrijtijdslandschap Leidse Ommelanden

	Begroting: wat zouden we doen?	a = uitgevoerd b = loopt nog c = niet gedaan d = going concern
1	Conform begroting 2013	
nv	Niet voorzien	
1	Uitvoeren diverse acties uit de regionale bedrijventerreinenstrategie, zoals experiment Vraag & aanbod bedrijfshuisvesting en begeleiden pilots herstructurering.	a
2	Vraag en aanbod op de kantorenmarkt in balans brengen; monitoren en actualiseren van de regionale kantorenstrategie.	d
3	Bestaande clusters/topsectoren versterken; o.a. doorontwikkeling topsectorenbeleid (inzet op Biobased Economy en Space) en participatie in Greenports Holland.	a/b
4	Instandhouden van een robuuste detailhandelsstructuur; actualisering beleid perifere detailhandelslocaties.	a
5	Stimuleren waterrecreatie door het laten uitbreiden van recreatieve routestructuren op het water.	a/b
6	Verbeteren verbindingen en vergroten regionaal recreatief fiets- en wandelnetwerk; het efficiënt laten onderhouden van het Fietsknooppuntsysteem.	b
nv	Laten uitvoeren Behoeftenraming bedrijventerreinen 2.0.	a
nv	Deelnemen aan onderzoek Economische Agenda/Kracht 15.	b
nv	Deelnemen aan de pilot Vrijtijdslandschap.	b

1.4.5 Onderdeel Natuur en Landschap

Doelstelling van het programma

Holland Rijnland is een aantrekkelijke woonregio met een gevarieerde groene ruimte, waarin het kustgebied, de Bollenstreek, de landgoederen en het Veenweide- en Plassengebied (Groene Hart) bepalend zijn. Het landelijk en open gebied omsluit het verstedelijkte gebied langs de Oude Rijn. Door de verstedelijkingsdruk van de afgelopen decennia dreigt het landschap zijn waarde te verliezen voor de woonomgeving, recreatie en agrarische activiteiten. Een robuuste groenblauwe structuur is essentieel voor de leefkwaliteit en het vestigingsklimaat in Holland Rijnland. Holland Rijnland heeft een unieke eigen identiteit door de synergie tussen stedelijk en landelijk gebied. De regio wil dit samenspel tussen stad en land behouden waar dat kan en versterken waar dat nodig is.

Het thema Natuur en Landschap heeft als doel de landschappelijke kwaliteiten in de regio te beschermen en te versterken én de ontwikkeling en uitvoering van de voor de regio belangrijke landschappelijke plannen te bevorderen.

Context

Begin 2010 heeft het Algemeen Bestuur het Regionaal Groenprogramma vastgesteld. Via het Regionaal Investeringsfonds is € 20 miljoen gereserveerd voor de uitvoering van dit programma. Clusters van gemeenten vertalen de doelstellingen van het Regionaal Groenprogramma in deelprogramma's voor hun gebied. Op basis van deze gebiedsprogramma's verleent Holland Rijnland co-financiering uit het Regionaal Investeringsfonds. De uitvoering van het Landschapsbeleidsplan Duin- en Bollenstreek loopt nog door tot in 2013. Holland Rijnland ondersteunt de gemeenten bij de uitvoering van het Landschapsontwikkelingsplannen (LOP) Rijn- en Veenstreek en Duin, Horst en Weide. Gemeenten hebben tot 2014 budget gereserveerd voor de uitvoering.

Het Algemeen Bestuur heeft gevraagd om voor de financiering van beheer en onderhoud van het landschap door particuliere grondeigenaren (groenblauwe diensten) een separaat voorstel te maken.

Resultaten

In 2013 zijn de volgende resultaten geboekt die bijdragen aan de doelstelling:

- De eerste groenprojecten met cofinanciering vanuit het Regionaal Groenprogramma zijn afgerond: Matilo, Oostvlietpolder, ecologische verbindingen in Zoeterwoude en Hillegom, brug Koudenhoorn, Uitkijkpunt Blauwe Hart en de Boterhuispolder.
- Vanuit het Landschapsbeleidsplan Duin- en Bollenstreek is de Cultuurhistorische Atlas opgesteld.
- Ondersteuning van de uitvoering Landschapsontwikkelingsplan (LOP) Rijn- en Veenstreek.
- Realisatie van de Cultuurhistorische Atlas in het kader van het Landschapsbeleidsplan Duin- en Bollenstreek.
- Inbreng in beleidsoptelling van het Woerdens Beraad.
- Samen met de provincie is een beleidskader voor het besteden van de provinciale groengelden in de regio opgesteld: "De Tuin van Holland". Op basis daarvan gaan de gemeenten in de regio het komende jaar gebiedsdeals afsluiten met de provincie.
- Randvoorwaarden voor het opzetten van een Gebiedsfonds Groenblauwe diensten in Holland Rijnland zijn in beeld gebracht.
- Deelname plaatselijke LEADER-groep. Dit is een Europees programma voor plattelandsontwikkeling, waarbij plaatselijke groepen projecten voordragen voor financiering.
- Deelname aan kerngroep Mijn Groen–Ons Groen. Als onderdeel van het Europese Inter-Reg programma werkt de provincie met haar partners aan dit project om op een innovatieve manier gebiedsontwikkeling vorm te geven.
- Afstemming ruimte, water en milieu met het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Begroting: wat zouden we doen?		a = uitgevoerd b = loopt nog c = niet gedaan d = going concern nv=Niet voorzien	
Conform begroting 2013			
1	Financieren groenprojecten en stimuleren realisatie; Uitvoeringsactiviteiten Groenprogramma, Landschapsbeleidsplan Duin- en Bollenstreek en LOP Rijn- en Veenstreek.	d	
2	Regionale belangen borgen in nationaal en provinciaal beleid; onder meer aandacht voor Groene Hart via deelname aan Woerdens Beraad.	d	
3	Meedenken bij innovatie landschapsontwikkelingen, o.m. ontwikkeling Gebiedsfonds Groenblauwe diensten.	d/b	
nv	Voorbereiden en maken van nieuwe programma-afspraken met de provincie Zuid-Holland (gebiedsdeals).	b	
nv	Verbreiding financiële basis Groenprogramma en LOP, o.a. door lobby bij provincie.	d	

1.4.6 Onderdeel Verkeer en Vervoer

Doelstelling

Door de regio Holland Rijnland samenwerkende gemeenten wordt veel belang gehecht aan het optimaliseren van de mobiliteit en de bereikbaarheid van de regio.

Het programma Verkeer en Vervoer van Holland Rijnland heeft tot doel met en voor de gemeenten een gemeenschappelijk regionaal verkeers- en vervoersbeleid te ontwerpen en de uitvoering ervan te waarborgen. Dit beleid is gericht op het:

- optimaliseren van de bereikbaarheid met openbaar vervoer, fiets en auto;
- verminderen van het aantal verkeersslachtoffers;
- het bevorderen van het gebruik van alternatieve vervoerswijzen.

Bij de uitvoering van maatregelen is het van belang om milieubelasting en aantasting van landschappelijke waarden, als gevolg van aanleg of uitbreiding van infrastructuur, zoveel mogelijk te voorkomen dan wel te compenseren of te verlichten.

Context

Verkeer- en vervoersbewegingen storen zich niet aan gemeentegrenzen. De meeste reizigers leggen een afstand tussen de vijf en dertig kilometer per verplaatsing af en passeren daarmee automatisch één of meer gemeentegrenzen. Samenwerking tussen gemeenten is daarom een essentiële voorwaarde om de bereikbaarheid te verbeteren. De samenwerking in Holland Rijnland heeft op de volgende vlakken toegevoegde waarde:

- Door een afgestemd maatregelenpakket en een investeringsstrategie worden sneller inhoudelijke doelstellingen bereikt en is het beleid effectiever.
- Gezamenlijk kun je de middelen efficiënter benutten, bijvoorbeeld bij de inhuur van personeel voor verkeerseducatie en één beheersorganisatie voor Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV). Sinds 1 januari 2013 gebruiken ook inwoners van Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en Rijnwoude de Regiotaxi Holland Rijnland en is er sprake van één CVV-systeem voor de hele regio. In verband met de steeds oplopende kosten is in 2013 in het kader van de drie decentralisaties een onderzoek gestart naar mogelijke efficiency maatregelen in het doelgroepenvervoer in brede zin. Ook de eventuele inzet van het Openbaar Vervoer wordt hierbij betrokken.
- Middelen en wettelijke kaders voor verkeer en vervoer zijn grotendeels afkomstig van Rijk en/of provincie. Samenwerkende gemeenten staan sterker bij provincie en Rijk in de lobby voor extra geld voor maatregelen of wetgeving.

Bij de werkzaamheden van Holland Rijnland hoort ook het behartigen van belangen en lobbyen bij andere overheden, het voorbereiden en uitwerken van ambtelijke overleggen en het bestuurlijk overleg in het Portefeuillehoudersoverleg Verkeer en Vervoer, het beantwoorden van bestuurlijke vragen en de vertegenwoordiging van Holland Rijnland in diverse overleggen (zoals het Provinciaal Verkeer- en Vervoerberaad, Rijnland Route, HOV-net Zuid-Holland Noord, Breed Bestuurlijk Overleg Grensstreek en Stedenbaan) en het verbreden van de financiële basis om verkeer- en vervoerprojecten te realiseren.

Resultaten

In 2013 zijn de volgende resultaten geboekt die bijdragen aan de doelstelling:

- Aanscherping programmamanagement Verkeer en Vervoer, inclusief de verdere opzet van concrete uitvoeringsprogramma's op alle modaliteiten (auto, OV en fiets).
- Duinpolderweg: Vaststellen nota Reikwijdte en Detailniveau, waarin staat beschreven waaraan de milieueffectrapportage (MER) moet voldoen. Daarnaast staat in deze notitie het selectieproces van de alternatieven voor de nieuwe verbinding. De uitvoering van de MER is in de tweede helft van 2013 gestart.
- Rijnlandroute: 23 september 2013 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de cofinanciering vanuit de regio (€75 miljoen) ten behoeve van de RijnlandRoute.
- Monitoren voortgang van projecten uit het uitvoeringsprogramma van het Regionaal Verkeer- en Vervoerplan (UP RVVP). De uitvoeringsprogramma's Openbaar Vervoer en Ontsluiting Greenport Duin- en Bollenstreek evenals het Uitvoeringsprogramma Fiets zijn aan

het UP RVVP toegevoegd. Met projectformulieren en het projectenoverzicht (“stoplichten-notitie”) is in het Portefeuillehoudersoverleg Verkeer en Vervoer verslag gedaan van de voortgang van de projecten.

- HOV: verschillende HOV-corridors zijn verder uitgewerkt door provincie, Holland Rijnland en de gemeenten.
- In 2013 is het Collectief Vraagafhankelijk Vervoersysteem (CVV), de Regiotaxi Holland Rijnland uitgebreid met nog eens drie gemeenten en regiobreed geworden. Op 1 juli 2014 sluit Boskoop als onderdeel van de gefuseerde gemeente Alphen aan den Rijn eveneens bij dit systeem aan.
- Voor de Corridor N207 is de verkenning afgerond en is vastgesteld welke varianten worden meegenomen in de planfase.
- Uitvoeringsprogramma Fiets: in 2013 is het Uitvoeringsprogramma Fiets vastgesteld. Hiermee is een projectenlijst geactualiseerd van te verbeteren fietsverbindingen. Hiervoor is een prioritering aangebracht die utilitaire fietsroutes als eerst van BDU-subsidie voorziet. Daarbij is een eerste analyse gemaakt van potentiële fietssnelwegen in de regio.

Deelprogramma's

Op basis van de doelstelling zijn de volgende deelprogramma's voor Verkeer en Vervoer geformuleerd:

- Bereikbaarheid.
- Verkeersveiligheid.

1.4.6.1 Onderdeel Bereikbaarheid

Doelstelling

Ontwikkelen van haalbaar beleid en uitvoerbare maatregelen voor weg, openbaar vervoer en fiets om de bereikbaarheid van de regio te verbeteren om de ruimtelijke-economische ontwikkeling (Greenports, Bioscience, stedelijke ontwikkeling) van de regio te faciliteren. Hierbij gaat het zowel om de interne bereikbaarheid (gemeenten onderling) als de externe bereikbaarheid (van en naar de regio). Bij de uitvoering van maatregelen worden milieubelasting en aantasting van landschappelijke waarden, als gevolg van aanleg of uitbreiding van infrastructuur, zoveel mogelijk voorkomen.

Context

De Greenports in het noordelijk deel van Zuid-Holland zijn de afgelopen jaren sterk gegroeid en krijgen door (toekomstige) herstructurering een duidelijk profiel. Het omliggend provinciale wegennet is echter niet meegegroeid. Veelal vindt de ontsluiting naar de grotere provinciale wegen plaats via N-wegen die dwars door kleine kernen lopen. Hier is veelal sprake van verkeersonveiligheid en barrièrewerking en vindt congestie plaats doordat gebruik moet worden gemaakt van verouderde bruggen.

De mobiliteit groeit steeds verder. Ook in deze regio is de toename van het autoverkeer goed merkbaar en worden wegen, bussen en treinen in de spits steeds voller. Het kost steeds meer tijd om de regio in te komen of er vandaan te gaan. De regio ontbeert adequate verbindingen om de Greenports, BioScience en overige ontwikkelingen te ontsluiten op de A44, A4 en A12 en op de Mainports (Schiphol en de haven van Rotterdam).

Resultaten

In 2013 zijn de volgende resultaten geboekt die bijdragen aan de doelstelling:

- HOV-net; Holland Rijnland heeft het initiatief genomen om samen met de gemeenten verkenningen uit te voeren naar de OV-corridors Hillegom–Nieuw-Vennep en Leiden–Leiderdorp. De corridor Leiden–Leiderdorp lijkt kansrijk om versneld op R-net niveau te brengen en wordt in 2014 meer gedetailleerd uitgewerkt. Voor de HOV-corridor Leiden–Katwijk–Noordwijk zijn de infra-maatregelen verder uitgewerkt en is een exploitatie onderzoek uitgevoerd. Het Algemeen Bestuur heeft in december 2013 ingestemd met de Bestuursovereenkomst HOV Noordwijk–Schiphol. In de Bestuursovereenkomst HOV-corridor Noordwijk–Schiphol leggen betrokken partijen afspraken vast om de voorkeursvariant tot uitvoering te kunnen brengen. In de overeenkomst is ook opgenomen dat Holland Rijnland € 5 miljoen RIF-middelen ter beschikking stelt voor deze corridor.
- RijnlandRoute; het Algemeen bestuur heeft op 27 september 2013 ingestemd met regionale cofinanciering vanuit het Regionaal Investeringsfonds. Hiermee is vanuit de regio in totaal een bedrag van €75 miljoen toegezegd aan de RijnlandRoute. De voorwaarden van deze regionale financiering zijn vastgelegd door het sluiten van twee bestuurlijke overeenkomsten. Een overeenkomst tussen Holland Rijnland en de inliggende gemeenten die participeren in het Regionaal Investeringsfonds ten aanzien van de tweede tranche bijdrage van €37,5 miljoen en een financieringsovereenkomst tussen de provincie Zuid – Holland en de regio ten aanzien van de scope en overige voorwaarden waar binnen het project gerealiseerd dient te worden. Hierop wordt door de regio gemonitord. Eind 2014 wordt de vaststelling van het provinciaal inpassingsplan voorzien als volgende stap in de opmaat naar realisatie van de Rijnlandroute.
- Regiotaxi Holland Rijnland; in 2012 zijn de voorbereidingen gestart voor de aansluiting van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop en Rijnwoude bij het Collectief Vraagafhankelijk Vervoerssysteem, de Regiotaxi. Deze gemeenten hebben zich 1 januari 2013 definitief aangesloten bij de bij de Regiotaxi Holland Rijnland. Hierdoor is een eenduidig systeem voor de hele regio ontstaan. De gemeente Boskoop, nu onderdeel van Alphen aan den Rijn, zal per 1 juli 2014 aansluiten bij dit systeem. Gezien de steeds hoger wordende kosten voor het Wmo-vervoer en de toekomstige verantwoordelijkheid van gemeenten voor andere vormen van doelgroepenvervoer wordt in het kader van de drie decentralisaties onderzoek gedaan naar mogelijke efficiencywinst, bijvoorbeeld te behalen door combinaties van vervoer, gezamenlijke aanbesteding, regie of beheer. Het openbaar vervoer wordt bij dit onderzoek betrokken aangezien hier steeds meer sprake is van betere toegankelijkheid voor klanten met een beperking.
- Regionale Verkeer en Milieukaart; eind 2011 zijn de werkzaamheden gestart voor de actualisatie van de RVMK en de uitbreiding met de Rijnstreekgemeenten. Oplevering van het verkeersdeel van deze uitgebreide en geactualiseerde RVMK heeft pas eind 2013 plaatsgevonden. Het milieudeel zal begin 2014 geharmoniseerd en geactualiseerd zijn. De bouw en afronding van het verkeersmodel neemt uiteindelijk meer tijd in beslag dan oorspronkelijk geprognostiseerd. Voor een deel is dit veroorzaakt doordat een compleet nieuw verkeersmodel is opgebouwd door de nieuwe contractpartner (4Cast). Er worden nieuwe technieken gebruikt en er is ook een andere insteek (werken vanuit het NRM) gekozen. Daarnaast is er veel discussie binnen de regio over de vulling van de prognosejaren: welke ambities worden meegenomen worden voor de planjaren 2020 en 2030? Waar veel gemeenten nog wel een vastgesteld programma hebben voor de periode tot en met 2020 is dit voor 2030 een stuk moeilijker te bepalen. Voor dit laatste prognosejaar is zoveel mogelijk aangesloten bij de verwachte landelijke groei, zoals ook gehanteerd wordt in het NRM.
- Programma Ontsluiting Greenport Duin- en Bollenstreek; het Algemeen Bestuur heeft op 29 juni 2011 het programmaplan Ontsluiting Greenport Duin- en Bollenstreek vastgesteld, met daarin een indicatieve verdeling van middelen die in het Regionaal Investeringsfonds worden gespaard. In 2013 is verder gewerkt aan de uitvoeringen hier van. De planstudie van de Duinpolderweg is gestart. Medio 2013 is de nota Reikwijdte en

Detailniveau vastgesteld, waarin staat beschreven waaraan de milieueffectrapportage (MER) moet voldoen. Daarnaast staat in deze notitie het selectieproces van de alternatieven voor de nieuwe verbinding. De uitvoering van de MER is in de tweede helft van 2013 gestart.

- Brede Doeluitkering en Duurzaam Veilig; jaarlijks doet de provincie in het kader van de Brede Doeluitkering (BDU) en Duurzaam Veilig een uitvraag op basis waarvan gemeenten via de regio een subsidieaanvraag voor projecten kunnen indienen. Deze projecten moeten deel uitmaken van het uitvoeringsprogramma (met bijlagen) van het Regionaal Verkeer- en Vervoersplan. Doel van deze subsidieregelingen is de uitvoering te stimuleren. De aanvragen van de gemeenten getoetst aan de provinciale en regionale voorwaarden en in een voorstel verwerkt, dat wordt ingediend bij de provincie. Met ingang van het subsidiejaar 2014 stelt de provincie één totaalbedrag beschikbaar voor projecten in het kader van Duurzaam Veilig en voor bovenlokale projecten. Regio's hebben de vrijheid de keuze te maken wat voor soort projecten zij indienen voor het beschikbare bedrag.
- Regionaal Verkeer- en Vervoerplan; in dit kader hebben gemeenten diverse projecten uitgevoerd. Om de stand van zaken van verschillende verkeer- en vervoerprojecten te monitoren is ook in 2013 de voortgangsrapportage weer gecontinueerd. Deze rapportage is gebaseerd op de projectenlijst van het in 2012 geactualiseerde uitvoeringsprogramma van het Regionaal Verkeer- en Vervoerplan. Er staan nu ook projecten op waarvoor het trekkerschap bij gemeenten of andere partijen ligt, maar die wel van regionaal belang worden geacht. Het geactualiseerde voortgangsoverzicht (de projectbladen) wordt aan het Portefeuillehoudersoverleg aangeboden. Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma van het Verkeer en Vervoerplan vormen de Uitvoeringsprogramma's OV-visie, Fiets en het Programma Ontsluiting Greenport.
- Busconcessie Zuid-Holland Noord; De regio heeft actief geparticipeerd in het aanbestedingstraject voor de busconcessie Zuid-Holland Noord 2012 – 2020. Resultaat hiervan is dat ondanks bezuinigingen het huidige OV-niveau gehandhaafd blijft. Daarnaast is onder meer een busverbinding met Langeraar (gemeente Nieuwkoop) gerealiseerd. Een lang gekoesterde wens. De regio is ook in 2013 nauw betrokken geweest bij de jaarlijkse inbreng voor de dienstregeling van het volgende jaar. Ook in de verantwoordelijke stuurgroep participeert Holland Rijnland.

Inzet

Om deze resultaten te behalen waren in 2013 onder andere de volgende activiteiten nodig:

- Platformfunctie: het voeren van een secretariaat voor het Portefeuillehoudersoverleg en het Ambtelijke Overleg Verkeer en Vervoer.
- Belangenbehartiging en beleidsadvisering over nota's en rapporten van onder andere Rijk en provincie.
- Het uitvoeren van het uitvoeringsprogramma van het Regionaal Verkeer- en Vervoerplan, uitvoeringsprogramma OV, uitvoering programma Ontsluiting Greenport Duin- en Bollenstreek en de jaarlijkse projectenlijst van de Brede Doeluitkering (circa 2,2 miljoen euro).
- Beheer en uitvoering van de CVV/Regiotaxi Holland Rijnland), regulier overleg met de vervoerder en belangenorganisaties en begeleiden van de laatste finale besluitvormingsfase, jaarlijkse tarievenvoorstellen, contacten provincie en gemeenten.
- Actualisering van de Regionale Verkeersmilieukaart
- Een actieve bijdrage leveren in diverse projectgroepen ten behoeve van de uitvoering van verkenningen en planstudies.
- Opstellen van een Uitvoeringsprogramma Fiets

1.4.6.2 Onderdeel Verkeersveiligheid

Doelstelling

Een permanente verbetering van de verkeersveiligheid, via een regionaal programma gericht op gedragsbeïnvloeding van verkeersdeelnemers in alle leeftijdsgroepen.

Context

Het verkeersveiligheidsbeleid is gericht op kwetsbare groepen als bromfietzers, fietsers en voetgangers. Door educatieve projecten en het verbeteren van de infrastructuur moet de verkeersveiligheid verbeteren. Ook handhaving speelt hierbij een rol. Het Verkeersveiligheidsproject Holland Rijnland heeft als belangrijkste taak activiteiten op dit terrein te faciliteren en uit te voeren. Uit efficiency- en kwaliteitsoverwegingen worden veel projecten in dit kader regionaal uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is de regionale verkeersleerkracht, die een groot deel van de basisscholen in de regio bereikt. Dit hoeft iedere gemeente niet zelf te organiseren. Ook is door de samenwerking beter aan te sluiten op de landelijke en provinciale kaders en ontwikkelingen en efficiënt gebruik te maken van ervaringen in andere Zuid-Hollandse regio's. De regio onderhoudt hiervoor de contacten en initieert waar nodig onderlinge afstemming. In het kader van de subsidieregeling BDU, onderdeel gedragsbeïnvloeding, wordt subsidie verstrekt aan regionale initiatieven. Voorwaarde voor deze subsidie is een regionale aanpak op basis van een regionaal vastgesteld meerjarenplan. Het in 2013 vigerende meerjarenplan was het Actieprogramma Verkeersveiligheid 2011-2013.

Resultaten

In 2013 zijn de volgende resultaten geboekt die bijdragen aan de doelstelling:

- Er is uitvoering gegeven aan de projecten uit het Actieprogramma 2011-2013. De landelijke verkeersveiligheidscampagnes (BOB, dragen veiligheidsgordel) zijn op de borden langs de wegen weergegeven. Een aantal borden is begin 2013 vervangen vanwege slijtage. In september 2013 is er een vervolg gegeven aan de campagne "BOB in de sportkantine" uit 2012. De campagne besloeg dit keer geheel Holland Rijnland en ook meer sporten. Gezien de effecten op het aantal 'alcomobilisten' is de campagne een succes gebleken. Er is uitvoering gegeven aan het project "Jongleren": verkeerseducatie voor 0- tot 4-jarigen, dat jaarlijks op gemiddeld op 28 peuterspeelzalen en kinderdagverblijven plaatsvindt. Er zijn inmiddels 140 lagere scholen die deelnemen of hebben deelgenomen aan het project "SchoolOpSeef" / Verkeersleerkracht. Het programma Totally Traffic voor het voortgezet onderwijs draait op 25 deelnemende scholen waarmee daar diverse lesmodules verkeer voor het voortgezet onderwijs beschikbaar zijn. Alle scholen kwalificeren het programma als goed doordacht. Voor een structurele inbedding worden contracten afgesloten tussen gemeente, school en Holland Rijnland.
- In Noordwijkerhout, Alphen aan den Rijn, Leiderdorp en Lisse zijn praktijkdagen voor jonge autorijders georganiseerd. In Alphen aan den Rijn, Katwijk, Hillegom, Noordwijkerhout, Leiderdorp en Zoeterwoude zijn BROEM-cursussen gegeven en in Katwijk, Teylingen, Noordwijk, Hillegom, Noordwijkerhout, Nieuwkoop en Leiderdorp scootmobielcursussen.
- Bij de start van het schooljaar is in vijf gemeenten de Campagne "De scholen zijn weer begonnen uitgevoerd". In november 2013 vond de campagne fietsverlichting plaats.
- In diverse gemeenten is integraal de verbetering van de verkeersveiligheid van schoolomgevingen aangepakt. Hierbij werd door Holland Rijnland ondersteuning aangeboden.
- De aanvraag en afhandeling van de BDU-subsidiëring voor lokale verkeersveiligheidsprojecten is verzorgd.
- In januari is een bijdrage geleverd aan de vergadering van de Regionale Projectgroep Verkeersveiligheid (RPV) Holland Rijnland. In deze vergadering werd met gemeenten en maatschappelijke organisaties de voortgang van alle projecten besproken.
- In januari en november is er een themabijeenkomst Verkeersveiligheid georganiseerd voor wethouders en ambtenaren waarin via workshops een aantal thema's nader konden worden verdiept en uitgewerkt.

- Eind 2013 is de geactualiseerde Verkeersveiligheidsatlas Holland Rijnland gereed gekomen. Deze atlas geeft de stand van zaken van de verkeersonveiligheid weer en maakt de aanpak ervan (zowel infrastructureel als gedragsgericht) middels kaartbeelden inzichtelijk.

Begroting: wat zouden we doen?		a = uitgevoerd b = loopt nog c = niet gedaan d = going concern
1	Conform begroting 2013	
nv	Niet voorzien	
1	Afronden projecten 2013 uit het Uitvoeringsprogramma RVVP.	a
2	Uitvoeren projecten Dynamisch Verkeersmanagement.	a
3	Regionaal Investeringsfonds; besluit toekenning middelen uit het RIF aan Rijnland-Route en HOV-net Zuid-Holland Noord.	a
4	Actualiseren Regionale Verkeers- en Milieukaart.	b
5	Ondersteunen uitvoering Collectief Vraagafhankelijk Vervoer.	d
6	Uitvoeren van de projecten uit jaarschijf 2013 van het Actieprogramma Verkeersveiligheid 2011-2013.	d
7	Integraal en breed Uitvoeringsprogramma OV-visie.	a/b
8	Start visie Fiets + uitvoeringsprogramma.	b
nv	Ondertekende overeenkomsten met Rijk en provincie (met daarin onomkeerbare afspraken over realisatie infrastructuurprojecten).	a
nv	Lobby naar provincie, rijk en Tweede Kamer voor dubbel spoor Utrecht-Leiden.	a/b

1.5 PROGRAMMA SOCIALE AGENDA

Doelstelling Holland Rijnland

Met het programma Sociale Agenda ondersteunt het samenwerkingsorgaan de gemeenten van Holland Rijnland op het brede terrein van samenlevingsvraagstukken om te bereiken dat de kwaliteit, omvang en samenhang van sociale voorzieningen in de regio van een goed niveau zijn.

Specifieker richt de samenwerking binnen de Sociale Agenda zich op vijf thema's:

1. Jeugd.
2. Leerplicht en voortijdig schoolverlaten.
3. Participatie (arbeidsmarktbeleid, re-integratie, educatie en inburgering).
4. Zorg.
5. Cultuur.

Naast de inzet op bovengenoemde afzonderlijke thema's vinden in de Sociale agenda ook overkoepelende activiteiten plaats. Bijzonder vermeldenswaard is het 3D-project waarin de gezamenlijke voorbereiding op 3 grote decentralisatie-operaties plaatsvindt, te weten:

- de transitie jeugdzorg
- de uitbreiding van de WMO
- de Participatiewet.

Daarnaast is de nodige inzet gepleegd op de Regionale Agenda Samenleving en zijn de bestuurlijke en ambtelijke overleggen gefaciliteerd.

Resultaten

3 Decentralisaties

In februari 2012 is een visiedocument en een plan van aanpak voor de 3 decentralisaties "Op eigen kracht" in het portefeuillehoudersoverleg Sociale agenda vastgesteld. In 2012 is een projectorganisatie opgezet met als uitgangspunt, dat gemeenten de belangrijkste inzet voor werkzaamheden leveren. Gemeenten hebben trekkers voor de werkgroepen geleverd, de procesregisseur is over het geheel jaar actief geweest en er is een groot aantal werkgroepen actief geweest. De projectorganisatie bleek dus in 2013 van groot nut.

3D thema's als PGB, Toegang en sociale netwerken zijn uitgewerkt. De producten zijn als handreikingen aangeboden aan de gemeenten onder het motto 'regionaal voorbakken, lokaal afbakken'.

In 2013 kwam naar voren dat elke decentralisatie meer zijn eigen dynamiek begint te kennen. Dit hangt samen met het wetgevingstraject, de organisatie van de taken en beleidsmatige keuzes. Bij de decentralisatie jeugd ligt het accent meer op het schaalniveau van de regio. In de decentralisatie jeugd is een model ontwikkeld van jeugd- en gezinstteams.

Bij de Wmo komt het accent meer te liggen op een lokale invulling, in combinatie met subregionale samenwerking. In de voorbereiding is het lastig dat het heel lang onduidelijk is waar de wetgever het onderdeel persoonlijke verzorging wil beleggen.

Bij het onderdeel Werk komt enige duidelijkheid bij het Sociaal akkoord van april 2013. Werkgevers- en werknemersorganisaties komen met het Rijk overeen zogenaamde werkbedrijven in te richten. Deze werkbedrijven moeten de schakel gaan vormen tussen werkzoekenden met afstand tot de arbeidsmarkt en banen die werkgevers ter beschikking gaan stellen. Bij het onderdeel werk ligt het accent meer op de subregionale uitvoering.

De tendens naar een eigen dynamiek per decentralisatie en een grotere nadruk op de subregio's leidt ertoe, dat eind 2013 plannen gemaakt worden voor een aangepaste projectorganisatie. Nu de uitvoering meer in zicht komt, komt hierin meer aandacht voor de bedrijfsvoering.

Het 3D project is gestart met het motto dat vernieuwing in het sociale domein hard nodig is. Burgers kunnen meer zelf en er moet minder verkokerd gewerkt worden. Voor het nadenken over deze vernieuwing zijn in 2013 samen met partners als Zorgbelang, Care to care en het UWV een viertal inspiratiebijeenkomsten georganiseerd.

De communicatie heeft in 2013 vorm gekregen met de Nieuwsflits voor ambtenaren en een apart Nieuwsflits voor raadsleden. Gemeenten krijgen te maken met vele werkvelden die tot nu toe onbekend zijn. Holland Rijnland heeft voor ambtenaren en raadsleden kennismakingsbijeenkomsten georganiseerd.

Een meer inhoudelijke uitwerking van de drie decentralisaties, is opgenomen in de hoofdstukken jeugd, zorg en welzijn en werk.

Regionale Agenda Samenleving

In 2012 heeft de provincie Zuid-Holland bekend gemaakt te gaan stoppen met de Regionale Agenda Samenleving. De Regionale Agenda Samenleving was een overeenkomst tussen provincie en regiogemeenten waarin meerjarenafspraken zijn gemaakt op het terrein van:

- zorg voor jeugdigen;
- cultuurparticipatie;
- inzet van uren tweedelijnsondersteuning door provinciale Centra Maatschappelijke Ontwikkeling.

Deze overeenkomst is geëindigd per 1 juli 2013. Op het terrein van zorg voor jeugdigen is aansluitend per 1 juli is een nieuwe subsidieregeling van de provincie in werking getreden, die de regiogemeenten in staat stelt om activiteiten in het kader van de voorbereiding op de decentralisatie jeugdzorg hieruit te financieren, het zgn. transitiebudget.

Nadere informatie over de in 2013 gepleegde inzet uit de Regionale Agenda Samenleving en uit het nieuwe transitiebudget is te vinden in de volgende paragrafen.

Bestuurlijk en ambtelijk platform Sociale agenda

In het kader van de platformfunctie zijn in 2013 maar liefst 10 portefeuillehoudersoverleggen en werkbijeenkomsten voor portefeuillehouders Sociale agenda georganiseerd. Verschillende daarvan stonden geheel in het teken van de 3 decentralisaties of een van de afzonderlijke decentralisaties. Daarnaast zijn diverse ambtelijke overleggen op het terrein van Jeugd en Onderwijs, Participatie, Zorg en Cultuur gefaciliteerd.

De gemeente Boskoop heeft in 2013 ook geparticipeerd in de verschillende platforms van de Sociale agenda in verband met de aanstaande fusie met de gemeente Alphen aan den Rijn.

Organisatie

De afdeling Sociale Agenda bestaat uit vier teams: het team beleid, het team leerplicht, het team jongerenloket en het team registratie, monitoring en kwaliteit. De beleidsmedewerkers worden rechtstreeks aangestuurd door de manager Sociale agenda; de uitvoerende teams worden geleid door teamleiders.

Financiën

Programma Sociale Agenda	Rekening 2011	Rekening 2012	Rekening 2013	Begroting 2013	Begroting na wijziging 2013
Totaal					
indirecte kosten	2.822.315	3.096.754	3.090.290	3.199.850	3.199.850
materiële kosten	5.610.342	5.849.619	3.986.931	3.374.790	3.655.371
totale lasten	8.432.658	8.946.373	7.077.221	6.574.640	6.855.221
directe baten	6.475.748	6.555.918	4.582.190	4.238.880	4.519.461
bijdragen gemeenten	1.956.910	2.390.455	2.495.031	2.335.760	2.335.760
Onttrekking Reserve			90.582	0	

De analyse van de verschillen tussen de gerealiseerde en begrote bedragen is weergegeven in de Toelichting op de Rekening van Baten en Lasten 2013.

1.5.1 Onderdeel Jeugd

Doelstelling

- Het realiseren van een efficiënte en effectieve samenwerking tussen alle betrokken partijen op het terrein van de zorg voor jeugdigen.
- Voor jeugdigen en gezinnen die een beroep doen op opvoed- en opgroeiondersteuning of (na)zorg is deze tijdig en zo laagdrempelig als mogelijk beschikbaar.

Resultaten

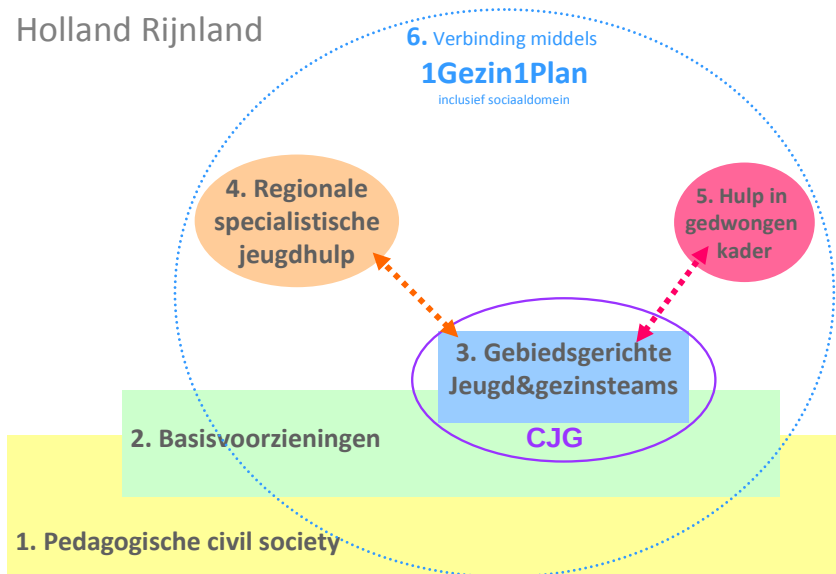
Op 1 januari 2015 worden de gemeenten verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp. De gemeenten in Holland Rijnland bereiden deze transitie gezamenlijk voor. Dit gebeurde in 2013 binnen het 3D-project, waarbij gebruik werd gemaakt van de organisatievorm van het project Ketenaanpak jeugd.

Visie 'Iedereen doet mee' is uitgewerkt in toekomstmodel en beleidsplan

De visie op de jeugdhulp in Holland Rijnland 'Iedereen doet mee' is in het voorjaar vastgesteld in alle gemeenteraden. De visie vormde de basis voor voorstellen om ons verder voor te bereiden op de transitie.

Op 20 maart hebben de portefeuillehouders Sociale Agenda ingestemd met de uitwerking van het toekomstmodel Jeugdstelsel Holland Rijnland.

Toekomstmodel Holland Rijnland

Voor de zomer werd de Startfoto Jeugdhulp Holland Rijnland opgeleverd. De in goede samenwerking tussen Holland Rijnland, Zorg & Zekerheid en de Provincie Zuid-Holland opgestelde notitie, gaf een goede blik op de omvang en kosten van de huidige hulp en ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen in de regio. Ook is in 2013 het aanbod van hulp in de regio in kaart gebracht en afgezet tegen de 20 meest voorkomende problemen van jeugdigen en ouders. Het hele jaar door is overleg geweest met de samenwerkingsverbanden voor het passend onderwijs wat heeft geresulteerd in een gemeenschappelijke paragraaf die wordt opgenomen in het regionale beleidsplan van de gemeenten én in de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden voor het passend onderwijs.

In het najaar is het regionaal Transitiearrangement Stelselherziening Jeugdzorg Holland Rijnland opgesteld. Dit heeft een aanzienlijk verschil tussen te ontvangen budget conform de meicirculaire en benodigd budget volgens de startfoto in beeld gebracht. Naar aanleiding van

de geconstateerde verschillen heeft het Rijk in het najaar bekend gemaakt landelijk 150 mln extra voor de jeugd-ggz beschikbaar te stellen.

Voorts hebben de portefeuillehouders afspraken gemaakt over het onderbrengen van de jeugdbescherming, jeugdreclassering en het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en Huiselijk geweld (AMHK). Daarbij wordt samen opgetrokken met de regio Midden-Holland.

Ook is afgesproken samen te gaan werken in het opdrachtgeverschap voor de contractering van jeugdhulp en is opdracht gegeven de invulling en randvoorwaarden voor dit opdrachtgeverschap nader uit te werken.

Alle afspraken en meer zijn opgenomen in het Regionaal beleidsplan Transitie Jeugdzorg Holland Rijnland en Boskoop "Hart voor de jeugd". Dit is in november vastgesteld door de colleges, waarna inspraak mogelijk was. Begin 2014 wordt het beleidsplan geagendeerd in de gemeenteraden.

Regionale, provinciale en landelijke vertegenwoordiging

De samenwerking tussen gemeenten, zorgaanbieders en zorgkantoor die de afgelopen jaren is ontstaan binnen het project Ketenaanpak Jeugd is een goede uitgangspositie gebleken voor de voorbereiding van de transitie. Bij de transitie jeugdzorg zijn afspraken over bovenlokale samenwerking verplicht. De stuurgroep Ketenaanpak Jeugd, bestaande uit de portefeuillehouders van Leiden, Alphen, Katwijk, Teylingen, en de regio had ook in 2013 een sturende en initiërende rol.

De regio is in 2013 vertegenwoordigd in de VNG-subcommissie Transitie Jeugdzorg en in het bestuurlijk platform van de provincie Zuid-Holland.

Borging en implementatie 1Gezin1Plan en verwijzindex

1Gezin1Plan (1G1P) is en blijft een belangrijke pijler van de zorg voor jeugd en gezin in Holland Rijnland. Ook in 2013 is daarom de verdere implementatie van het werken volgens de methodiek 1G1P gecontinueerd. Er wordt steeds meer met de eigen kracht van gezinnen en hun sociale netwerk gewerkt. In 2013 zijn er 3 nieuwe partijen aangesloten op JeugdMATCH. Er zijn 2198 signalen geplaatst, dit heeft geleid tot 589 matches, een lichte teruggang vergeleken met 2012.

'Van indiceren naar arrangeren'

De veelal bureaucratische indicatiestellingen voor de verschillende vormen van jeugdhulp vervallen na de transitie. Maar een professionele afweging voor de ondersteuningstoewijzing blijft noodzakelijk. In 2012 en 2013 hebben groepen hulpverleners en mensen van het onderwijs in Noordwijk, Leiden en Alphen aan den Rijn onderdelen van een nieuwe werkwijze in de praktijk ontwikkeld in de pilots 'Van indiceren naar arrangeren'. Op basis van de (tussentijdse) resultaten is het toekomstmodel met als kern de Jeugd- en gezinsteams ontwikkeld. In 2014 zullen 6 gemeenten starten met proeftuinen waarin de jeugd- en gezinsteams worden uitgewerkt.

Financiële ondersteuning door de Provincie Zuid-Holland

De provincie heeft de Regionale Agenda Samenleving (RAS) doorgezet in de eerste helft van 2013. De inkoop van licht ambulante hulp kon daardoor in de eerste helft van 2013 worden voortgezet. Dat ging om:

- Begeleiding Risicogezinnen 'ReSet' (Activite)
- Jeugd Maatschappelijk Werk (Kwadraad)
- Opvoedingsondersteuning Positief Opvoeden niveau 3 (GGD Hollands Midden)
- Zorg aan leerlingen op het Voortgezet onderwijs / schoolmaatschappelijke werk (Kwadraad en Cardea via de Samenwerkingsverbanden voor voortgezet onderwijs)

Cardea en de jeugd- en jongerenwerk organisaties in de regio voeren 'Talentcoaching voor kwetsbare jongeren' uit, uit middelen van de provincie voor kwetsbare jongeren.

Vanaf 1 juli stelde de provincie in plaats van de RAS-middelen een Transitiebudget beschikbaar. Dit wordt gebruikt voor activiteiten en inhuur expertise bij de voorbereiding op de transitie.

Begroting: wat zouden we doen?		a = uitgevoerd b = loopt nog c = niet gedaan d = going concern
1	Conform begroting 2013 nv Niet voorzien	
1	Ondersteunen van ambtelijk platform jeugd Holland Rijnland;	a
1a	Ondersteunen Werkgroep Centrum voor Jeugd en Gezin voor ambtenaren en projectleiders;	a
2	Coördinatie en ondersteuning projectgroep Ketenaanpak Jeugd, gericht op:	a
2a	Voorbereidingen op de stelselwijziging in de jeugdzorg, waarin de zorg onder regie van de gemeenten zal komen te vallen.	a
2b	Borging en verdere invoering van ontwikkelde producten binnen het project Ketenaanpak Jeugd, waaronder de verwijsindex, de werkwijze voor 1 gezin 1 plan en coördinatie van zorg en de randvoorwaarden Centra voor Jeugd en gezin (CJG).	a
2c	Versterken van de Centra voor Jeugd en Gezin	a
2d	Afstemming van casuïstiekbesprekingen op terrein van zorg, onderwijs en veiligheid.	b,c*
3	Inkoop uren licht ambulante hulp bij regionale aanbieders met als doel instroom in de jeugdzorg te voorkomen en uitstroom te versnellen.	a
Nv		

*Voorbereiding zijn gedaan, maar vanwege het nieuwe toekomstmodel is de besluitvorming en uitvoering aangehouden.

1.5.2 Onderdeel Leerplicht en aanpak voortijdig schoolverlaten

Doelstelling

Zoveel mogelijk jongeren tussen de 5-23 jaar in regio Zuid-Holland Noord behalen een startkwalificatie. Hiervoor wordt ingezet op:

- Een passende onderwijsplek voor iedere jongere: tegengaan 'thuiszittersproblematiek';
- Het tegengaan van ongeoorloofd schoolverzuim;
- Het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en het begeleiden van voortijdig schoolverlaters terug naar school;

Sinds 2007 is het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) onderdeel van de Sociale Agenda van Holland Rijnland. In het RBL zijn de handhaving van de leerplicht, de leerlingenadministratie en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voor voortijdig schoolverlaten (RMC) voor RMC-regio Zuid-Holland Noord (de twaalf gemeenten in de Leidse regio en Duin- en Bollenstreek) samengebracht. De leerplichttaak wordt in de Rijnstreek uitgevoerd door de gemeente Alphen aan den Rijn. De Rijnstreek valt voor wat betreft de aanpak van voortijdig schoolverlaten onder RMC-regio Zuid-Holland Oost.

De verslaglegging over de leerplicht en RMC-functie beperkt zich in dit jaarverslag tot het werkgebied van RBL Holland Rijnland. De leerplicht- en RMC-functie in de Rijnstreek kent haar eigen verantwoordingscyclus en -documenten.

De primaire taak van de leerplichtfunctie is het op eenduidige wijze toezicht houden op naleving van de Leerplichtwet, met als doel het voorkomen en bestrijden van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten voor leerlingen tussen de 5-18 jaar.

Doelstelling van de RMC-functie voortijdig schoolverlaten is om zoveel mogelijk jongeren van 12-23 jaar een startkwalificatie te laten behalen. Een startkwalificatie is een diploma op mbo-2, havo- of vwo-niveau. Jongeren met een startkwalificatie hebben betere kansen op de arbeidsmarkt dan jongeren zonder startkwalificatie.

Resultaten 2013

Leerlingenadministratie

Het RBL Holland Rijnland voert voor alle gemeenten in regio Zuid-Holland Noord de gemeentelijke leerlingenadministratie uit. Het RBL biedt zo voor haar werkgebied één regionaal loket voor alle scholen waar zowel in- en uitschrijvingen, verzuim als voortijdig schoolverlaten kunnen worden gemeld. De in- en uitschrijvingen van mbo-instellingen en scholen voor voortgezet onderwijs ontvangt het RBL via de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Deze mutaties worden digitaal verwerkt in de leerlingenadministratie. De gegevens over in- en uitschrijvingen bij het primair onderwijs, het speciaal onderwijs en bij het particuliere onderwijs worden van de afzonderlijke scholen verkregen.

Per januari 2013 waren er 61.642 kinderen in Zuid-Holland Noord in de leerplichtige leeftijd van 5 t/m 17 jaar (CBS, 2013). De leerlingenadministratie controleert of al deze kinderen staan ingeschreven bij een school. In het schooljaar 2012/2013 is 25 keer vastgesteld dat leerplichtigen helemaal niet ingeschreven waren op een school; er is dan sprake van absoluut verzuim.

Leerplichthandhaving

Verzuimmeldingen

Het aantal meldingen van relatief verzuim is in schooljaar 2012/2013 1776. Dit is als volgt onder te verdelen:

- Luxe verzuim¹: 201 meldingen
- Spijbel verzuim: 826 meldingen
- Signaal verzuim²: 749 meldingen

Het totaal aantal meldingen van relatief verzuim is in schooljaar 2012/2013 ten opzichte van schooljaar daarvoor met 5% toegenomen. De stijging wordt met name veroorzaakt door de toename van de spijbelverzuimmeldingen: 84% stijging ten opzichte van vorig schooljaar. Een verklaring hiervoor is dat scholen het verzuim steeds beter registreren en beter en eerder melden. De afgelopen jaren is er door leerplicht veel aandacht besteed aan de verzuimregistratie en ook het verplicht melden via het verzuimloket van DUO heeft eraan bijgedragen dat er steeds meer gemeld wordt.

De afname van het aantal meldingen van signaalverzuim met een kwart wordt vermoedelijk veroorzaakt door het beter melden van spijbelverzuim. Voorheen werd spijbelverzuim ook wel eens als signaalverzuim gemeld. Nu verzuim vaak eerder gemeld wordt, zijn de problemen vaak nog niet zo groot dat het signaalverzuim is. Er is minder luxeverzuim en signaalverzuim gemeld dan vorig schooljaar. Het aantal meldingen van luxeverzuim is 9% lager dan in 2011/2012.

Er zijn wel duidelijke verschillen te zien tussen de gemeenten. Deze verschillen kunnen veroorzaakt worden doordat schooldirecties de toestemmingsaanvragen voor luxeverzuim verschillend beoordelen. Het toekennen van verlof voor vakantie of gewichtige omstandigheden onder de tien dagen valt onder de bevoegdheid van de schooldirecteur. Het aantal geconstateerde gevallen van absoluut verzuim is gedaald van 46 gevallen in 2011/2012 naar 25 gevallen in 2012/2013. Absoluut verzuim is in 2012/2013 vooral vsv-problematiek; zeventien jongeren zijn inmiddels 18 jaar geworden. Sommige van hen gaan weer naar school, anderen zijn overgedragen aan het Jongerenloket en worden tot de nieuwe vsv'ers gerekend.

Thuiszitters

Het aantal thuiszitters volgens de Ingradonorm is in 2012/2013 met 52 leerlingen ongeveer gelijk aan het schooljaar daarvoor, toen het er 50 waren. Het aantal zorgleerlingen, leerlingen die op basis van hun lichamelijke of psychische klachten een geldige reden hebben om een periode niet naar school te gaan maar niet aanmerking komen voor een vrijstelling, is afgenomen van 49 naar 23 leerlingen.

Het RBL heeft in het schooljaar 2012/2013 in samenwerking met een aantal ketenpartners in arrondissement Haaglanden gewerkt aan een taxatiemodel voor leerplicht. Het taxatiemodel moet voor de medewerkers van het RBL onderdeel worden van een methodische aanpak voor leerplichtambtenaren. Door te investeren in een gedegen analyse en taxatie, en waar zorg nodig is te werken volgens de uitgangspunten van 'Eén gezin, één plan', wordt verwacht dat het aantal thuiszitters teruggedrongen kan worden.

Jeugdmatch

In sommige gevallen zijn er meerdere partijen betrokken bij de zorg voor een kind of een gezin. Dit is niet altijd bekend bij de verschillende partijen. Het RBL neemt deel aan het convenant voor de verwijsindex risicojongeren, Jeugdmatch, en meldt het RBL kinderen waar grote zorgen over bestaan aan in Jeugdmatch. Het melden in Jeugdmatch gebeurt op basis van daarvoor opgestelde criteria en altijd nadat dit gemeld is aan de ouders/verzorgers. Het afgelopen schooljaar heeft het RBL 44 jongeren in Jeugdmatch gemeld.

¹ Betreft vaak vakantie buiten de schoolvakanties om.

² Verzuim vaak gerelateerd aan zorgproblematiek bij de leerling.

Onderwijsinspectie

Vanaf 1 januari 2012 is de Leerplichtwet gewijzigd. Dat betekent onder andere dat het toezicht op de naleving van de leerplichtwet 1969 bij de Onderwijsinspectie is belegd. Om uitvoering te geven aan deze opdracht gaat de Onderwijsinspectie samenwerkingsovereenkomsten aan met gemeenten. Het RBL heeft sinds 1 februari 2013 een samenwerkingsovereenkomst met de Onderwijsinspectie. Met een verscherpte en meer nauwkeurige controle op de verzuimregistratie en het melden van verzuim, moet het aantal voortijdig schoolverlaters afnemen. In de regio Holland Rijnland is het aantal voortijdig schoolverlaters van het mbo het hoogst. Om die reden gaat het RBL beginnen met intensievere controles bij de ROC's en het AOC in de regio Holland Rijnland.

Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC)

Aantal voortijdig schoolverlaters

Het terugdringen van voortijdig schoolverlaten (VSV) is prioriteit van de Sociale Agenda van Holland Rijnland. In 2010 is een traject gestart om als gemeenten met het onderwijs tot een gezamenlijke visie en beleidsagenda te komen voor de regionale aanpak van voortijdig schoolverlaten. Dit traject heeft geleid tot een meerjarenprogramma voortijdig schoolverlaten en beleidsplan RMC 2011-2014, welke zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 23 maart 2011.

Eind schooljaar 2012/2013 stonden er 2.447 voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) bij het Regionaal Bureau Leerplicht geregistreerd. Het Regionaal Bureau Leerplicht registreert oude en nieuwe voortijdig schoolverlaters. Nieuwe voortijdig schoolverlaters zijn jongeren die in het verslagjaar vsv'er zijn geworden. Oude voortijdig schoolverlaters zijn jongeren die al voor het schooljaar 2012/2013 uitgevallen zijn.

	Oud (voor 2012/2013)	Nieuw in 2012/2013	Totaal in 2012/2013	Oud (voor 2011/2012)	Nieuw in 2011/2012	Totaal 2011/2012
Resultaat ³	1.738	709 ⁴	2.447	1.911	797	2.708

Het aantal (nieuwe) vsv'ers is afgaande op de indicatieve cijfers per 1 oktober 2013 in afgelopen schooljaar verder afgenomen.

³ Het RBL volgt bij de registratie van voortijdig schoolverlaters de definitie van vsv'er zoals het ministerie van OCW die hanteert in de afgesloten VSV-convenanten: leerlingen tussen de 12 en 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs hebben verlaten. Deze definitie wijkt af van de RMC-wetgeving waarin de definitie van VSV gehanteerd wordt voor jongeren vanaf 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie.

⁴ Dit betreft het aantal nieuwe vsv'ers zoals bekend op 1 oktober 2013. Dit cijfer is ook opgenomen in het RBL jaarverslag 2011/2012. Dit is een indicatief cijfer; het ministerie van OCW voert op basis van nieuw doorgegeven informatie aan de Dienst Uitvoering Onderwijs achteraf steeds wijzigingen door. De definitieve cijfers over 2012/2013 worden een jaar later, rond 1 oktober 2014 gepubliceerd.

Resultaten RMC-trajectbegeleiding en Poortwachterfunctie Jongerenloket

In de periode 2008 tot en met 2013 was Holland Rijnland verantwoordelijk voor het Jongerenloket voor Onderwijs en Werk voor de twaalf gemeenten in de RMC-regio Zuid-Holland Noord. In het Jongerenloket werken RMC-trajectbegeleiders van het Regionaal Bureau Leerplicht en trajectbegeleiders van sociale diensten samen om voortijdig schoolverlaters te begeleiden naar onderwijs of, indien onderwijs niet haalbaar blijkt, werk. Het Jongerenloket was aanvankelijk een project voor de duur van twee jaar. Sinds juli 2011 was er een samenwerkingsovereenkomst van kracht waarbij de doelstellingen waren:

- Terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters;
- Bevorderen dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie halen;
- Een sluitende aanpak creëren, zodat geen jongere thuis hoeft te zitten maar er een aanbod van onderwijs, werk of een combinatie van beide voorhanden is;
- Het invullen van een poortwachterfunctie, zodat voorkomen wordt dat jongeren (tot 27 jaar) een beroep doen op een WIJ-inkomensvoorziening;
- Jongeren (tot 27 jaar) op zoek naar onderwijs en werk kunnen terecht voor advies, ondersteuning en/of een trajectaanbod (waarbij het aanbod voor RMC-trajectbegeleiding geldt voor jongeren tot 23 jaar);
- Bijdragen aan methodiekontwikkeling om samen met verantwoordelijke partijen in het veld voortijdig schoolverlaten beter te voorkomen en te bestrijden.

Het Jongerenloket heeft in 2013 de RMC-trajectbegeleiding en de Poortwachterfunctie uitgevoerd.

Tabel 1 Resultaten jongerenloket over periode 2008-2013⁵

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal bereikte jongeren	547	846	883	993	1283	1293
Bereikt doel	338	636	674	714	640	654
Bereikt doel t.o.v. gestart	62%	75%	76%	72%	50%	51%

In 2013 is het bereik vergelijkbaar met 2012. In 2013 hebben veel jongeren een beroep op het Jongerenloket gedaan om een uitkering aan te vragen. Dit hangt samen met de sterk gestegen jeugdwerkloosheid. Alle jongeren die zijn uitgevallen van school zijn telefonisch of per brief benaderd.

In 2013 zijn de resultaten voor de twee hoofdtaken:

⁵ de resultaten over de verschillende jaren zijn niet vergelijkbaar zijn. Vanaf 1 juli 2011 heeft het Jongerenloket gewerkt met een tweeledige opdracht, Rmc trajectbegeleiding en poortwachter. Voor Rmc trajectbegeleiding is het doel bereikt indien de jongere uitstroomt naar onderwijs en/of werk; voor de poortwachtersfunctie is het doel behaald indien de jongere geen beroep doet op een uitkering in het kader van de Wet werk en Bijstand. Een tweede belangrijke factor is dat het Jongerenloket zich vanaf 1 juli 2011 gericht heeft op de doelgroep 18 tot 27 jaar. Voor de periode 2008 tot 1 juli 2011 was dat de leeftijdscategorie van 18 tot 23 jaar.

Taak 1: Rmc trajectbegeleiding
Tabel 2 Resultaten Rmc trajectbegeleiding per jaar

Soort doel bereikt	2013		2012	
	Aantal	%	Aantal	%
Werk	42	31%	123	50%
School	66	48%	78	32%
Zorg	8	6%	17	7%
Leer/werkplek	1	0,5%	12	5%
Combi werk/opleiding werkgever	1	0,5%	4	2%
Overige uitkering	19	14%	11	4%
Totaal	137	100 %	245	100 %

Taak 2: Poortwachter
Tabel 3 Poortwachtertrajecten in 2013

Poortwachter	Vsv'er		Niet-vsv'er		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Aanvraag WWB gedaan	143	38%	337	42%	480	41%
Afgezien van aanvraag WWB	174	46%	356	44%	530	45%
Nog in wachttijd voor WWB	60	16%	108	14%	168	14%
Totaal	377	100 %	801	100 %	1178	100 %

Convenant voortijdig schoolverlaten

Voor de jaren 2012-2015 is er een vsv-convenant afgesloten tussen het Rijk, de onderwijsinstellingen in RMC-regio Zuid-Holland Noord en RMC-contactgemeente Leiden. De vsv-reductiedoelstelling hierin is uitgedrukt in maximale uitvalpercentages per schoolsoort en –niveau:

	% norm '12-'13	% norm '13-'14	% norm '14-'15
onderbouw voortgezet onderwijs	1.0%	1.0%	1.0%
bovenbouw vmbo	4.0%	4.0%	4.0%
bovenbouw havo/vwo	0.5%	0.5%	0.5%
MBO niveau 1	32.5%	27.5%	22.5%
MBO niveau 2	13.5%	11.5%	10.0%
MBO niveau 3 en 4	4.25%	3.5%	2.75%

Scholen, gemeenten en Regionaal Bureau Leerplicht hebben gezamenlijk een subsidieaanvraag opgesteld om een beroep te kunnen doen op de regiomiddelen die het Rijk op basis van het convenant beschikbaar stelt. Deze middelen zijn bedoeld voor de schooljaren 2012/2013 t/m 2014/2015. De volgende vijf maatregelen zijn afgelopen jaar onder de noemer *Dat houdt je bij de les!* ingezet:

- Keuzepallet overgang voortgezet onderwijs – middelbaar beroepsonderwijs;
- Verzuimaanpak studenten van 18 jaar en ouder;
- Instroomloket 16+ en begeleiding op maat in het MBO;
- Beroepscompetenties MBO-studenten;
- Pluscoaching voor overbelaste jongeren.

Schooljaar 2012/2013 was het tweede jaar waarin door het RBL op basis van de inzet van regiomiddelen verzuimmeldingen van leerlingen van 18-23 jaar zijn opgepakt. Er zijn in 2012/2013 824 studenten van 18-23 jaar als verzuimer gemeld. In 2011/2012 waren dit er 571.

Regiegroep Voortijdig Schoolverlaten

Holland Rijnland ondersteunt de Regiegroep Voortijdig Schoolverlaten, bestaande uit bestuurders van gemeenten, UWV, ROC's en de samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs uit de Leidse regio en de Duin- en Bollenstreek. In deze groep komen het brede beleid op het terrein van voortijdig schoolverlaten en het Jongerenloket aan de orde. De regiegroep is het bestuurlijk gremium waarin onder andere besloten wordt tot ondertekening van het convenant voortijdig schoolverlaten en waar gemeenten en onderwijs afspraken maken over de inzet van Rijksmiddelen ten behoeve van de aanpak van voortijdig schoolverlaten. In 2013 is de groep drie keer bijeen geweest. De regiegroep wordt ondersteund door de werkgroep VSV met vertegenwoordigers van dezelfde instellingen op "ambtelijk" niveau.

Beleidsmatige ontwikkelingen aanpak voortijdig schoolverlaten

Einde jongerenloket, RMC-functie bij RBL

Op 1 januari 2014 is de samenwerkingsbijeenkomst Jongerenloket beëindigd. Vanaf die datum wordt de RMC trajectbegeleiding weer ingebed bij het RBL. Daarbij richt het RBL zich op twee pijlers: versterking van de verbinding van RMC met de mbo's en versterking van de verbinding van RMC met leerplicht.

Om te komen tot een zorgvuldige inbedding van RMC in het RBL, zijn gesprekken gevoerd met de ROC's om hen te vragen naar hun wensen en ideeën. Daaruit kwam naar voren dat zij het liefst één persoon zien voor de aanpak van verzuim en uitval binnen de ROC's. Daarnaast zijn ook gesprekken gevoerd met de trajectbegeleiders en de leerplichtambtenaren die het mbo in hun pakket hebben om te kijken hoe de trajectbegeleiding vormgegeven moet worden vanaf 1 januari 2014 en of we daarmee aan de wensen van het mbo tegemoet kunnen komen. Dit heeft geleid tot een besluit over een nieuwe werkwijze waarbij mbo-opleidingen voortaan met één consulent te maken krijgen die zowel de leerplicht/kwalificatieplicht- als rmc-taken oppakt.

Ook de verbinding met werk blijft belangrijk. Samenwerking met project JA! en de sociale diensten van de gemeenten blijft nodig bij het tegengaan van vsv en terugleiden van jongeren naar school, werk of een combinatie daarvan. De afgelopen periode is veel geïnvesteerd in de samenwerking met partners door te participeren in het Instroomloket, zorg-overleggen in het mbo en het geven van de training Forward aan voortijdig schoolverlaters.

VSV-Kompas

Ingrado (de beroepsvereniging voor leerplicht en RMC) werkt aan een instrument om regio's onderling te kunnen gaan vergelijken op het gebied van schooluitval. Het RBL maakt onderdeel uit van de begeleidingscommissie van dit te ontwikkelen 'VSV-Kompas'. Het VSV-Kompas bundelt de gegevens van de VSV Verkenner, de RMC effectrapportage en gegevens die regio's zelf moeten aanleveren over de eigen organisatie. Een belangrijke voorwaarde om dit Kompas te kunnen maken is de toegang tot gegevens die bureaus leerplicht en RMC-regio's bij het ministerie van OC&W indienen. Ingrado is hierover in gesprek met het ministerie.

Begroting: wat zouden we doen?		a = uitgevoerd b = loopt nog c = niet gedaan d = going concern
1	Conform begroting 2013	
nv	Niet voorzien	
1	Uitvoeren leerplichttaken voor gemeenten in Duin- en Bollenstreek en Leidse regio;	a
2	Uitvoeren werkplan Leerplicht 2013;	a
3	Uitvoeren werkplan RMC 2011-2014, onderdeel 2013;	a
4	Uitvoeren leerlingenadministratie-taken;	a
5	Implementeren prestatie-indicatoren leerplicht- en RMC-functie;	a
6	Uitvoering geven aan taken jongerenloket en evaluatie jongerenloket Holland Rijnland;	a
7	Faciliteren werkgroep VSV en regiegroep VSV.	a
8	Uitvoeren Project sluitende aanpak jongeren Rijnstreek (beroepenmanifestatie)	a
nv		

1.5.3 Onderdeel Participatie

Doelstelling

- Terugdringen jeugdwerkloosheid: Leerlingen hoger opleiden door ze langer te scholen en jongeren te ondersteunen bij het vinden en behouden van een baan.
- Ontwikkelen van regionaal arbeidsmarktbeleid waarbij met onderwijs- en werkgeverspartijen afspraken tot stand komen om beter aan te sluiten op de vraag op de arbeidsmarkt.
- Verhoging van de maatschappelijke participatie in het algemeen en de arbeidsparticipatie in het bijzonder door een samenhangende inzet van instrumenten in het kader van het participatiebudget.

Resultaten

Educatie

Holland Rijnland verzorgt de inkoop van educatietrajecten bij de roc's voor de hele regio. De gezamenlijke inkoop maakt het mogelijk om voor relatief kleine doelgroepen in de afzonderlijke gemeenten aanbod te realiseren en een regionale infrastructuur voor de educatie van volwassenen in stand te houden.

Het ambtelijk overleg Participatie bereidt de inzet van de middelen voor volwasseneneducatie voor en zorgt er voor dat de educatietrajecten vraaggericht wordt ingezet en aansluiten bij andere beleidsterreinen.

De inzet van 2013 leidde tot:

- 663 trajecten Nederlands als Tweede Taal (NT2)
- 313 trajecten Lezen en Schrijven (NT1)
- 38 trajecten Rekenvaardigheden

Wetswijzigingen per 2013

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen heeft besloten om met ingang van 2013 het VAVO rechtstreeks vanuit het rijk aan te sturen en te financieren. Zij heeft het totale VE-budget hiermee gehalveerd en bepaald dat het resterende budget door de gemeenten alleen nog ingezet kan worden voor taal- en rekenen. Daarnaast is de doelgroep uitgebreid met vrijwillige inburgeraars.

Het budget voor 2013 werd voor de helft bepaald door prestaties die over 2011 zijn geleverd:

- Het aantal ingekochte trajecten basisvaardigheden;
- Het aantal behaalde certificaten Staatsexamen.

Dit had tot gevolg dat Holland Rijnland minder dan de helft van het budget in 2012 voor 2013 kreeg toegekend.

Holland Rijnland is hiertegen in bezwaar en in beroep gegaan. De argumenten hiervoor waren als volgt:

- Er waren geen richtlijnen of definities van trajecten basisvaardigheden, waardoor dure of goedkopere trajecten financieel hetzelfde gewaardeerd werden;
- De gemeenten en roc's beschikten niet over de resultaten van Staatsexamen en konden dit ook zeer moeilijk achterhalen.
- Beide punten hadden tot gevolg dat er een behoorlijke scheefgroei was ontstaan in de verdeling van het landelijk budget voor VE in 2013.

Het bezwaar en beroep van Holland Rijnland zijn ongegrond verklaard. Het ministerie beriep zich op de wetgeving waar de prestatie indicatoren zijn opgenomen.

Helaas worden voor de middelen voor 2014 wederom dezelfde prestatie indicatoren in 2012 gebruikt en heeft dit wederom nadelige effecten op de verdeling over de gemeenten in het land.

Bondgenootschap geletterdheid Holland Rijnland

Als opvolger van de campagne Maak een nieuwe start!, waarin veel aandacht werd besteed aan de problematiek van laaggeletterdheid en de werving van de doelgroep voor lees- en schrijfcursussen, is in de regio Holland Rijnland het bondgenootschap Geletterdheid Holland Rijnland in 2013 gevormd.

Het bondgenootschap bestaat uit verschillende partijen in de regio: gemeenten, maatschappelijke instellingen, bibliotheken, ondernemingsverenigingen, roc's, UWV en een communicatiebureau. Samen maken zij afspraken over de aanpak van laaggeletterdheid in de regio. Op 18 september hebben 38 bondgenoten (inmiddels 39) hiervoor een convenant getekend waarin zij voor 3 jaar afspraken hebben gemaakt over gezamenlijke en individuele acties om geletterdheid in de regio te bevorderen.

Regionaal arbeidsmarktbeleid

Het regionale arbeidsmarktbeleid is één van de beleidsmatige regionale speerpunten in Holland Rijnland. Op 29 juni 2011 heeft het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland de notitie Gezamenlijke focus op regionaal arbeidsmarktbeleid vastgesteld. Hoofddoel is dat Holland Rijnland de platformfunctie tussen onderwijs, overheid en ondernemers faciliteert. Voor 2013 zijn de volgende doelstellingen benoemd:

- Terugdringen jeugdwerkloosheid: Jongeren te stimuleren de opleiding af te maken, jongeren hoger op te leiden door ze langer te scholen en jongeren te ondersteunen bij het vinden en behouden van een baan.
- Verbinding onderwijsagenda met vraag uit de arbeidsmarkt: Ontwikkelen van regionaal arbeidsmarktbeleid waarbij met onderwijs- en werkgeverspartijen afspraken tot stand komen om beter aan te sluiten op de vraag op de arbeidsmarkt.
- Komen tot een hogere arbeidsparticipatie van mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt
- Naar meer samenhang in de participatieketen: Verhoging van de maatschappelijke -en arbeidsparticipatie door een samenhangende inzet van instrumenten voor arbeidsre-integratie, inburgering en volwasseneneducatie in het participatiebudget.

Wat hebben we er voor gedaan?

Activiteiten in 2013:

1. Ondersteuning voorbereiding decentralisatie Werk

Het Rijk streeft ernaar te komen tot één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. In 2013 is een belangrijke basis gelegd in het Sociaal Akkoord, dat afgesloten is tussen werkgevers, werknemers en het Rijk. Werkgevers hebben in dit akkoord afgesproken 100.000 banen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt te realiseren. Deze toezegging vormt de basis van de Participatiewet, die 1 januari 2015 van kracht moet worden.

Voor invulling van deze banen dient elke arbeidsmarktregio een Werkbedrijf op te zetten. Dit is geen fusiebedrijf maar meer een coördinatiepunt om te zorgen dat deze banen ingevuld worden. In november 2013 heeft het portefeuillehoudersoverleg de uitgangspunten voor de vormgeving van het Werkbedrijf vastgelegd. Belangrijkste punt is dat de uitvoering subregionaal georganiseerd gaat worden en alleen taken op Holland Rijnland niveau uitgevoerd worden, als dit een meerwaarde heeft.

Realisatie van een werkbedrijf vraagt een meer eenduidige werkgeversdienstverlening in Holland Rijnland. In juli 2012 is het Afstemmingsteam Werkgeversdienstverlening, waarin hoofden werk en inkomen, SW-directeuren en de regio-manager UWV in participeren, van start gegaan om deze dienstverlening vorm te geven.

Holland Rijnland heeft in 2013 beleidsmatige ondersteuning verleend aan het Afstemmings-team en voorbereidingswerkzaamheden uitgevoerd om tot een goede invoering van de Participatiewet te komen. Hierin is nauw samengewerkt met ambtenaren van de gemeenten, UWV en het Regionaal Platform Arbeidsmarkt Rijn Gouwe.

2. Ondersteuning bij het actieplan jeugdwerkloosheid

Gemeente Leiden is trekker voor de uitvoering van het regionale actieplan jeugdwerkloosheid Holland Rijnland. Holland Rijnland ondersteunt de projectleider en neemt als uitvoerder van de RMC-functie deel aan werkgroepen en activiteiten. In 2013 is in het project Kansloket uitvoering gegeven aan het toepassen van onderwijs als voorliggende voorziening voor jongeren tot 27 jaar met een WWB-uitkering die nog recht hebben op studiefinanciering. Het actieplan Jeugdwerkloosheid en het RMC hebben afspraken gemaakt over het stroomlijnen van elkaars werkprocessen om elkaar te versterken in het toeleiden van jongeren zonder startkwalificatie naar onderwijs en/of werk. In 2014 wordt hier verder invulling aangegeven.

3. Ondersteuning uitvoering convenant Bouwen én opleiden Holland Rijnland

In september 2012 is het convenant Bouwen en opleiden getekend door vertegenwoordigers van werkgevers in de bouw, opleidingsbedrijven en gemeenten. De afspraak is gemaakt dat bij gemeentelijke opdrachten de mogelijkheid nagegaan wordt om leerlingen te plaatsen. De uitvoering van het convenant is moeizaam op gang gekomen, in de tweede helft van 2013 zijn bij een aantal projecten leerlingen geplaatst. Op basis ervaringen in 2013 wordt voor 2014 convenant verder uitgebouwd.

4. Ondersteunen Human Capital Agenda Greenport Bollenstreek

Het Rijk voert topsectorenbeleid, waarbij de greenport hier één van is. Omdat de Bollenstreek zelf nog geen afvaardiging had, heeft Holland Rijnland de greenport Bollenstreek vertegenwoordigd in de werkgroep Human Capital Agenda van VNO-NCW en het agrarische middelbaar en hoger beroepsonderwijs. Hier wordt het (groene) onderwijsaanbod afgestemd op de vraag van de greenportondernemers. In 2013 zijn er 7 centra voor innovatief vakmanschap voor middelbaar agrarisch beroepsonderwijs gestart. Holland Rijnland is met het Wellant College in gesprek geweest om een centrum in de Bollenstreek te realiseren. Dit is niet gelukt. Het ontbrak aan een lokaal netwerk van (groene) ondernemers rondom het groene onderwijs en een governance structuur op greenportniveau. Wellant zal vanuit haar centrum in Aalsmeer in samenwerking met Innovatie en Demonstratiecentrum van PPI in Lisse activiteiten in de Bollenstreek ontplooiën. In 2013 heeft de Bollenstreek een economische agenda opgesteld. Holland Rijnland zal de werkzaamheden rondom de HCA-Agenda greenport Bollenstreek overdragen aan vertegenwoordigers van de economische agenda Bollenstreek.

5. Faciliteren ambtelijk overleg participatie.

Holland Rijnland voert het secretariaat van het ambtelijk overleg Participatie. Gemeente Leiden levert de voorzitter. In 2013 is het AO Participatie 9 keer bijeen geweest.

Begroting: wat zouden we doen?		a = uitgevoerd b = loopt nog c = niet gedaan d = going concern
1	Conform begroting 2013	
nv	Niet voorzien	
1	Uitvoeren regionale arbeidsmarktagenda 2013;	a
2	Financieren van en deelname aan Regionaal Platform Arbeidsmarkt Rijn Gouwe;	a
3	Deelname aan het ambtelijk platform voor samenwerking en kennisuitwisseling tussen gemeenten en sociale diensten in Holland Rijnland;	a
4	Ondersteuning van het actieplan jeugdwerkloosheid.	a
5	Vraaggerichte inkoop taal- en reentrajecten bij de ROC's;	a
6	Afstemmen van inkoop taal- en reentrajecten op re-integratie, inburgering en maatschappelijke ondersteunen;	a
7	Faciliteren ambtelijk overleg participatie.	a
8	Ondersteuning convenant leerlingbouwplaatsen Rijnstreek, dat beoogt opleidingsplaatsen in de bouw te garanderen.	a
nv		

1.5.4 Onderdeel Zorg en Welzijn

Doelstelling

Het bieden van een platform om het gemeentelijke en bovenlokale beleid inzake zorg en welzijn af te stemmen. Daarmee draagt het samenwerkingsorgaan bij aan een voldoende aanbod van zorg- en welzijnsvoorzieningen gericht op integrale zorg en ondersteuning van de burger en afgestemd op de behoefte en mogelijkheden van de burger en zijn/haar sociale omgeving.

Resultaten

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

De regionale samenwerking op het terrein van de Wet maatschappelijke ondersteuning heeft zich geconcentreerd op de volgende onderdelen:

1. De overheveling van de functie Begeleiding van de AWBZ naar de gemeenten
2. De GGZ subsidieregeling.
3. De maatschappelijke opvang en Openbare Geestelijke Gezondheidszorg.
4. Uitvoering programma van de Centra voor Maatschappelijke Ondersteuning (CMO).

1. De overheveling van de functie Begeleiding van de AWBZ naar de WMO

Na een periode van onduidelijkheid heeft het Kabinet eind 2013 besloten om per 1-1-2015 minder AWBZ taken te decentraliseren. Het heeft tot het einde van het jaar geduurd voordat er duidelijkheid is gekomen over de vraag of de Persoonlijke Verzorging aan de WMO wordt toegevoegd. Uiteindelijk heeft het Kabinet besloten om de Persoonlijke Verzorging naar de Zorgverzekeringswet over te hevelen en niet naar de gemeenten. Hiermee zijn aan de ene kant de mogelijkheden van de gemeenten beperkt om stappen te zetten in de richting van een andere werkwijze in het domein van zorg en welzijn. Aan de andere kant is er duidelijkheid geschapen en kunnen de gemeenten concreet aan de slag. Het onderdeel WMO van het regionale 3D traject is sindsdien weer volop op stoom gekomen.

In de loop van 2013 zijn de gemeenten van Holland Rijnland tot de conclusie gekomen dat de samenwerking stagneerde vanwege een verschil in visie over de richting van de samenwerking. Hierover is gesproken op twee extra overleggen van de betrokken wethouders van Holland Rijnland op 13 juni en op 25 september. Op de vraag welke onderdelen van de transitie onderdeel uit moeten maken van regionale samenwerking op Holland Rijnland niveau en welke niet is besloten:

- Om voor de implementatie van de nieuwe taken de nadruk te leggen op samenwerking binnen de drie subregio's van Holland Rijnland
- Op Holland Rijnland niveau de volgende thema's uit te werken:
 - o De samenwerking met zorgkantoor en zorgverzekeraars na de transitie
 - o De relatie nieuwe WMO met de centrumgemeente taken maatschappelijke opvang en de preventieve geestelijke gezondheidszorg
 - o De specialistische zorg en de vraag of en hoe deze regionaal moet worden opgepakt.
 - o De anonieme hulplijn.

In de 2^e helft van 2013 is er ambtelijk aan deze thema's gewerkt.

2. De GGZ subsidieregeling

Met deze subsidieregeling wordt een aantal regionale WMO-voorzieningen op het terrein van de Geestelijke Gezondheidszorg in stand gehouden. Het gaat daarbij om:

- zorgvernieuwingprojecten geestelijke gezondheidszorg;
- collectieve GGZ-preventie;
- de vriendendienst.

De gemeente Leiden voert deze regelingen onder de naam GGZ-subsidies uit namens de gemeenten van Holland Rijnland op basis van een afzonderlijke gemeenschappelijke regeling. Een klein aantal gemeenten neemt niet deel aan het onderdeel vriendendienst. In 2013 is in

het portefeuillehoudersoverleg van september dieper ingegaan op nut en noodzaak van de collectieve preventie op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg. Vervolgens is besloten om het programma regionaal voort te zetten.

3. Maatschappelijke opvang, verslavingsbeleid en openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ).

De gemeente Leiden is door het Rijk aangewezen als centrumgemeente om voor de regio Zuid-Holland Noord voorzieningen op het terrein van met name de verslavingszorg (zie ook onder 4) en zorg voor dak- en thuislozen in stand te houden. Met de invoering van de Wmo hebben de overige gemeenten in de regio hier een nadrukkelijker rol in gekregen. In 2013 is duidelijk geworden dat zowel het takenpakket van de regiogemeenten als die van de centrumgemeente per 2015 aanzienlijk zullen worden uitgebreid. Afstemming tussen regiogemeenten en centrumgemeente vraagt daarmee nog meer aandacht. Aandachtspunten in 2013 waren:

- De voorbereiding op de nieuwe OOGZ taken van regiogemeenten en centrumgemeente;
- De realisatie van zogenaamde scheve huisjes in de regio. Het gaat hier om onderdak zonder formele woonstatus (bijvoorbeeld containers of huisje op een camping, waarin verwarming, elektra en water/sanitair aanwezig is of binnen handbereik);
- Het maken van afspraken over de marginaal gehuisvesten, die door huisvesting in de hiervoor genoemde scheve huisjes niet ingeschreven kunnen staan bij het GBA. Deze groep kan hiervoor worden ingeschreven bij de maatschappelijke opvang in de centrumgemeente (bijvoorbeeld het Papagaaienbolwerk of de Binnenvest);
- Het voorkomen van het afsluiten van de energie-aansluiting bij gezinnen.

4. Centra voor Maatschappelijke Ondersteuning (CMO).

De provincie stelt in het kader van de Regionale Agenda Samenleving uren van de Centra voor Maatschappelijke Ontwikkeling aan de gemeenten van de regio ter beschikking. De provincie wil hiermee het vraaggerichte werken van deze centra bevorderen. De gemeenten maakten met ondersteuning van Holland Rijnland van deze mogelijkheid gebruik door gezamenlijk een programma voor deze centra te ontwikkelen. Hiermee werd het mogelijk om de activiteiten van deze centra goed aan te sluiten op het lokale Wmo-beleid. Het gaat hier om tweedelijns ondersteuning van organisaties die in de eerste lijn op de eerste vijf prestatievelen van de Wmo werkzaam zijn. In 2013 waren er samen met het thema Jeugd 6911 uur voor Holland Rijnland beschikbaar. Deze inzet is afgelopen jaar vooral gekoppeld aan de nieuwe WMO taken van de gemeenten.

Regionale Commissie Gezondheidszorg Zuid-Holland Noord

In 2013 is besloten om de activiteiten van de Regionale Commissie te beëindigen. De gemeenten van Holland Rijnland maakten deel uit van dit netwerk op het terrein van zorg en welzijn. De werkzaamheden van het ondersteunende bureau zijn per 31-12 2013 gestopt. De deelnemende partijen onderzoeken of een lichtere vorm van netwerk in stand kan worden gehouden. De resultaten van dit onderzoek worden in de eerste helft van 2014 verwacht.

Met het beëindigen van de werkzaamheden van de Regionale Commissie is ook het bestuurlijk platform wonen, zorg en welzijn opgeheven. De aandacht vanuit het platform wonen, zorg en welzijn is in 2013 met name gegaan naar de gevolgen van de plannen van het Kabinet om fors te extramuraliseren door in de loop van de komende jaren te bezuinigen op de intramurale zorg. Een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van gemeenten en Zorgkantoor is in het leven geroepen om partijen voor te bereiden op de ingrijpende maatregelen. Gevolgen voor de gemeenten zijn:

- Een groter beroep op de WMO
- Meer kwetsbare groepen in de woonomgeving
- De noodzaak om meer voor deze kwetsbare groepen geschikte woningen te realiseren
- Leegstand van voormalige woonzorgcomplexen

- Meer samenwerking met eerste lijn, zorgkantoor en zorgverzekeraars nodig om kwetsbare groepen op te vangen

Afstemming en overleg

In 2013 is het regionale ambtelijk overleg zorg en welzijn zeven maal bijeen gekomen. In dit overleg komen aan de orde: de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), het lokale gezondheidsbeleid, de ambtelijke voorbespreking van de bestuurscommissie van de GGD, de centrumtaken van de gemeente Leiden (maatschappelijke opvang, verslavingszorg). Holland Rijnland en de GGD dragen gezamenlijk zorg voor de ondersteuning van het overleg. Naast de bovengenoemde hoofdthema's zijn in het ambtelijk overleg nog de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- De sociale kaart van Holland Rijnland, een gezamenlijk product van de GGD en MEE.
- Evaluatie Regionaal Kompas
- Ontwikkelingen AMHK
- Werkzaamheden vrouwenopvang
- Integrale zorg voor jongeren 18+

	Begroting: wat zouden we doen?	a = uitgevoerd b = loopt nog c = niet gedaan d = going concern
1	Conform begroting 2013	
nv	Niet voorzien	
1	Ondersteunen ambtelijke overleg zorg en welzijn Holland Rijnland	d
2	Ondersteunen regionale vertegenwoordigers in de bestuurlijke platforms en werkgroepen voor kennisuitwisseling, beleidsontwikkeling en beleidsrealisatie in het kader van de Wmo, Wonen – zorg en welzijn, WPG en OGGZ.	d
3	Bestuurlijk overleg alcoholmatiging Hollands Midden	a
4	GGZ subsidieregeling	a/d
5	Programma CMO	d
nv		

1.5.5 Onderdeel Cultuur

Doelstelling

Het ondersteunen van de platformfunctie op het gebied van Cultuur.

Resultaten

Cultuureducatie met Kwaliteit

Met ingang van 2013 heeft de provincie Zuid-Holland geen middelen meer beschikbaar gesteld voor het onderdeel Cultuurparticipatie van de RAS.

De gemeenten hebben daarom besloten om regionaal samen te werken in het kader van de nieuwe rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2013-2016. Met deze regeling wordt de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs verbeterd.

De subsidie is aangevraagd door twee culturele instellingen en 100% gematcht door de gemeenten. De Museumgroep Leiden en Parkvilla in Alphen hebben samen met andere regionale instellingen, het primair onderwijs en de gemeenten een samenhangend meerjarenprogramma voor cultuureducatie opgesteld. Daarvoor is op 14 december 2012 een subsidie aangevraagd bij het Fonds voor Cultuureducatie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. In de loop van 2013 zijn deze aanvragen gehonoreerd.

Het programma van de Museumgroep Leiden behelst een kwaliteitsslag over het bestaande aanbod van cultuureducatie in het primair onderwijs in de Leidse Regio en de Duin- en Bollenstreek.

Het programma van Parkvilla is vooral gericht op deskundigheidsbevordering op het gebied van cultuureducatie in het primair onderwijs en het ontwikkelen van kwalitatief aanbod.

Regionale cultuurnetwerker

Sinds 2009 zijn twee cultuurnetwerkers actief in de regio. De cultuurnetwerkers hebben de opdrachtnemers van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit ondersteund en daarnaast hebben zij verbindingen gemaakt tussen vraag en aanbod op het gebied van cultuurparticipatie in de regio.

Voor de periode 2013-2016 stelt de provincie jaarlijks € 22.000,00 beschikbaar voor de cultuurnetwerkers.

Rol Holland Rijnland

In 2013 heeft Holland Rijnland het ambtelijk overleg tussen de gemeentelijke cultuurambtenaren, opdrachtnemers Museumgroep Leiden en Parkvilla en de cultuurnetwerkers gefaciliteerd.

	Begroting: wat zouden we doen?	
1 nv	Conform begroting 2013 Niet voorzien	a = uitgevoerd b = loopt nog c = niet gedaan d = going concern
1	Ondersteunen ambtelijk platform cultuur	d
3	Aansturen cultuurnetwerker(s)	d
Nv		

1.6 PROGRAMMA BESTUUR EN MIDDELEN

Doelstelling van het programma

Maatschappelijke doelstelling

Holland Rijnland is het samenwerkingsverband voor en door vijftien gemeenten in het centrum van de Randstad. Tussen het verstedelijkte Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. Voor ongeveer 525.000 inwoners werkt Holland Rijnland aan ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken, natuur en landschap, verkeer en vervoer, samenleving en welzijn. Deze zijn bepalend voor een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling van het gebied.

Doelstelling Holland Rijnland

Regio Holland Rijnland heeft als taak deze gemeenschappelijke, regionale belangen te behartigen bij het Rijk, de provincie en andere invloedrijke overlegstructuren. Het samenwerkingsverband wil de deelnemende gemeenten een platform bieden en coördinatie en afstemming bevorderen tussen de gemeenten, onder andere voor het vaststellen van gemeenschappelijk regionaal beleid. Verder voert Holland Rijnland taken uit en verleent diensten die aan het samenwerkingsorgaan zijn overgedragen.

Context

Maatschappelijke relevantie

De regio werkt aan krachtige ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken, natuur en landschap, verkeer en vervoer, samenleving en welzijn. De regio zoekt bij voortdurende een goede balans tussen een voorspoedige ontwikkeling van de regio en het behoud van het oorspronkelijke karakter. Zo blijft de streek aantrekkelijk voor bewoners, toeristen en bedrijven.

Toegevoegde waarde Holland Rijnland

Holland Rijnland ligt middenin de Randstad, tussen de grootstedelijke gebieden Rotterdam, Den Haag en Amsterdam. Deze ligging in de Randstad biedt kansen, maar maakt het gebied ook kwetsbaar. Door goed en krachtig samen te werken wil Holland Rijnland de regionale belangen goed behartigen bij provincie, Rijk en andere belangrijke overlegstructuren. Ook wordt regionaal gestreefd naar een grote mate van efficiency en effectiviteit, waardoor de lastendruk voor de Holland Rijnland-gemeenten wordt beperkt.

Resultaten Bestuur

De resultaten van het Bestuur worden verantwoord bij 6.1 Onderdeel Bestuur.

Deelprogramma's

De volgende onderdelen kunnen worden onderscheiden:

- Bestuur.
- Middelen.
- Beheer Regionaal Investeringsfonds.

Financiën

Programma Bestuur & Middelen	Rekening 2011	Rekening 2012	Rekening 2013	Begroting 2013	Begroting na wijziging 2013
totaal					
indirecte kosten	1.212.998	1.060.661	1.093.290	1.121.260	1.121.260
materiële kosten	547.125	508.358	608.422	641.380	691.380
totale lasten	1.760.123	1.569.019	1.701.712	1.762.640	1.812.640
directe baten	283.697	345.351	440.084	258.240	258.240
bijdragen gemeenten	1.476.426	1.223.668	1.261.628	1.504.400	1.554.400

De analyse van de verschillen tussen de gerealiseerde en begrote bedragen is weergegeven in de Toelichting op de Rekening van Baten en Lasten 2013.

1.6.1 Onderdeel Bestuur

Doelstelling

Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland staat voor een daadkrachtig bestuur voor de regio, een goed contact tussen de deelnemende gemeenten en een goede belangenbehartiger voor de deelnemende gemeenten. Het regionaal bestuur is herkenbaar, effectief, efficiënt, transparant en daadkrachtig en staat pal voor de aan het samenwerkingsorgaan toegekende taken en bevoegdheden.

Context

Dit deelprogramma is een voortzetting van de bestaande bestuurlijke activiteiten.

Maatregelen

- Een continue monitoring op het eigen functioneren.
- Het optimaliseren van de communicatie.
- Het verder stroomlijnen van de besluitvormingsprocessen en deze zo transparant mogelijk laten zijn.
- Uitvoeren van de inspanningen bepaald in de uitvoeringsagenda van Focus 2014.

Resultaten

Bestuur

Het Algemeen Bestuur heeft in het verslagjaar op 27 maart, 26 juni, 2 september, 30 oktober en 18 december vergaderd.

Voor elke Algemeen Bestuursvergadering wordt een Portefeuillehoudersoverleg gehouden, dat bestaat uit wethouders en/of burgemeesters. Er zijn vijf Portefeuillehoudersoverleggen: Bestuur en Middelen, Economische Zaken, Ruimte, Verkeer en Vervoer en Sociale Agenda. In deze vergaderingen adviseerden de colleges van burgemeesters en wethouders, het Dagelijks Bestuur onder meer over de onderwerpen op de komende Algemeen Bestuursagenda.

In 2013 heeft het Portefeuillehoudersoverleg Ruimte vier keer vergaderd: op 13 februari, 15 mei, 18 september, 6 november.

Het Portefeuillehoudersoverleg Verkeer en Vervoer heeft zes keer vergaderd: op 15 februari, 17 mei, 21 juni, 4 september, 20 september en 8 november.

Het Portefeuillehoudersoverleg Economische Zaken heeft zes keer vergaderd: op 13 februari, 17 april, 15 mei, 19 juni, 18 september en 6 november.

Het Portefeuillehoudersoverleg Sociale Agenda heeft zeven keer vergaderd: op 13 februari, 20 maart, 15 mei, 19 juni, 18 september, 6 november en 4 december.

Het Portefeuillehoudersoverleg Bestuur en Middelen is tot slot in 2013 drie maal bijeengekomen, 15 mei en op 4 en 20 september. De geplande vergaderingen van 15 februari en 8 november zijn schriftelijk afgehandeld.

De reguliere vergadering van het Dagelijks Bestuur is een keer per twee weken op donderdagochtend in het regiokantoor aan het Schuttersveld in Leiden.

De agendastukken zijn steeds ruim verspreid en tijdig op de website geplaatst. Ook de leden van de Ambtelijke Adviesgroepen van de betreffende Portefeuillehoudersoverleggen hebben alle stukken ontvangen, evenals de regiocontactambtenaren. Met ingang van 1 januari 2013, worden geen stukken op papier meer verspreid.

Boeien en binden

In 2013 is de evaluatie van Boeien en binden uitgevoerd en het bestuur heeft aangegeven dat de aanbevelingen meegenomen worden in het proces van #Kracht15. Daarmee is boeien en binden afgerond. Bij deze evaluatie is tevens de evaluatie over de samenstelling van het Algemeen Bestuur meegenomen

Positionering en profilering Holland Rijnland.

Het in 2012 ingezette proces om te komen tot een heroriëntatie op de samenwerking tussen de 15 aangesloten gemeenten is voortgezet. In 2013 is door de gemeenten nagedacht op welke onderwerpen zij nog aanknopingspunten zagen voor samenwerking en is een begin gemaakt met een verkenning van de wijze waarop dat zou kunnen. Ten tijde van het schrijven van het verslag is duidelijk dat de agenda zich zal richten op economie, duurzame leefomgeving en sociale agenda. De gemeenten weten nog niet op welke wijze ze de samenwerking willen vormgeven.

Communicatie en informatie***Regiocongres***

Er is een regiocongres georganiseerd voor ambtenaren in het kader van positionering en profilering Holland Rijnland op 21 januari 2013.

Holland Rijnland Berichten

Om de week wordt de digitale nieuwsbrief Holland Rijnland Berichten naar bijna 800 abonnees gestuurd. In 2013 is de nieuwsbrief vernieuwd.

In deze nieuwsbrief wordt terug- en vooruitgeblikt op de belangrijkste regionale onderwerpen die de bestuurlijke vergadertafels in Holland Rijnland passeren, maar ook onderwerpen die daarop van invloed kunnen zijn. Een abonnement op de Holland Rijnland Berichten is gratis en kan worden verkregen via www.hollandrijnland.net.

Website www.hollandrijnland.net

De website van Holland Rijnland biedt voor alle regiozaken informatie en alle hiervoor relevante (openbare) documenten. Ook in het verslagjaar is de site bij voortduring geactualiseerd.

De inzet van social media bij gemeentelijke samenwerking

Uit de aanbevelingen van de werkgroep Boeien en Binden en het onderzoek naar de mogelijkheden van social media is voorgesteld om sociale media in te zetten om de betrokkenheid te vergroten van raads- en collegeleden. Hiervoor is onder andere twitter veelvuldig ingezet. Er is een actief Holland Rijnland-twitteraccount dat goed wordt gevolgd. Via hashtags worden verbindingen over regionale onderwerpen gestimuleerd.

Reactie op de rijksbegroting

Op dinsdag 17 september 2013 is de rijksbegroting gepresenteerd. De begroting is door Holland Rijnland geanalyseerd, waarop een notitie is gemaakt met daarin de belangrijkste beleidsvoornemens die voor de regio Holland Rijnland van belang zijn.

	Begroting: wat zouden we doen?	a = uitgevoerd b = loopt nog c = niet gedaan d = going concern
1 nv	Conform begroting 2013 Niet voorzien	
1	Evaluatie voorstellen werkgroep Boeien en Binden;	a
2	Implementatie aanbevelingen Boeien en Binden voor zover Holland Rijnland hiervoor de trekker is;	a
3	Uitwerking Focus 2014 en vervolgproduct en uitvoeringsprogramma;	a
4	Het verder optimaliseren van de communicatie;	d
5	Verbeteren van de website; (o.a. integratie website RBL Holland Rijnland bij website Holland Rijnland);	a
6	Het verder stroomlijnen van de besluitvormingsprocessen en deze zo transparant mogelijk laten zijn;	d
7	Evaluatie discussie samenstelling Algemeen Bestuur.	a

1.6.2 Onderdeel Middelen

Doelstelling

Voor de uitvoering van de taken zijn een organisatie, menskracht, fysieke en financiële middelen nodig. Het grootste deel van de financiële middelen is afkomstig van de deelnemende gemeenten. Er wordt gestreefd naar een grote mate van efficiency en effectiviteit, waardoor de lastendruk op de gemeenten wordt beperkt.

Context

Het deelprogramma Middelen is een voortzetting van de bestaande activiteiten.

Hieronder vallen:

- Het gebouw met inrichting.
- De ondersteuning van de uitvoerende organisatieonderdelen.
- Het uitvoeren van de planning- en controlcyclus.
- Het in stand houden en waar mogelijk optimaliseren van de ict.
- Het bijhouden van de post en het archief.
- Het uitvoeren van de financiële administratie.
- Het uitvoeren van de beheerstaken.
- Het managen van de projectleiders.
- Het treasury-management.
- De controlling.

Maatregelen

Waar nodig vindt een versterking en verdergaande professionalisering plaats van de diverse onderdelen. Aandacht is gericht op de kwaliteit en de efficiency van de organisatie.

Resultaten

Vanaf de begroting 2011 heeft Holland Rijnland te maken met bezuinigingstaakstellingen. De eerste bezuiniging was 5% in 2011 ten opzichte van de begroting 2010.

Vanaf 2012 geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen (GR's) in de regio een financiële kaderstelling. Jaarlijks ontvangen de GR's van de werkgroep financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen van gemeenten in Hollands-Midden een brief met daarin het financieel kader voor het komende begrotingsjaar.

Voor het jaar 2012 was de taakstelling ten opzichte van het jaar 2010 5% en voor het jaar 2013 10%.

De bezuinigingstaakstelling voor de begroting 2013 van 10% ten opzichte van 2010 is reeds gerealiseerd in de begroting van 2012 en werkt structureel door in de begroting 2013 en volgende jaren. Naast deze taakstellende bezuinigingen is in 2012 ook nog een efficiencywinst van € 120.000 gerealiseerd.

Intern is op het gebied van personeel en organisatie weer veel tot stand gebracht. Dit geldt met name voor het implementeren van het digitaal management systeem (DECOS). Voor uitgebreide informatie hierover zie paragraaf 4 Bedrijfsvoering.

De organisatie heeft wederom kunnen werken in een stabiele netwerkomgeving, de financiën zijn op orde en de jaarrekening geeft een positief eindresultaat te zien.

Begroting: wat zouden we doen?		
1	Conform begroting 2013	a = uitgevoerd
nv	Niet voorzien	b = loopt nog
		c = niet gedaan
		d = going concern
1	Uitvoering planning en controlcyclus	a
2	Treasurymanagement	a
3	Middelen beheer	a
4	Het volledig in control komen van de organisatie	b
5	Verder ontwikkelen van administratieve organisatie en interne controle	b
6	Het meer SMART krijgen van gegevens van doelstellingen en prestaties.	b
nv	Implementatie digitaal management systeem	a
nv	Implementatie digitale verwerking facturen	b

1.6.3 Onderdeel Regionaal Investeringsfonds

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 19 december 2007 is het Regionaal Investeringsfonds (RIF) ingesteld en de overeenkomst door de deelnemende gemeenten ondertekend. In de RIF zijn de volgende vijf projecten benoemd:

- RijnlandRoute.
- HOV-netwerk ZHN.
- Noordelijke Ontsluiting Greenport.
- Regionaal Groenprogramma.
- Vitalisering Greenport Duin- en Bollenstreek.

In 2013 hebben de gemeenten rond 1 april 2013 de vijfde bijdrage van € 9.455.330 voldaan. Dit bedrag is direct in het fonds gestort.

Onderstaand treft u een overzicht van de aan de vijf projecten toegerekende rente en de stand per 1 januari 2013 per project.

Stand per 1 januari 2013 32.715.009

Ontvangsten:

Totaal ontvangen van de gemeenten	9.454.330	
Totaal gerealiseerde renteopbrengst	85.678	
Totaal te ontvangen in 2013 (1 april)		9.540.008
sub-totaal		42.255.017

Uitgaven:

Rijnlandroute	15.000.000	
HOV-netwerk ZHN	2.488.600	
Vitalisering Greenport Duin- en B.'streek	666.666	
Regionaal Groenprogramma	107.616	
Totaal te betalen in 2013 (1 april)		18.262.882
Saldo per 31 december 2013		23.992.135

Verantwoording

verantwoord op ontvangen RIF-gelden	22.635.838
verantwoord op ontvangen RIF-gelden rente-opbrengsten	1.356.297
Totaal	23.992.135

Verdeling per project	bijdrage gemeenten	renteopbrengsten	totaal per 31-12-2013
Rijnlandroute	0	416.171	416.171
HOV-netwerk ZHN	2.522.800	233.406	2.756.206
Noordelijke ontsluiting Greenport	15.000.000	434.962	15.434.962
Regionaal Groenprogramma	5.113.038	208.976	5.322.014
Vitalisering Greenport Duin- en B.'streek	0	62.782	62.782
	22.635.838	1.356.297	23.992.135

1.7 PARAGRAFEN

1.7.1 WEERSTANDSVERMOGEN

De verslaggevingsregels BBV schrijven voor een paragraaf over het weerstandsvermogen aan de begrotings- en rekeningstukken toe te voegen.

Het is van belang dat gemeenten in staat zijn onverwachte financiële tegenvallers het hoofd te bieden (dit wordt het weerstandsvermogen genoemd). Daarvoor is het nodig te beschikken over een zekere mate van vrije ruimte, een buffer, binnen de begroting en/of vermogenspositie. Deze vrije ruimte wordt aangeduid als weerstandscapaciteit.

Deze weerstandscapaciteit bestaat volgens de brief van de provincie uit drie componenten:

1. De omvang van de vrij aanwendbare reserves.
2. De onbenutte belastingcapaciteit.
3. De "lucht" in de begroting.

Hierbij merkt de provincie zelf op dat de algemene reserve, die vrij besteedbaar is, bepalend is voor de vraag of men over voldoende vrije buffer beschikt.

Het samenwerkingsorgaan beschikt niet over vrije reserves. De deelnemende gemeenten zijn op grond van de regeling geheel gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiële situatie bij het samenwerkingsorgaan en mogelijke tekorten of financiële tegenvallers. De buffer voor Holland Rijnland zit dan ook bij de deelnemende gemeenten. Er hoeft dan ook geen weerstandscapaciteit aanwezig te zijn bij Holland Rijnland. Bovenstaande is de uitkomst van de inventarisatie die Holland Rijnland heeft uitgevoerd naar de weerstandscapaciteit.

De gemeenten worden tweemaal per jaar geïnformeerd over het verloop van de begroting, namelijk bij de Managementrapportage (Marap) en bij de jaarrekening. Eventuele risico's worden daarbij aangegeven. De gemeenten moeten dan in staat worden geacht op basis van deze informatie voldoende voorzieningen in de eigen begroting te treffen. Dat risico kan worden betrokken bij het geheel van de door de gemeente gelopen risico's. Uit dat oogpunt is geen afzonderlijke risicoreserve bij de gemeenschappelijke regeling aangehouden.

Risico's

Onder risico's worden verstaan alle voorzienbare risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie. Uit een inventarisatie van de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie (hierbij dient bijvoorbeeld te worden gedacht aan risico's in het kader van organisatieontwikkelingen, rechtmatigheid, garantieverplichtingen en het voldoen aan formele voorschriften met betrekking tot de uitvoering van regelingen door Holland Rijnland) is het volgende naar voren gekomen; de lopende discussie met betrekking tot #Kracht15 is voor Holland Rijnland aanleiding geweest om twee voorgenomen reserves te creëren; de reserve mobiliteitskosten en de reserve frictie- en transitiekosten. Voorgesteld wordt om respectievelijk € 120.000 en € 433.879 aan deze reserves toe te voegen ter dekking van de te verwachten kosten in 2014 en verder. Daar Holland Rijnland eigen risicodragers is voor de WW, zal er afhankelijk van de uitkomst van de discussie wellicht in 2014 ook geld aan deze reserves moeten worden toegevoegd ter dekking van te verwachten WW-uitkeringen.

Beleid

Gelet op het feit dat er bij Holland Rijnland geen weerstandscapaciteit aanwezig is, Holland Rijnland zelf niet beschikt over vrije reserves beschikt en de risico's bij de deelnemende gemeenten liggen, heeft Holland Rijnland geen beleid ontwikkelt aangaande de weerstandscapaciteit.

Debiteurenbeheer

De afhandeling van (oude) openstaande posten heeft doorlopend aandacht. Indien onverhoopt mocht blijken dat sommige debiteuren dubieus van aard zijn, dan wordt met een apart voorstel besloten dit administratief af te handelen.

Subsidiestromen derden

Bij toezeggingen van derden zal er altijd zoveel mogelijk de zekerheid moeten zijn dat de bedragen ook daadwerkelijk worden ontvangen, alvorens tot verplichtingen wordt overgegaan.

Ziekteverzuim

Holland Rijnland is evenals andere overheidslichamen eigen risicodragers bij ziekte. Dit betekent dat bij ziekte het salaris voor rekening van de werkgever wordt doorbetaald. In de begroting zijn beperkte bedragen opgenomen voor vervanging. Bij veelvuldig en/of langdurig ziekteverzuim wordt er niet aan ontkomen om personeel bij derden in te huren. De kosten hiervan zijn vaak aanzienlijk. Dit betekent dat, bij gebrek aan een eigen voorziening, een beroep moet worden gedaan op de deelnemende gemeenten door middel van een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

1.7.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De enige kapitaalgoederen die het samenwerkingsorgaan in bezit heeft is de inventaris, bestaande uit meubilair en automatiseringstoepassingen. Op deze zaken wordt afgeschreven.

Het samenwerkingsorgaan beschikt niet over (egalisatie-)reserves voor vervangingen. Kleine aanschaffingen gebeuren binnen de begroting. Grote vervangingen vergen een extra krediet waarvoor dan een voorstel wordt voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

1.7.3 FINANCIERING

Algemeen

De exploitatietekorten van het samenwerkingsorgaan worden gefinancierd door de twaalf deelnemende gemeenten. Op basis van de vastgestelde begroting wordt de geraamde gemeentelijke bijdrage als voorschot in rekening gebracht: eerste termijn van vijftig procent aan het begin van het begrotingsjaar en de tweede termijn van vijftig procent op 1 juli van het lopende begrotingsjaar.

Bij de vaststelling van de jaarrekening wordt tevens de definitieve bijdrage over het betreffende jaar vastgesteld. Zo spoedig mogelijk daarna vindt er een afrekening plaats met de gemeenten.

Daarnaast zijn er geldstromen van ministeries en provincie waarvan de bedragen worden doorgegeven naar de betreffende instanties.

Kasgeld

Tijdelijke overschotten worden uitgezet bij de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), ING en Rabobank, of bij publiekrechtelijke lichamen tegen een zo gunstig mogelijke rente. Dit gebeurt in daggeld of in deposito's.

Tijdelijke tekorten komen sporadisch voor en zijn slechts van korte duur. Hiervoor wordt dan gebruikgemaakt van de kredietlimiet ("rood staan") van de bankinstelling (BNG).

Leningenportefeuille

Het samenwerkingsverband beschikt niet over een leningenportefeuille.

Liquiditeitenplanning

Gelet op de bevoorschottingsregeling met de deelnemende gemeenten en het regelmatige uitgavenpatroon is er geen liquiditeitenplanning opgesteld.

In- en externe ontwikkelingen

Er zijn geen interne of externe ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de treasury-functie, de treasury-organisatie, het risicoprofiel, de financiële posities, de vermogenswaarden en/of de geldstromen. Deze worden ook niet verwacht.

Risicobeheer

De treasury-functie dient uitsluitend de publieke taak en het beheer van de uitzettingen is prudent. Er wordt ruim voldaan aan de kasgeldlimiet, er zijn geen geldleningen en de kasgeldoverschotten worden tijdelijk uitgezet bij de NV Bank Nederlandse Gemeenten, ING en Rabobank.

Renterisico's

Vanwege de zeer beperkte financieringsbehoeften en het prudent wegzetten van overtollige kasgeldmiddelen is het renterisico gering. Holland Rijnland is geen vaste geldleningen aangaan. Het samenwerkingsorgaan voldoet dan ook aan de rente-risiconorm.

Financieringsrisico's

Omdat de gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van het samenwerkingsorgaan en zich verplicht hebben de tekorten in zijn geheel gezamenlijk te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

Kasgeldlimiet

Het samenwerkingsorgaan is steeds gedurende vele jaren binnen de kasgeldlimiet gebleven. De verwachting is ook dat dit ook voor de komende jaren geldt.

Kasgeldlimiet 2013				
	Bedragen in euro's per kwartaal x 1000			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Omvang begroting per 1 januari 2013 = € 21,2 miljoen				
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- in bedrag	1.738	1.738	1.738	1.738
(2) Omvang vlottende schuld				
- Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
- Schuld in rekening-courant	0	0	0	0
- Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
- Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
(3) Vlottende kasgeldmiddelen				
- Contante gelden in kas	1	1	1	1
- Tegoeden in rekening-courant	18.428	14.657	13.469	30.447
- Overige uitstaande gelden < 1 jaar	20.750	20.750	20.750	0
Toets kasgeldlimiet				
(4) Totaal netto vlottende schuld (2)-(3)	- 39.179	- 35.408	- 34.220	- 30.448
- Toegestane Kasgeldlimiet (1)	1.738	1.738	1.738	1.738
- Ruimte(+)/Overschrijding (-); (1) – (4)	+40.917	+37.146	+35.958	+32.186

Meerjarenprognose / rente-risiconorm

Op basis van de meerjaren verwachtingen is de inschatting dat Holland Rijnland ook de komende jaren geen geldleningen hoeft aan te gaan. Een renterisico vaste schuld is dan ook niet aanwezig.

1.7.4 BEDRIJFSVOERING

De rollen en taken van Holland Rijnland zijn als volgt te onderscheiden:

1. Regionaal richtinggevend.

Uitvoering Programma van Afspraken november 2002 en Focus 2014.

2. Platformfunctie.

Er worden twee soorten onderscheiden.

- A. Uitgeklede secretariaatsfunctie: een gemeente wil een onderwerp (over een niet-overgedragen taak) op de regionale agenda plaatsen. De rol van de regio is beperkt tot het agenderen voor het betreffende overleg of Portefeuillehoudersoverleg. De regio heeft geen taak in de voorbereiding. De aanlevering van de stukken, de vraagstelling en de afhechting komen voor rekening van de initiatiefnemende gemeente(n).
- B. Inhoudelijke inbreng van de regio voor een niet overgedragen taak alsnog gewenst. Hiervoor dient de initiatiefnemende gemeente(n) een gemotiveerd verzoek in.

3. Efficiency.

Indien aantoonbaar is dat door gezamenlijke uitvoering een goedkoper en/of beter product wordt geleverd.

4. Externe partijen vragen de regio een rol/taak op zich te nemen.

Voor de punten 2B, 3 en 4 geldt dat de taak alleen wordt opgepakt als de meerwaarde is aangetoond, de inzet van regio en gemeenten goed is gedefinieerd en nadat het Algemeen Bestuur hiertoe heeft besloten.

Het bieden van een platform voor onderlinge afstemming tussen de deelnemende gemeenten is en blijft de primaire functie van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland.

Begroting en uitvoering

Voor de begroting 2013 is een werkgroep aan de slag gegaan, bestaande uit deskundigen van een aantal deelnemende gemeenten en Holland Rijnland met als opdracht de begroting van Holland Rijnland met SMART te maken. In de jaarrekening 2013 zijn de eerste resultaten zichtbaar.

De taken van Holland Rijnland zijn vertaald in projectbeschrijvingen. Het geeft de projectafbakening weer, de projectaanpak, de planning en de fasering, evenals de personele inzet binnen Holland Rijnland en de externe inzet, de financiële middelen en de verantwoording. Met dit instrument moet een betere beheersbaarheid ontstaan van de verschillende projecten en taken.

Voor 2013 werd een bezuinigingstaakstelling van 10% ten opzichte van 2010 opgelegd. Door de bezuinigingstaakstelling 2011, het niet opnemen van compensatie voor loon- en prijsstijgingen in de begrotingen vanaf 2010 en de taakstellende bezuiniging van 5% in 2012 ten opzichte van 2010 heeft Holland Rijnland de bezuinigingsmaatregel voor 2013 ruimschoots gehaald.

Ambtelijke organisatie en organisatie-ontwikkeling

De ambtelijke organisatie bestaat uit de onderdelen: Ruimtelijke Agenda, Sociale Agenda, Bestuur- en Management Ondersteuning en Middelen, Beheer & Control.

Organisatiestructuur

Op 1 oktober 2004 zijn de samenwerkingsverbanden Duin- en Bollenstreek en de Leidse Regio gefuseerd tot het samenwerkingsverband Holland Rijnland. De ambtelijke organisatie bestaat formeel sinds 1 januari 2005.

In 2008 en in 2011 zijn er in de organisatiestructuur wijzigingen aangebracht, dit heeft geresulteerd in de invoering van onderstaande gewijzigde organisatiestructuur:

Personeel en organisatie

Algemeen

Het jaar 2013 heeft vooral in het teken gestaan van Kracht 15 (Positionering en Profileren Holland Rijnland). Het adviesbureau Hiemstra & de Vries ondersteunt de ambtelijke begeleidingsgroep bij de uitwerking van de nieuwe strategische agenda. Zij maken een analyse van alle taken die het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland voor de gemeenten uitvoert. Daarbij bekijken ze de mogelijke consequenties en alternatieven als Holland Rijnland deze taken niet meer zou uitvoeren. Deze discussie in combinatie met de vereiste bezuinigingen per 2015 zal voor 2014 een organisatieverandering tot gevolg hebben.

De komende organisatieverandering heeft impact gehad op het invoeringstraject van Het Nieuwe Werken. Halverwege het jaar is besloten hier niet meer actief mee aan de slag te gaan, maar gebruik te maken van de, met name digitale, mogelijkheden die er zijn. De invoering van Decos (het Document Management Systeem) is in 2013 uitgerold over nagenoeg de hele organisatie.

De website www.werkeninhetwesten.nl is in 2013 uitgebreid met een opleidingsmodule, waardoor een ruim scala aan opleidingen zonder of met weinig kosten ter beschikking is gekomen. Holland Rijnland heeft op initiatief van de projectgroep Werken in het Westen dit jaar voor het eerst meegedaan aan de landelijke Train-je-collega week. Er zijn vanuit Holland Rijnland twee workshops aangeboden, maar deze hebben helaas niet geleid tot inschrijvingen. Wel hebben meerdere medewerkers workshops in de regio gemeenten gevolgd.

In 2013 is een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Dit is uitbesteed aan bureau Effectory die ook de afdelingen heeft begeleid bij het verwerken van de uitkomsten. Het eindcijfer was een 7,1 met bij sommige afdelingen wel een aantal belangrijke aandachtspunten.

Arbo en ziekteverzuim

Het ziekteverzuim over 2013 is 4,71 % inclusief gedeeltelijke re-integratie en 8,33 % exclusief gedeeltelijke re-integratie. De verzuimfrequentie is 1,24 met een totale gemiddelde verzuimduur van 26,03 dagen.

In 2013 is het sociaal-medisch team regelmatig bijeen geweest. Het team bestaat uit de bedrijfsarts, de beleidsmedewerker HRM en de manager van de te bespreken medewerker.

In december is er vanuit P&O een bijeenkomst georganiseerd voor alle leidinggevenden met de bedrijfsarts en een arbeids- en organisatiedeskundige van ArboNed. Tijdens deze bijeenkomst is aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- hoe houden we onze medewerkers (en onszelf) gezond en gemotiveerd in een tijd van organisatieverandering? Hoe om te gaan met stress en onzekerheid?
- en (mede) in het verlengde daarvan: hoe om te gaan met stil verzuim? Medewerkers die zich niet ziek melden, maar niet goed in hun vel zitten en niet productief zijn. Hoe signaleren we dat en wat kunnen we ermee?

Er zijn 7 medewerkers die gebruik hebben gemaakt van het wettelijke kortdurende zorgverlof. Van langdurig zorgverlof is geen gebruik gemaakt.

Rechtspositieregeling

De regeling Algemene Dienst die in de CAO is opgenomen, is begin van dit jaar geïmplementeerd. Met de Ondernemingsraad zijn afspraken gemaakt en alle medewerkers hebben schriftelijk deze wijziging in hun aanstelling ontvangen met nadere informatie.

Opleidingen

Voor 2013 is een opleidingsplan gemaakt, waarin het opleidingsaanbod is uitgebreid en inhoudelijk is aangesloten bij de kerncompetenties die van onze medewerkers worden gevraagd. Daarbij is gebruik gemaakt van het opleidingsaanbod van Werken in het westen.

Aan het einde van 2013 zijn vanwege de migratie naar Office 2013 trainingen georganiseerd voor alle medewerkers op het gebied van Outlook, Word en Excel. Daarnaast komen nog trainingen PowerPoint en Prezi

Overleg met de Ondernemingsraad

In 2013 is er een wijziging gekomen in de samenstelling. De plek van de bestuurder is ingenomen door de secretaris/directeur en de plek van de P&O adviseur door de interim manager van de afdeling MBC. . Onderwerpen die dit jaar op de agenda stonden zijn, zijn het traject Kracht 15 (Positionering en Profileren Holland Rijnland), de invoering van Het Nieuwe Werken, het medewerkersonderzoek en de gevolgen van de opheffing per 1 januari 2014 van het Jongerenloket.

Eind van het jaar zijn er verkiezingen gehouden en is een nieuwe OR geïnstalleerd met uitbreiding tot zes personen.

Kwantitatieve personeelsgegevens

Op 31 december 2013 telde Holland Rijnland 81 medewerkers en 2 medewerkers via een stage-overeenkomst. De totale formatie (exclusief stagiaires) bedraagt op die datum 66,7 fte. Er werken 19 medewerkers fulltime en 62 parttime. Van de 80 medewerkers zijn er 49 vrouw en 32 man.

Leeftijdsopbouw:

Leeftijdscategorie	Aantal per 31 december 2013
20 - 30	3
30 - 40	21
40 - 50	26
50 - 60	23
60 - 65	8

De gemiddelde leeftijd van de vrouwelijke medewerkers is 44 jaar en van de mannelijke medewerkers 48 jaar.

In- en uitstroom

In 2013 hebben 2 medewerkers de organisatie verlaten. Er zijn 2 medewerkers in dienst gekomen. Over het hele jaar is er aan 5 nieuwe stagiaires een kans geboden om ervaring op te doen.

Informatie en Automatisering

Office 2013

Na een stevige voorbereiding en een aantal (technische) tests is de organisatie eind dit jaar overgegaan op Office 2013. De installatie en verwijdering van de oude software heeft in een avond plaatsgevonden. Parallel hieraan is een opleidingstraject gestart voor alle medewerkers en voor de modules Word Excel Outlook. Door het succes van deze trainingen kon niet iedereen in 2013 worden getraind. Daarom wordt in 2014 nog een serie trainingen verzorgd.

Mobiel werken

Vanuit het MT is de vraag gekomen om het zakelijk gebruik van de in bruikleen uitgegeven IPADS te inventariseren. Hierom is door I&A een enquête samengesteld. De enquête heeft een hoge invulgraad gehad. De conclusie is dat de IPAD in grote mate het (mobiele) werk ondersteunt. Vaak wordt de IPAD als tweede scherm gebruikt om email bij te houden. IPAD

wordt ervaren als handig en laagdrempelig te gebruiken. Echter nog niet alle functies van een PC zijn te vervangen door IPAD.

Proactive

De facturen werden handmatig verwerkt in Exact. Al langer was er behoefte aan digitalisering van de facturenstroom. Naast digitalisering van de stukken is het dan voor de collega's ook mogelijk om facturen digitaal te accorderen. Het pakket van Proactive maakt dit mogelijk. Het systeem is op afstand te benaderen en werkt geheel beveiligd in de cloud. Het idee om dit systeem te koppelen met Decos is verlaten, vanwege de grote technische complexiteit. Dit weegt niet op tegen de meerkosten. Het systeem is op dit moment geïmplementeerd.

Netwerk PC's en infrastructuur

Het netwerk is ook dit jaar zeer stabiel gebleken en werkt naar behoren. Door proactief te handelen aan servers en PC's zijn grote storingen voorkomen. Er zijn geen grote technische investeringen gedaan aan servers en het netwerk. Het is technisch mogelijk gemaakt om remote toegang te krijgen tot bedrijfsapplicaties via een mobiel apparaat bv IPAD

Timetell app

Aan het eind van het jaar is tegen een kleine vergoeding de Timetell app aangeschaft. De achterliggende software voor de app is op onze servers geactiveerd. Begin 2014 zal en de app worden getest en medio 2014 komt de app beschikbaar voor al onze collega's.

Archief

DMS traject: Start registratie voor alle organisatieonderdelen vanaf januari 2013

Vanaf eind januari 2013 registreren naast de Woonruimteverdeling, ook alle afdelingen documenten en dossiers in het Documentmanagementsysteem (DMS) Decos D5. Dit vond pas plaats na de conversie van de gegevens uit het oude postregistratiesysteem Walvis Post.

Conversie Access

De medewerkers in de ambtelijke organisatie maakten gebruik van het centrale adressenbestand in Access voor verschillende doeleinden. Omdat het programma Access na de migratie naar Office 2013 niet meer ondersteund zou worden en het noodzakelijk was dat in het DMS het adressenbestand raadpleegbaar was heeft een conversie van het Access adressenbestand naar Decos. plaatsgevonden. De laatste conversie vond plaats in juni 2013.

Workflows subsidies Sociale Agenda

Er zijn workflows gebouwd in Decos voor de subsidies die behandeld worden door de afdeling Sociale Agenda. Via deze workflow worden de beleidsmedewerkers geautomatiseerd ondersteund in de uitvoering van de werkprocessen.

Trainingen van medewerkers

Vanaf februari 2013 zijn er korte basistrainingen gegeven aan de medewerkers per afdeling zodat de uitrol van het gebruik van het systeem gefaseerd kon gebeuren. In juni zijn deze basistrainingen afgerond.

Voortgang traject DMS

In 2013 hebben we te maken gekregen met extra wensen en behoeften vanuit de organisatie waar we aan hebben kunnen voldoen. Te denken valt hierbij onder meer aan de conversie van het adressenbestand, het door ontwikkelen van het zaaksysteem en het (deel)project Facturatie (ProActive).

Nieuwe versie Decos 5.2

In september is een nieuwe versie van Decos beschikbaar gekomen waardoor het nu mogelijk is om Decos op de iPad te raadplegen. Daarnaast zijn er wat wijzigingen doorgevoerd in de licenties.

Gebruikersgroep DMS

Er is een gebruikersgroep ingesteld om aanvullende wensen en behoeften te inventariseren. Dit was in 2013 nog niet afgerond.

Afspraken over aanpassingen Zaaktypencatalogus

De zaaktypencatalogus is in 2012 opgesteld en in 2013 is gebleken dat een update nodig is. De catalogus wordt in 2014 aangepast.

Migratie Office 2013

In december 2013 heeft de uitrol van Office 2003 naar Office 2013 plaatsgevonden. Voor Decos betekende dit dat alle huisstijlsjablonen die in Decos worden gebruikt, omgezet moesten worden naar nieuwe Office 2013 sjablonen.

Administratieve organisatie

In het verslagjaar is er ten opzichte van eerdere nog meer aandacht gegeven aan de werkzaamheden voor de Interne Controle. Tevens is eind 2013 een digitaal verwerkingssysteem, ProActive, aangeschaft waarmee inkoopfacturen op een digitale wijze aan de (sub)budgethouders worden aangeboden ter accordering. Begin 2014 is het systeem operationeel geworden. De inkoopfacturen worden digitaal opgeslagen in dit systeem, maar nog niet in Decos. Dit gaat in de toekomst wel gebeuren om te voldoen aan de gestelde eisen in de Archiefwet en het Archiefbesluit. Nagedacht wordt over de aanschaf van een extra module waarmee aangegane verplichtingen extracomptabel bijgehouden zouden kunnen worden.

Kansen en bedreigingen

Het voortbestaan van Holland Rijnland in zijn huidige vorm is onzeker als gevolg van de #Kracht15 discussie omtrent de profilering en herpositionering die momenteel gevoerd wordt. De uitkomst van de discussie is zeer ongewis, maar er is sprake van een taakstellende bezuiniging vanaf 1 januari 2015 van minimaal 25%.

1.7.5 VERBONDEN PARTIJEN

In deze paragraaf wordt aangegeven met welke partijen het samenwerkingsorgaan bestuurlijke en financiële belangen heeft. Dit betreffen deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht.

Het samenwerkingsorgaan is niet aan andere organen verbonden, maar participeert wel in diverse overlegorganen.

1.7.6 COMPENSATIEFONDS BTW

Een gemeenschappelijke regeling als Holland Rijnland wordt niet in de btw-heffing betrokken. De btw blijft dan voor de gemeenschappelijke regeling een kostenpost. Alleen een gemeenschappelijke regeling, die op de prestaties een winsttoeslag oplegt en daardoor doet aan vermogensvorming, heeft recht op aftrek van btw. Dit laatste is voor Holland Rijnland niet van toepassing. Voor de begroting van het Holland Rijnland is er daarom niets veranderd. Evenals voorgaande jaren zijn alle lasten bruto geraamd.

Met ingang van 1 januari 2003 hebben provincies en gemeenten te maken met het btw-compensatiefonds. Per individuele gemeente moet een opgave worden verstrekt welk deel van de voorbelasting compensabel is en kan worden doorgeschoven naar de betreffende gemeente. De deelnemende gemeente kan deze kosten dan meenemen met de opgave voor het btw-compensatiefonds. Hierna is een overzicht weergegeven van de doorgeschoven btw in 2013.

BTW 2013

Gemeente	Aantal inwoners per 1 jan 2013 bron CBS	Door te schuiven BTW			Totaal 2013
		Holland Rijnland	12 gemeenten Holland Rijnland oud	Bezwarencie urgentie RSB	
Kaag en Braassem	25.715	€ 23.037	€ 5.168		€ 28.205
Leiden	119.800	€ 107.325	€ 24.075		€ 131.399
Leiderdorp	26.743	€ 23.958	€ 5.374		€ 29.332
Voorschoten	24.658	€ 22.090	€ 4.955		€ 27.045
Zoeterwoude	8.122	€ 7.276	€ 1.632		€ 8.908
Oegstgeest	23.153	€ 20.742	€ 4.653		€ 25.395
Leidse regio	228.191				
Hillegom	20.868	€ 18.695	€ 4.194		€ 22.888
Katwijk	62.688	€ 56.160	€ 12.598		€ 68.758
Lisse	22.393	€ 20.061	€ 4.500		€ 24.561
Noordwijk	25.671	€ 22.998	€ 5.159		€ 28.157
Noordwijkerhout	15.740	€ 14.101	€ 3.163		€ 17.264
Teylingen	35.800	€ 32.072	€ 7.194		€ 39.266
DB-streek	183.160				
Alphen ad Rijn	72.913	€ 65.320			€ 65.320
Nieuwkoop	27.082	€ 24.262			€ 24.262
Rijnwoude	18.577	€ 16.642			€ 16.642
Rijnstreek	118.572				
Totaal	529.923	€ 474.739	€ 82.664	€ -	€ 557.403

JAARREKENING 2013

In Holland Rijnland werken samen:
Alphen aan den Rijn, Hillegom,
Kaag en Braassem, Katwijk,
Leiden, Leiderdorp, Lisse,
Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout,
Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen,
Voorschoten en Zoeterwoude.

2.1 BALANS en TOELICHTING OP DE BALANS

Balans per 31 december 2013

ACTIVA	Ultimo 2013		Ultimo 2012		PASSIVA	Ultimo 2013		Ultimo 2012	
VASTE ACTIVA					VASTE PASSIVA				
Immateriële vaste activa					Eigen vermogen				
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio				0	- Algemene reserve		320.783		411.365
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling					- Bestemmingsreserves		553.879		109.156
					- Nog te bestemmen resultaat / Af te rekenen met de gemeenten				
Materiële vaste activa					Voorzieningen				
- Investerings met een economische nut		228.027		228.027	- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's		0		148.909
- gronden uitgegeven in erfpacht					- Onderhoudsregulatievoorzieningen		3.061.901		4.466.474
- overige investeringen met een economisch nut					- Door derden bekende middelen met een specifieke aanwendingsrichting				
- investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut									
Financiële vaste activa					Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
- Kapitaalverstrekkings aan:		1.996		1.996	- Obligatiekredieten			0	0
- deelnemingen					- Onderhandelende leningen van:				
- gemeenschappelijke regelingen					- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen				
- Leningen aan:					- binnenlandse banken en overige financiële instellingen				
- woningbouwcorporaties					- binnenlandse bedrijven				
- overige verbonden partijen					- overige binnenlandse sectoren				
- Overige langlopende leningen u/g					- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren				
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		1.996		1.435	- Waarborgsommen				
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden					- verplichtingen uit hoofde van financial lease-overeenkomsten				
Totaal vaste activa		230.024		264.893	Totaal vaste passiva		3.936.563		5.135.905
VLOTTENDE ACTIVA					VLOTTENDE PASSIVA				
Voorraden					Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
- Grond- en hulpstoffen				0	- Kasgeldleningen		1.251.615		1.278.412
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie					- Bank- en giroaldi				1.278.412
- Gereed product en handelsgoederen					- Overige schulden				
- Vooruitbetalingen									
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar					Overlopende passiva				
- Vorderingen op openbare lichamen		129.417		21.725.140	- Vooruitontvangen bedragen		0		359.068
- Verstrekte kasgeldleningen		0			- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbare volume		123.798		177.160
- RC-verhoudingen met niet-financiële instellingen		121.595		404.751	- De van de Europese en Nederlandse overheids-lichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		26.163.384		35.106.996
- Overige uitzettingen					- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen		0		0
Liquide middelen									
- Kasaldi		503		760					
- Bank- en giroaldi		30.446.865		19.873.037					
- Overige liquide middelen									
Overlopende activa									
- De van de Europese en Nederlandse overheids-lichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		339.211		193.710					
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		207.746		193.710					
Totaal vlottende activa		31.245.337		41.792.647	Totaal vlottende passiva		27.538.797		36.921.636
Totaal algemeen		31.475.360		42.057.541	Totaal algemeen		31.475.360		42.057.541
					- Gewaarborgde geldleningen		0		0
					- Garantstellingen		0		0

Toelichting op de afzonderlijke posten van de balans
VASTE ACTIVA
Materiele vaste activa
.- Investerings met een economisch nut
.- overige investeringen met een economisch nut

Aanschafwaarde per 1 januari 2012	491.629	512.471
Afschrijvingen t/m 1 januari 2012	228.169	220.698
Boekwaarde begin boekjaar	263.459	291.773
Investerings	41.482	56.112
Verminderings	0	0
	304.942	347.885
Afschrijvingen	76.915	84.426
Boekwaarde einde boekjaar	228.027	263.459
Aanschafwaarde einde boekjaar	533.111	568.583
Afschrijvingen tot en met boekjaar	305.084	305.124
Totale boekwaarde einde boekjaar *	228.027	263.459

* Voor een nadere specificatie zie de 'Investerings- en financieringsstaat'

Financiële Vaste Activa
.- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Fietsenplan	1.996	1.435
Totaal	1.996	1.435

VLOTTENDE ACTIVA
Liquide middelen
.- Kassaldi

	503	760
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	17.940.947	7.365.226
ING (voorheen Postbank)	1.696	2.441
Rabobank (RC-rekening)	4.222	5.370
Rabobank (bedrijfsstelespaarrekening)	2.500.000	2.500.000
Rabobank (bedrijfsdepositor rekening)	0	0
Rabobank (bedrijfsbonusrekening)	10.000.000	10.000.000
.- Bank- en giroaldi	30.446.865	19.873.037

.- Verstrekte kasgeldleningen (per bankinstelling)

Rabobank (vaste termijn rekening / deposito's)	0	20.750.000
	0	20.750.000

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
.- Vorderingen op openbare lichamen

	per 31-12-2013	per 31-12-2012
Gemeente Alkemade / Kaag en Braassem *	1.600	16.843
Gemeente Alphen a/d Rijn *	5.608	5.447
Gemeente Hillegom *	1.150	2.400
Gemeente Katwijk *	2.728	0
Gemeente Leiden *	13.270	87.318
Gemeente Leiderdorp *	1.650	3.530
Gemeente Lisse *	1.200	0
Gemeente Nieuwkoop *	4.166	1.700
Gemeente Noordwijk *	9.870	0
Gemeente Noordwijkerhout	900	3.615
Gemeente Oegstgeest *	1.200	0
Gemeente Rijnwoude	1.200	1.200
Gemeente Teylingen *	1.900	1.900
Gemeente Voorschoten *	2.778	0
Gemeente Zoeterwoude *	700	700
Belastingdienst *	20.032	0
Provincie Zuid-Holland	50.995	320.170
Gemeente Den Haag	8.470	0
ROV (Reg. Onderst.bureau Verk.veiligh. ZH)	0	140.418
	129.417	585.240
.- Voorziening dubieuze vorderingen op openbare lichamen	0	14.851
	129.417	570.389

* is per 26-02-2014 afgewikkeld

	per 31-12-2013	per 31-12-2012
.- Overige vorderingen		
Diverse debiteuren *	84	121
(Agr. Natuur- en Landschapsvereniging) ANLV Geestgrond	0	81.500
Rabobank Leiden/Leiderdorp en Oegstgeest *	50.479	125.646
St. ROC Leiden	25.072	114.142
Stichting Ingrado *	0	17.109
WBV De Sleutels van Zijl en Vliet	0	8.060
Stek *	1.365	2.470
Bestuursacademie	2.554	0
Participe	12.985	0
Kamer van Koophandel Den Haag *	10.588	0
Nederlands Jeugdinstituut	761	0
Dutch Space B.V. *	2.420	0
SpaceNed	6.050	0
Saldo van vorderingen op crediteuren	9.236	55.704
	121.595	404.751

* is per 26-02-2014 afgewikkeld

Totaal van de vorderingen **251.011** **21.725.140**

Overlopende activa

**.- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen
ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfin-
anciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel**
zie Staat Verloopoverzicht activa en passiva

339.211 **0**

**.- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde
bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen**

Diverse abonnementen *	3.786	2.897
Diverse verzekeringen 2014 *	6.337	6.616
Onderhoudscontract / licentiekosten BWS 2014 *	4.336	4.251
Huur 1e kwartaal 2014 Lisse*	0	2.365
Huur en voorschot service kosten 1e kwartaal 2014 Leiden*	110.975	107.625
Rechtspositie- en Arbo verzuimpakket *	7.171	6.470
Onderhoudscontracten Hard- en software en Internetdiensten *	25.535	17.554
Diverse contributies *	9.836	14.671
Cursussen *	0	800
Service kosten beveiliging *	1.127	1.105
Subsidie Wijk en Wouden 2014 *	9.350	9.481
Advertentie kosten Recreatiekrant 2014 *	0	1.409
Pilot van indiceren naar arrangeren	0	8.816
nto: voorschot uit kas *	0	100
nto: 2 x verrekende fact. Gem. Oegstgeest *	0	9.449
nto: borg zaalhuur *	0	100
nto: Ricoh 04536820 dubbel betaald *	268	0
nto: VCD CSS E-xml server fin. dubbel betaald *	1.210	0
nto: bijdrage HHS van Rijnland inz. Cultuur hist.atlas D&B	11.000	0
nto: bijdrage gem. Duin-en B.'str.inz. Cultuur hist.atlas D&B	16.815	0
Totaal nog te ontvangen bedragen	207.746	193.710

* is per 26-02-2014 afgewikkeld

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

.- Bestemmingsreserves

zie Staat van Reserves

320.783 **411.365**

.- Nog te bestemmen resultaat / Af te rekenen met de gemeenten
(begroting versus rekening 2013)

Voorgenomen onttrekkingen aan de reservers	0	0
Voorgenomen reserveringen	0	0
Saldo mutaties in de reserves	0	0
	553.879	109.156

Voor de aansluiting van Functie 980 dient het resultaat van het voorgaande boekjaar à € 109.156 buiten beschouwing te worden gelaten. In het resultaat voor bestemming zijn geen mutaties in de reserve opgenomen.

Voorzieningen

.- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	0	148.909
.- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	0	0
.- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	3.061.901	4.466.474
Totaal van de de Staat van Voorzieningen	3.061.901	4.615.383

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

.- Overige schulden		
Crediteuren	1.024.174	996.083
Betalingen onderweg	0	0
Af te dragen omzetbelasting *	43	41.582
Loonheffing / premies IZA, ZVW en WAO *	227.398	240.747
Totaal schulden (conform saldijlijst per 31 december 2013)	1.251.615	1.278.412

* is per 26-02-2014 afgewikkeld

Overlopende passiva

.- Overlopende passiva		
Vooruitontvangen bedragen *	0	359.068
	0	359.068

.- Nog te betalen bedragen

ntb Gemeente Leiden detachering	64.385	86.645
ntb uren en middelen GPN en Greenportatlas *	0	8.000
ntb div. kn. onderhoud route(structuren) en fietsknooppunten	6.000	6.000
ntb WW-uitk. voormalig personeel dec. 2012 *	0	2.618
ntb PZH-subs. 2007 inz. Kanoroutes Hollandse Plassen Rijnstr.beraad *	0	24.000
ntb kerstkaarten *	0	59
ntb ROC's kosten educatie 2012 *	0	21.651
ntb gratificatie personeel over 2012 *	0	250
ntb eindafrek. 2012 Best.Platform Zuidvleugel	15.000	15.000
ntb tweede 50% uren Kennisalliantie Biobased economy *	0	12.938
NTB pensioenpremies 2012 oud-werkn. met WW: R. Cchung	2.500	0
NTB pensioenpremies 2012 oud-werkn. met WW: E. Stooker	1.610	0
NTB pensioenpremies 2012 oud-werkn. met WW: P. Maduro	3.000	0
NTB pensioenpremies 2013 oud-werkn. met WW: R. Cchung	2.500	0
NTB pensioenpremies 2013 oud-werkn. met WW: E. vd. Beek	2.625	0
NTB pensioenpremies 2013 oud-werkn. met WW: P. Maduro	125	0
NTB Frisal teveel berekende btw *	90	0
NTB Greenport 2013 (in 2013: zie cred. LTO Noord Glaskracht)	2.000	0
NTB bijdrage VWHR litunov 255294 2013 inschr.woonzicht *	10	0
NTB N.Cherkaoui te Warm. /inschr.nr.2597575: overm. aan VWHR *	10	0
NTB kn. borging v.d. onderst. mbt cultuur historische Atlas D&B	10.000	0
NTB Kwadraad 20% Zorg aan leerl. 1e en 2e helft 2013	13.725	0
NTB abonnement vakblad	218	0
	123.798	177.160

* is per 26-02-2014 afgewikkeld

.- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

26.163.384	35.106.996
-------------------	-------------------

.- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

0	0
----------	----------

.- Overige vooruitontvangen bedragen

Af te wikkelen salarissen *	0	0
Tussenrekening uitkering levensloop *	0	0
Af te wikkelen BWS-betaling *	0	0
Af te wikkelen incasso's urgentieverlening *	0	0
Totaal vooruitontvangen bedragen	0	0

* is per 26-02-2014 afgewikkeld

Overzicht van niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Onderwerp / omvang van de verplichting

- * Huur van het pand Schuttersveld 9 (6e, 7e en 8e verdieping, incl. servicekosten) / tot 01-03-2016 elk jaar circa € 447.000 incl. BTW (excl. indexatie).
- * Huur kopieerapparaten / tot 30-06-2015 elk jaar circa € 117.500 incl. BTW (excl. indexatie).

Geen overschrijdingen van de Wet Normering Topinkomens (WNT)

Nadere informatie over de WNT is opgenomen in het overzicht 'Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector'

2.2 PROGRAMMAREKENING OVER BEGROTINGSJAAR

Programmarekening over begrotingsjaar 2013

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar vóór wijziging			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Ruimtelijke Agenda	655.590	3.462.090	-2.806.500	845.590	3.652.090	-2.806.500	1.238.787	3.715.491	-2.476.704
Programma Sociale Agenda	4.238.880	6.574.640	-2.335.760	4.519.461	6.855.221	-2.335.760	4.582.190	7.077.221	-2.495.031
Programma Bestuur en Middelen	258.240	1.762.640	-1.504.400	258.240	1.812.640	-1.554.400	440.084	1.701.712	-1.261.628
Sub-totaal programma's	5.152.710	11.799.370	-6.646.660	5.623.291	12.319.951	-6.696.660	6.261.061	12.494.424	-6.233.363
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen:									
Lokale heffingen									
Algemene uitkeringen									
Dividend									
Saldo Financieringsfunctie									
Saldo compensabele BTW en uitkering BTWcompensatiefonds									
Overige algemene dekkingsmiddelen	6.646.660		6.646.660	6.696.660		6.696.660	6.696.660		6.696.660
Sub-totaal algemene dekkingsmiddelen	6.646.660		6.646.660	6.696.660		6.696.660	6.696.660		6.696.660
Onvoorzien									
Resultaat voor bestemming									463.297
Toevoeging/onttrekking aan reserves:									
Programma Ruimtelijke Agenda							0	0	0
Programma Sociale Agenda							90.582	0	90.582
Programma Bestuur en Middelen							0	0	0
Sub-totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	90.582	0	90.582
Resultaat na onttrekkingen en stortingen in de reserves:	11.799.370	11.799.370	0	12.319.951	12.319.951	0	13.048.303	12.494.424	553.879

Begrotingswijzigingen 2013

Omschrijving programma	Directe baten	Lasten	Saldo
Programma Ruimtelijke Agenda	190.000	190.000	0
Programma Sociale Agenda	280.581	280.581	0
Programma Bestuur en Middelen	0	50.000	-50.000
TOTAAL	470.581	520.581	-50.000

De analyses van de verschillen tussen de gerealiseerde en begrote bedragen per programma zijn hieronder weergegeven.

2.3 TOELICHTINGEN

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening 2013 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Voor aanvullende informatie over de waardering van de activa en passiva zie hieronder bij 'Overige investeringen met economisch nut'.

Baten en Lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Pensioenen

Holland Rijnland waardeert de pensioenverplichtingen volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de programmarekening verantwoord. De pensioenen van de werknemers van Holland Rijnland zijn ondergebracht bij het ABP (bedrijfstakpensioenfonds).

Vereveningsfonds CVV

Alle baten en lasten inzake het CVV worden 'bruto' in de exploitatierekening zichtbaar gemaakt. Het exploitatieresultaat wordt ten laste / bate van de deelnemende gemeenten gebracht. De begrotingsonder- of overschrijding die als gevolg hiervan ontstaat wordt in de jaarrekening toegelicht.

2.3.2 Toelichting op de Balans per 31 december 2013

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd op de historische verkrijgingsprijs verminderd met de gedane afschrijvingen en eventuele investeringsbijdragen. De investeringen worden geactiveerd inclusief BTW, daar de BTW voor Holland Rijnland een onderdeel van de kosten vormt. De afschrijvingen zijn hoofdzakelijk gebaseerd op de verwachte levensduur en in het jaar van aanschaf wordt voor een heel jaar afgeschreven ongeacht de datum van aanschaf c.q. datum van ingebruikname.

Tevens is op basis van artikel 7 van de financiële verordening van Holland Rijnland over het waarderings- en afschrijvingsbeleid van de vaste activa het volgende bepaald.

De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden, te beginnen in het jaar na aanschaf, lineair afgeschreven, afhankelijk van de economische levensduur, in maximaal:

- a. 10 jaar voor telefooninstallaties, bekabeling en meubilair;
- b. 5 jaar voor automatiseringsapparatuur;
- c. 5 jaar voor software met een verkrijgingprijs van groter dan € 1.500,00.

De afschrijving van de niet genoemde soorten investeringen wordt afgestemd op de verwachte economische levensduur.

Financiële vaste activa

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Deze financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Reserves

Indien er middelen 'over' zijn op een reguliere taak (taak die in de gemeenschappelijke regeling is opgenomen en die jaarlijks in de exploitatie voorkomt) dan worden overschotten op deze gelden die het volgend jaar niet opnieuw begroot worden, aangemerkt als een *bestemmingsreserve*.

Indien er sprake is van cofinanciering met betrekking tot een reguliere taak dan worden de overlopende middelen gesplitst in een *bestemmingsreserve* en *de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren*.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd op nominale waarde. Echter de voorzieningen BWS zijn gewaardeerd tegen de netto contante waarde van de vordering cq de verplichting.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

Met ingang van 1 januari 2008 schrijft de BBV voor dat in geval van overblijvende middelen op een incidentele, additionele taak / project (er is dus sprake van een concrete bestedingsverplichting) deze middelen dienen te worden opgenomen bij de overlopende passiva onder de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (denk hierbij bijvoorbeeld aan UP gelden).

Ook in geval van Rijksgelden waarbij de gemeenten als doorgeefluik fungeren (denk aan de Vinex-regeling / ISV-gelden) dienen deze gelden te worden opgenomen bij de overlopende passiva onder 'vooruit ontvangen derden gelden', daar de gelden door derden (lees het Rijk) zijn beklemd.

Indien er sprake is van cofinanciering met betrekking tot een reguliere taak dan worden de overlopende middelen gesplitst in een *bestemmingsreserve* en *vooruit ontvangen derden gelden*.

2.3.2.1 Investerings- en financieringsstaat

INVESTERINGS- EN FINANCIERINGSSTAAT (ONDERDEEL A), de activa en kapitaallasten

Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag 31-12-2012	vermeerderingen 2013	verminderingen anders dan door afschrijving in het dienstjaar.	oorspronkelijk bedrag 31-12-2013	percentage of andere wijze van afschrijven	totaal afschrijvingen/aflossingen per 1-1-2013	afschrijvingen in het dienstjaar 2013	boekwaarde per 1-1-2013	boekwaarde eind dienstjaar	rente 4,00%	totaal kapitaallasten
aanpassing telefooninstallatie 2006	19.449			19.449	10,00%	13.615	1.945	5.835	3.890	233	2.178
aanschaf pc's/servers											
2011: 20x Dell optiplex 780	19.278			19.278	33,33%	6.426	6.425	12.852	6.427	514	6.939
2011: 3 Dell breedbeeldflatpanel	1.210			1.210	33,33%	403	403	807	403	32	436
2011: 5 Latitude E5520	6.706			6.706	33,33%	2.235	2.235	4.470	2.235	179	2.414
2011: 15 beeldschermen	4.373			4.373	33,33%	1.458	1.458	2.916	1.458	117	1.574
2011: 11 Ipads	6.366			6.366	50,00%	3.183	3.183	3.183		127	3.310
2011: 5 Ipads	3.504			3.504	50,00%	1.752	1.752	1.752		70	1.822
2011: 2 servers	15.361			15.361	20,00%	3.072	3.072	12.288	9.216	492	3.564
2011: File server	5.630			5.630	20,00%	1.126	1.126	4.504	3.378	180	1.306
2011: Management server	5.630			5.630	20,00%	1.126	1.126	4.504	3.378	180	1.306
2012: 38 Ipads	20.048			20.048	50,00%		10.024	20.048	10.024	802	10.826
2012: storage en backup	9.270			9.270	20,00%		1.854	9.270	7.416	371	2.225
aanschaf software											
75 licenties Time Tell	8.181			8.181	20,00%	6.545	1.636	1.636		65	1.702
Licenties Back-up	3.418			3.418	20,00%	2.734	684	684		27	711
40x Windows 7 professionel	9.710			9.710	20,00%	5.826	1.942	3.884	1.942	155	2.097
Office 2010 licenties	4.879			4.879	20,00%	976	976	3.903	2.927	156	1.132
Wachtguard firebox	3.436			3.436	33,33%	1.145	1.145	2.290	1.145	92	1.237
licenties 2 servers	4.793			4.793	20,00%	959	959	3.835	2.876	153	1.112
software 2 servers	20.799			20.799	20,00%	4.160	4.160	16.639	12.479	666	4.825
licentie file server	3.608			3.608	20,00%	722	722	2.886	2.165	115	837
licentie management server	3.608			3.608	20,00%	722	722	2.886	2.165	115	837
aanschaf GIS software	9.801			9.801	20,00%		1.960	9.801	7.841	392	2.352
licentie Protection Suite Enterprise	13.727			13.727	20,00%		2.745	13.727	10.981	549	3.294
software backup uitbreiding	3.267			3.267	20,00%		653	3.267	2.614	131	784
LBA software uitbreiding		10.769		10.769	20,00%			0	10.769	0	0
Fakturenbewerking Pro-Active		29.522		29.522	20,00%			0	29.522	0	0
HP care		1.192		1.192	50,00%			0	1.192	0	0
aanschaf meubilair:											
meubilair 2004	94.118			94.118	10,00%	89.256	4.862	4.862		194	5.056
meubilair 2006	42.014			42.014	10,00%	29.410	4.201	12.604	8.403	504	4.706
meubilair 2007	20.693			20.693	10,00%	12.416	2.069	8.277	6.208	331	2.400
meubilair 2007 RBL	11.251			11.251	10,00%	6.751	1.125	4.500	3.375	180	1.305
meubilair 2009	68.010			68.010	10,00%	27.204	6.801	40.806	34.005	1.632	8.433
meubilair 2011	49.492			49.492	10,00%	4.949	4.949	44.543	39.594	1.782	6.731
totaal	491.629	41.482	0	533.111		228.169	76.915	263.459	228.027	10.538	87.453

Uit Financiële verordening 2011:

Artikel 7. Waardering & afschrijving vaste activa

- Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief het saldo van agio en disagio worden lineair in 4 jaar afgeschreven.
- Kosten voor het afsluiten van geldeningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
- De materiële activa met economisch nut worden, te beginnen in het jaar na aanschaf, lineair afgeschreven, afhankelijk van de economische levensduur, in maximaal:
 - 10 jaar voor telefooninstallaties, bekabeling en meubilair;
 - 5 jaar voor automatiseringsapparatuur;
 - 5 jaar voor software met een verkrijgingsprijs van groter dan € 1.500,-

De afschrijving van de niet genoemde soorten investeringen wordt afgestemd op de verwachte economische levensduur.

- De rentetorekening vindt plaats op basis van de boekwaarde per 1 januari.
- Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden ten laste van de exploitatie gebracht. Indien hiervan bij besluit van het algemeen bestuur wordt afgeweken, wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door het algemeen bestuur aan te geven tijdsduur.

2.3.2.2 Verloopoverzicht overlopende activa

Staat van 'de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschot-bedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel'

Omschrijving	Saldo per 1 januari 2013	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo per 31 december 2013
Omschrijving specifieke uitkering				
Subsidie Actieprogramma (mjp) Verkeersveiligheid 2012	0	83.517	0	83.517
Actieprogramma (mjp) Verkeersveiligheid 2013	0	83.517	0	83.517
Cultuurnetwerker 2013	0	4.400	0	4.400
Van indiceren naar arrangeren 2013	0	20.908	0	20.908
Talentcoaching kwetsbare jongeren	0	19.980	0	19.980
Bijdrage aan Verzuimproject 18+	0	25.072	0	25.072
Cultuurhistorische atlas Duin- en Bollenstreek	0	10.460	0	10.460
Toekomstmodel regionaal budget jeugdzorg 2013	0	91.357	0	91.357
Totaal	0	339.211	0	339.211

2.3.2.3 Staat van reserves

STAAT VAN RESERVES 2013

Omschrijving	Saldo per 1 januari 2013	Mutaties				Boekwaarde per 31 december 2013
		Toevoeging (tlv exploitatie)	Onttrekking (tgv de exploitatie)	Bestemming resultaat 2012	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	
Bestemmingsreserves						
1 Decentrale arbeidsvoorwaarden	20.289					20.289
2 BWS DB / R17	90.221					90.221
3 Overlopende Algemene projecten	64.392					64.392
4 Bestemmingsreserve RBL	45.882					45.882
5 Gebiedsfonds groenblauwe diensten	100.000					100.000
6 Regionale Agenda Samenleving (RAS)	90.582		90.582			0
Totaal bestemmingsreserves	411.365	0	90.582	0	0	320.783

Toelichting aard en reden van de reserve:

Hieronder is kort per reserve aangegeven de specifieke aard en reden van de reserve.

- 1 Ter dekking van toekomstige benutting van de decentrale arbeidsvoorwaarden.
- 2 Om toekomstige renteschommelingen op te kunnen vangen, is dus ter afdekking van het rente risico binnen de BWS Duin- en Bollenstreek.
- 3 Ter dekking van nog uit te voeren algemene projecten waarvan de aanvang doorgeschoven is naar volgende jaren.
- 4 Inbreng begin balans van het voormalige Regionaal Bureau Leerplicht per 01-01-2007 voor een bedrag van € 139.687.
- 5 Conform het AB-besluit van 20 juni 2012 is een bedrag van € 100.000 aan deze post 'Gebiedsfonds' toegevoegd. In 2014 zal het AB worden ingelicht over de stand van zaken van deze reserve, die dient ter dekking van te maken kosten voor het verhogen van de kwaliteit en de recreatieve bereikbaarheid en bruikbaarheid van het landschap.
- 6 Overeenkomstig het AB-besluit van 19 december 2012 een bedrag van € 90.582 toegevoegd aan deze post ter aanvulling op het budget van de RAS 2013. In 2013 heeft conform het besluit de onttrekking aan deze reserve ten gunste van de exploitatie plaats gevonden.

2.3.2.4 Staat van de voorzieningen

STAAT VAN VOORZIENINGEN 2013

Omschrijving	Saldo per 1 januari 2013	Mutaties		Verminderings Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2013
		Toevoeging	Vrijval		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
1 Organisatie aangelegenheden	148.909	0	137.328	11.581	0
Saldo voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	148.909	0	137.328	11.581	0
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting					
2 Voorziening BWS Duin- en Bollenstreek	404.235		1.521	171.222	231.492
3 Voorziening BWS Duin- en Bollenstreek	100.914	1.521			102.435
<i>Sub-totaal BWS Duin- en Bollenstreek</i>	<i>505.149</i>	<i>1.521</i>	<i>1.521</i>	<i>171.222</i>	<i>333.927</i>
4 Voorziening BWS Leidse Regio	2.665.198		4.430	577.548	2.083.220
5 Voorziening BWS Leidse Regio	734.029	4.430	500.000		238.459
<i>Sub-totaal BWS Leidse regio</i>	<i>3.399.227</i>	<i>4.430</i>	<i>504.430</i>	<i>577.548</i>	<i>2.321.680</i>
6 Voorziening BWS Rijnstreekberaad	417.306	1.911		155.804	263.413
7 Voorziening BWS Rijnstreekberaad	144.792		1.911		142.881
<i>Sub-totaal BWS Rijnstreekberaad</i>	<i>562.098</i>	<i>1.911</i>	<i>1.911</i>	<i>155.804</i>	<i>406.294</i>
Saldo door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	4.466.474	7.862	507.862	904.573	3.061.901
Totaal	4.615.383	7.862	645.190	916.155	3.061.901

Toelichting op de aard, reden en mutatie in de voorzieningen voor verplichtingen en risico's:

- 1 In verband met in 2009 ontstane mogelijke toekomstige verplichtingen is er een bedrag van € 170.003 gestort is deze voorziening.
In 2013 zijn juridische kosten à € 11.581 met betrekking tot personele aangelegenheden ten laste van deze voorziening gebracht. Het restant bedrag van de voorziening van € 137.328 is vrijgevalen daar de noodzaak waar deze voorziening 'organisatie aangelegenheden' voor in het leven is geroepen in 2013 ophield te bestaan. De vrijval vindt plaats ten gunste van de 12 voormalige Leidse regio en Duin- en Bollenstreek gemeenten die in 2009 hebben bijgedragen aan de tot standkoming van de voorziening.
- 2 De vrijval van € 1.521 is onder meer het gevolg van inkomenstoetsen die leiden tot een lagere uitkering en ingetrokken projecten. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de toekomstige uitbetaling aan de gemeenten.
De nog te betalen bedragen uit de BWS-budgetten over de jaren 1992, 1993 en 1994 bedraagt einde boekjaar in totaal € 231.492. Dit bedrag is te splitsen naar nog te betalen aflossing à € 219.214 en nog te betalen Annuïteitenrente à € 12.278.
- 3 De boekwaarde per 31-12-2013 van € 102.435 is het bedrag waarvan we verwachten dat dit aan het einde van de BWS-periode resteert. Dit bedrag kan op termijn terug naar de deelnemende gemeenten.
- 4 De vrijval van € 4.430 is onder meer het gevolg van inkomenstoetsen die leiden tot een lagere uitkering en ingetrokken projecten. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de toekomstige uitbetaling aan de gemeenten.
De nog te betalen bedragen uit de BWS-budgetten over de jaren 1992, 1993 en 1994 bedraagt einde boekjaar in totaal € 2.083.220. Dit bedrag is te splitsen naar nog te betalen aflossing à € 2.038.045 en nog te betalen Annuïteitenrente à € 45.175.
- 5 De vrijval van € 500.000 is een tussentijdse uitbetaling aan de gemeenten van de voormalige Leidse Regio.
De boekwaarde per 31-12-2013 van € 238.459 is het bedrag waarvan we verwachten dat dit aan het einde van de BWS-periode resteert. Dit bedrag kan op termijn terug naar de deelnemende gemeenten.
- 6 De nog te betalen bedragen uit de BWS-budgetten over de jaren 1992, 1993 en 1994 bedraagt einde boekjaar in totaal € 263.413. Dit bedrag is te splitsen naar nog te betalen aflossing à € 250.063 en nog te betalen Annuïteitenrente à € 13.352.
De toevoeging van € 1.911 is ondermeer het gevolg van een gecorrigeerde intrekking in 2012, deze toevoeging is in 2013 gecorrigeerd op de vrijval van het resterende bedrag.
- 8 De boekwaarde per 31-12-2013 van € 142.881 is het bedrag waarvan wordt verwacht dat dit aan het einde van de BWS-periode resteert. Dit bedrag kan op termijn terug naar de deelnemende gemeenten.

2.3.2.5 Staat van overlopende Passiva

Staat van 'de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren'

Omschrijving	Saldo per 1 januari 2013	Mutaties		Boekwaarde per 31 december 2013
		Toevoeging	Vrijval	
1 RIF gelden	31.398.720	9.680.285		22.635.838
2 RIF rente	1.316.289	40.008		1.356.297
3 Bedrijventerreinen	9.801			9.431
4 Actualisatie economische visie	8.712		8.712	0
5 Evaluatie / transformatie Landschapsbeleidsplan DB	34.887	10.285		10.285
6 Regionaal Verkeers- en VervoerPlan - HOV	21.239			21.239
7 Verkenning HOV-corridoren	35.374			0
8 Regionaal Project Verkeersveiligheid (RPV)	335.934	80.530		270.168
9 Uitvoeringsprogramma Fiets	10.389			8.029
10 Regionaal Uitvoeringsprogramma OV	18.359	16.500		34.133
11 Regionale Verkeersmilieukaart (RVMK)	20.206	8.712		28.918
12 Afwegingskader economie	50.000		50.000	0
13 Zuidvleugel Zichtbaar Groener (ZZG)	274.360			274.360
14 Groenprogramma	34.533	29.040		39.703
15 Oostvlietpolder	7.058			7.058
16 Regionale Agenda Samenleving (RAS) 2006 - 2008	8.416			0
17 Regionale Agenda Samenleving (RAS) 2009 - 2012	476.218	25.385	28.189	179.673
18 Regionale Agenda Samenleving (RAS) 2013		173.895		173.895
19 Afstemming en ondersteuning transitie jeugdzorg	94.000		94.000	0
20 3D Projecten	9.522	413.449	8.051	413.449
21 Culturele activiteiten	71.173	8.427		55.545
22 Arbeidsmarktbeleid	12.886		12.886	0
23 Volwasseneneducatie (WEB)	55.741			49.730
24 Regionale Structuurvisie (RSV)	34.318		34.318	0
25 As Leiden-Katwijk (ALK)	27.558		27.558	0
26 Woonvisie	56.291			56.291
27 Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	263.260	8.847		272.107
28 Jongerenloket	99.127			99.127
29 Jongerenloket Rijnstreekberaad	18.233			18.233
30 Verbetertraject Regionaal Bureau Leerplicht	82.009		71.144	10.866
31 Harmonisatie Rijnstreekberaad	114.797			10.774
32 Sloepenknoppuntensysteem	21.950	14.276		36.226
33 Beheer en onderhoud fietsknoppuntensysteem	16.901			16.901
34 Landschapsonwikkelingsplan (LOP) Rijn- en Veenstreek	20.129			20.129
35 Onderhoudsfonds routestructuren Rijnstreekberaad	48.606	24.000		72.606
Totaal	35.106.996	10.533.639	334.857	19.142.394

Toelichting op de aard, reden en mutatie in de overlopende passiva:

- 1 In totaal is er door de 12 deelnemende gemeenten per 1 april een bedrag van € 9.454.330 gestort. Aan renteopbrengsten is een bedrag van € 45.670 gerealiseerd, waardoor totaal komt op € 9,5 mln. In het kader van het Regionaal Groenprogramma is een bedrag van € 287.901 voor een 3-tal projecten en is er een bedrag van € 180.285 ontvangen met betrekking tot de afsluiting van het project Oostvlietpolder fase 1. Aan het GOM is weer de jaarlijkse subsidie van € 666.666 overgemaakt, een bedrag van € 2.488.600 is betaald aan de Provincie ZH voor het HOV-NET en 15 mln. voor de 1e tranche Rijnlandroute. Aan het einde van het boekjaar 2013 bedraagt het saldo € 22.635.838.
- 2 Een bedrag van € 40.008 van de gerealiseerde renteopbrengsten toegevoegd aan de investeringssom. Het saldo aan het einde van het boekjaar komt daarmee op € 1.356.297.
- 3 Van het in 2012 toegevoegde bedrag van € 9.801 aan het project Bedrijvenreinen is in 2013 € 370 besteed. Het resterende bedrag van € 9.431 dient ter dekking van de nog te verwachten kosten.
- 4 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn voor de post 'Actualisatie economische visie', is in 2013 het bedrag van € 8.712 vrijgevallen.
- 5 De gemaakte kosten in 2013 hadden betrekking op de Evaluatie en transformatie van het Landschapsbeleidsplan Duin- en Bollenstreek. De toevoeging betreft de nog te betalen kosten over 2013 in verband met het digitaal maken van de Cultuurhistorische atlas D&B.
- 6 Deze post dient ter dekking van uit te voeren verkeersprojecten, waaronder het project Hoogwaardig Openbaar Vervoer corridor Bollenstreek - Schiphol (HOV). In 2013 zijn er geen kosten gemaakt met betrekking tot dit project.
- 7 Het eind 2012 aanwezige bedrag van € 35.374 is in 2013 volledig uitgegeven.
- 8 Ter dekking van nog onafgeronde Regionale Projecten Veerkracht in het kader van het Meerjarenplan 2009-2011 en het Meerjarenplan 2011-2013. In 2013 heeft er aan de hand van de SiSa-vaststelling 2011 heeft er een afrekening plaatsgevonden van € 81.616. De aanwendingen in 2013 betreffen onder meer de afrekening Lokale projecten over 2011, een afboeking van een nog ten onrechte opgenomen vordering op de PZH inzake Lokale projecten 2011 en een correctie op een in 2012 per abuis gemaakte onjuiste memoriaal boeking op deze overlopende passiva post aangaande Lokale projecten 2012. De toevoeging betreft een correctie op een onjuiste memoriaal boeking in 2012 met betrekking tot het Actieprogramma / meerjarenplan RPV. De overschrijding op het budget Actieprogramma / mjp RPV van 2013 is ten laste van deze post geboekt.
- 9 In 2013 zijn er kosten gemaakt ten behoeve van deze overlopende passiva post 'Uitvoeringsprogramma Fiets'. In 2014 zijn er nog kosten te verwachten, zodat de behoefte aan deze post aanwezig blijft.
- 10 Omdat er in 2013 een verplichting van € 16.500 is aangegaan voor de Monitoring OV-visie en de werkzaamheden in 2014 zullen gaan plaats vinden is genoemd bedrag aan deze post 'Regionaal Uitvoeringsprogramma OV' toegevoegd. In 2013 zijn er voor € 726 aan kosten gemaakt ten behoeve van deze post.
- 11 Omdat er in 2013 een verplichting van € 8.712 is aangegaan voor de ondersteuning actualisatie verkeers- en milieumodel en de werkzaamheden grotendeels in 2014 zullen gaan plaats vinden is genoemd bedrag aan deze post 'Regionaal Uitvoeringsprogramma OV' toegevoegd. In 2013 zijn er geen kosten ten laste van deze overlopende passiva post 'Reg. Verkeersmilieukaart (RVMK)' gebracht.
- 12 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn voor de post 'Afwegingskader economie' is in 2013 het bedrag van € 50.000 vrijgevallen.
- 13 Deze post betreft het 6-jaar (van 2008 tot en met 2013) lopende project Uitvoering Zuidvleugel Zichtbaar Groener. In 2013 zijn geen kosten gemaakt. Daar er in 2014 een bedrag van € 155.618 nodig is ter dekking van de diverse projecten.
- 14 In 2013 zijn er de nodige kosten gemaakt ten behoeve van deze overlopende passiva post. De toevoeging betreft een correctie over 2012 naar de overlopende passiva post RIF. In 2014 zijn nog wat kosten te verwachten, zodat de behoefte aan deze post aanwezig blijft.
- 15 In 2013 zijn er geen kosten ten laste van deze overlopende passiva post 'Oostvlietpolder' gebracht.
- 16 In 2009 is er afgerekend over de RAS 2006-2008. Het restant bedrag van deze post van € 8.416 is in 2013 toegevoegd aan de overlopende passiva post 'Regionale Agenda Samenleving', die beide dezelfde drie componenten behelst.
- 17 De toevoeging betreft onder meer de overheveling van het saldo van € 8.416 van de post 'Regionale Agenda Samenleving (RAS) 2006-2008' naar deze post 'RAS 2009-2011' en de nog te betalen kosten in 2014 met betrekking tot de Afbouw preventief jeugdbeleid à € 119.100 en het project Talentcoaching kwetsbare jongeren à € 12.070. Deze in 2009 gelanceerde RAS behelst twee componenten; Jeugd- en Cultuurbeleid. Daar er in 2014 een bedrag van € 155.618 nodig is ter dekking van de kosten RAS 2013 is er in 2013 een bedrag van € 28.189 vrijgevallen. De aanwending van € 317.796 betreft onder meer de afrekening RAS 2012 à € 180.614.
- 18 De toevoeging betreft de nog te betalen kosten in 2014 met betrekking tot de Afbouw preventief jeugdbeleid à € 159.125 en het project Talentcoaching kwetsbare jongeren à € 12.070.
- 19 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn voor de post 'Afstemming en ondersteuning transitie Jeugdzorg', is in 2013 het bedrag van € 94.000 vrijgevallen.
- 20 In 2013 is er voor € 1.472 kosten gemaakt ten behoeve van de post '3D Projecten'. Conform AB-besluit is er een bedrag van € 206.664 en een bedrag van € 206.785 aan deze overlopende passiva post toegevoegd. Een bedrag van € 8.051 is in 2013 vrijgevallen.
- 21 In 2013 hebben er de nodige subsidievestigingen plaats gevonden. De toevoeging betreft een aanvulling op het in 2012 te laag toegevoegde bedrag. De aanwending betreft de subsidie vaststelling met een aantal subsidie ontvangers. Het restant bedrag van deze overlopende passiva 'Culturele activiteiten' zal in 2014 exact voldoende zijn om de kosten van de laatste afrekeningen te dekken.
- 22 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn voor de post 'Arbeidsmarktbeleid' is in 2013 het bedrag van € 12.886 vrijgevallen.
- 23 Ter financiering van de volwasseneneducatie (WEB). Er hebben in 2013 diverse afrekeningen plaatsgevonden inzake Educatie 2012, NT2/BE en VAVO met de ROC's.
- 24 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn voor de post 'Regionale structuurvisie (RSV)', is in 2013 het bedrag van € 34.318 vrijgevallen.
- 25 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn voor de post 'As Leiden-Katwijk (ALK)', is in 2013 het bedrag van € 27.558 vrijgevallen.
- 26 Het eind 2012 aanwezige bedrag van € 56.291 op deze post 'Woonvisie' is in 2013 volledig uitgegeven.
- 27 De RMC functie zal ook de komende jaren door Holland Rijnland (afd. RBL) vervuld worden. Derhalve blijft de behoefte aan deze overlopende passiva post bestaan. Een bedrag van € 63.873 is in 2013 vrijgevallen ten gunste van de exploitatie ter dekking van gemaakte kosten in 2013.
- 28 Deze post gaat benut worden om de frictiekosten voor het sinds 2014 opgeheven jongerenloket af te wikkelen in 2014 -2015.
- 29 Beschikbaar voor knelpunten binnen de Rijnstreek op het terrein van de toeleiding van jongeren naar werk/onderwijs.
- 30 In het verslagjaar 2013 is een bedrag van € 10.866 ten laste van deze post Verbetertraject Regionaal Bureau Leerplicht gebracht. De behoefte aan deze post houdt op te bestaan, dus een bedrag van € 71.144 is in 2013 vrijgevallen.
- 31 Overeenkomstig het DB-besluit van 3 dec. 2010 zijn in 2010 de niet-bestede harmonisatie gelden Rijnstreek gestort in deze overlopende passiva post. In 2013 is er voor een bedrag van € 10.774 aan kosten gemaakt. Het restant bedrag dient ter dekking van de eenmalige kosten woonruimteverdeling.
- 32 Omdat er in 2013 een verplichting van € 28.553 is aangegaan voor de uitbreiding sloepennetwerk en de werkzaamheden in 2014 zullen gaan plaats vinden en de Provincie ZH zeer waarschijnlijk 50% van deze kosten voor haar rekening zal gaan nemen is de helft van dit bedrag, zijnde € 14.276, aan deze post 'Sloepenknoppuntensysteem' toegevoegd. In 2013 zijn er geen mutaties geweest op deze overlopende passiva post, die dient ter dekking van toekomstige uitgave ten behoeve het dit project.
- 33 In 2013 zijn er geen mutaties geweest op deze post, die dient ter dekking van toekomstige uitgave ten behoeve het project Beheer en onderhoud van het fietsknoppuntensysteem. In 2014 zal de Provincie ZH de borden op de knoppunten actualiseren, waarvoor zij van Holland Rijnland een bijdrage verlangen.
- 34 Dit boekjaar zijn er geen kosten geweest voor deze overlopende passiva post Landschapsontwikkelingsplan (LOP) Rijn- en Veenstreek. Het restant bedrag van € 20.129 dient ter dekking van de uitvoering Landschapsontwikkelingsplan 2014-2015.
- 35 Het Onderhoudsfonds Routestructuren Rijnstreek betreft wandel-, kano- en skeeleroutes. In 2013 is een bedrag van € 24.000 ten bate van deze post gebracht in verband met het feit dat de Provincie ZH de subsidie op het project 'Kanoroutes Hollandse Plassen' alsnog definitief heeft toegekend. Het bedrag per eind 2013 van € 72.603 zal in 2014 aan de gemeente Alphen a/d Rijn worden overgemaakt in het kader van het overhevelen van de uitvoeringstaken.

2.3.3 Toelichting op de Programmarekening over 2013

Inleiding

De rekening 2013 sluit met een overschot van € 553.879 na bestemming. In onderstaand overzicht zijn de oorzaken van dit overschot weergegeven, waarbij per post is aangegeven wat de afwijking tussen de begroting en realisatie bedroeg in 2013.

Gelijktijdig met deze jaarrekening wordt voorgesteld om nog een tweetal reserveringen voor 2014 goed te keuren ten laste van het resultaat na bestemmingen voor een totaal bedrag van € 553.879. Beide voorgenomen reserves dienen ter dekking van te verwachten kosten in 2014 en latere jaren naar aanleiding van de lopende #Kracht15 discussie en de taakstellende bezuinigingsopdracht van minimaal 25%.

Baten:

1. Rentebaten	- € 156.014
2. Afwikkelingsverschillen voorgaande jaren	€ 337.858
3. Overige directe baten van derden	€ 455.926
Hogere directe baten dan begroot	€ 637.770

Kosten:

1. Personele kosten	- € 190.450
2. Inhuur derden	€ 117.898
3. Overige materiële kosten	€ 247.025
Hogere totale kosten dan begroot	€ 174.473

Resultaat voor bestemming	€ 463.297
----------------------------------	------------------

Onttrekking uit reserve RAS (cf. AB-besluit 19 dec. 2012)	€ 90.582
---	----------

Resultaat na bestemming	€ 553.879
--------------------------------	------------------

Voorgenomen reserveringen t.l.v. het resultaat

Reserve mobiliteitskosten	€ 120.000
Reserve frictie- en transitiekosten	€ 433.879
Totaal van de voorgenomen reserveringen:	€ 553.879

Resultaat af te rekenen met de gemeenten	€ 0
---	------------

Toelichting op het rekeningresultaat

Baten:

- Ad.1 De baten van de rente zijn lager dan begroot. De deposito-renten zijn dit jaar tot een dramatisch dieptepunt gekelderde. Dit impliceert dat ook Holland Rijnland geen goede resultaten heeft kunnen behalen met het uitzetten van haar gelden (minus € 153.000). De rente inkomsten over de investeringen liggen € 3.000 lager dan begroot. De lagere rentebaten zijn incidenteel van aard, maar dreigen zo langzamerhand een structureel karakter aan te nemen.

- Ad.2 De afwikkelingen van de voorgaande jaren hebben voor € 241.000 betrekking op vrijval van overlopende passiva en hebben een incidenteel karakter. Posten die voorgaande jaren opgeboekt zijn met de verwachting dat de bedragen in de toekomst nodig zouden zijn. Nu blijkt dat deze overlopende passiva geen direct doel meer hoeven te dienen en vallen daarmee dit verslagjaar vrij. Het in totaal vrijgefallen bedrag van € 241.000 is onder te verdelen naar Ruimtelijke Agenda (RuAg) projecten voor € 120.587 en naar Sociale Agenda (SoAg) projecten voor € 120.269.

Voor een specificatie van deze bedragen zie onderstaande tabel, waarbij de nummering correspondeert met die in de Staat van overlopende passiva (hoofdstuk 2.3.2.5).

Nr.	Omschrijving	Programma	Bedrag
04	Actualisatie economische visie	RuAg	8.712
12	Afwegingskader economie	RuAg	50.000
16 + 17	Gedeeltelijke vrijval RAS 2006-2012	SoAg	28.189
20	3D Projecten	SoAg	8.051
22	Arbeidsmarktbeleid	SoAg	12.886
24	Regionale structuurvisie (RSV)	RuAg	34.318
25	As Leiden-Katwijk (ALK)	RuAg	27.558
30	Verbetertraject RBL	SoAg	71.144

Korte uitleg omtrent de vrijval:

- 04 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn is in 2013 het bedrag van € 8.712 vrijgefallen.
- 12 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn voor de post Afwegingskader economie is in 2013 het bedrag van € 50.000 vrijgefallen.
- 16+17 Voor de afhandeling van de subsidie is het verwachte bedrag vast gehouden waarmee het saldo mocht vrijvallen.
- 20 Nadat alle begrote kosten zoals voorgelegd aan het AB zijn opgenomen in deze overlopende passiva resteerde het bedrag van € 8.051 aan vrijval.
- 22 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn is in 2013 het bedrag van € 12.886 vrijgefallen.
- 24 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn voor de Regionale Structuurvisie is in 2013 het bedrag van € 34.318 vrijgefallen.
- 25 Daar er geen kosten meer te verwachten zijn voor de post As Leiden-Katwijk is in 2013 het bedrag van € 27.558 vrijgefallen.
- 30 Deze post is afkomstig uit 2007. Nadat de automatisering voltooid is, bestaat er geen grond meer om deze post nog langer te behouden.

Voor het Regionaal Project Verkeersveiligheid moest in 2013 de overlopende passiva worden gecorrigeerd met € 80.530 ten lasten van de post afwikkelingsverschillen voorgaande jaren. Dit betreft een incidentele last.

Bij de 'Staat van Overlopende passiva' (hoofdstuk 2.3.2.5) wordt nader ingegaan op bovenstaande overlopende passiva posten.

Het terugboeken van nog te betalen vanuit 2012, een niet inbare vordering en een teruggave van de basispremie WAO/WIA bracht een voordeel van € 39.000 op de post afwikkelingsverschillen voorgaande jaren. De Voorziening Organisatorisch aangelegenheden was, in wettelijke zin, als voorziening niet meer voldoende te onderbouwen en is daardoor vrijgefallen voor een bedrag van € 137.000 ten gunst van deze post. Dit betreft een incidentele baat.

- Ad.3 De overschrijding op de overige directe baten van derden worden voornamelijk veroorzaakt door hogere ontvangen subsidies van de Provincie ZH met betrekking tot de Regionale projecten verkeersveiligheid à € 187.645, ontvangen bijdragen van niet aan Holland Rijnland deelnemende gemeenten, de Provincie ZH, de Kamer van Koophandel, het Hoogheemraadschap van Rijnland en twee private aan de projecten Holland Space Cluster à € 71.088 en de Cultuurhistorische atlas Duin- en Bollenstreek à € 72.085. Tevens zijn er extra inkomsten die geboekt zijn bij het onderdeel Jeugd van het programma Sociale Agenda. Deze hebben hoofdzakelijk betrekking op de in de begroting niet opgenomen subsidie "Transitie decentralisatie Jeugd". De onttrekking van € 90.582 op Reserve RAS is besteed aan eerder genoemd project. Tezamen met enkele plussen en minnen op andere projecten leidt dit tot een overschrijding van € 455.926.

Kosten:

- Ad.1 De onderuitputting op de personele kosten is een gevolg van openstaande vacatures, lagere inschaling dan geraamd en inhoudingen als gevolg van ouderschapsverlof, langdurige ziekte etc. en is daarmee een incidentele onderuitputting.
- Ad.2 De hoger dan begrote kosten zijn voornamelijk het gevolg van inhuur ter vervanging van langdurige zieken en worden volledig gedekt door de onderuitputting op de personele kosten.
- Ad.3 De overschrijding op de overige materiële kosten van € 247.025 zijn hoofdzakelijk het gevolg van hogere uitgave op de projecten Holland Space Cluster, de Cultuurhistorische atlas Duin- en Bollenstreek en de Regionale projecten verkeersveiligheid. Binnen het programma Sociale Agenda zijn vooral de hogere materiële uitgave op het deelprogramma Jeugd verantwoordelijk voor de overschrijding. De overschrijding wordt volledig gedekt door de hogere overige directe baten.

Bij de 'Toelichting op de Programmarekening over 2013' (hoofdstuk 2.3.3) wordt per programma nader ingegaan op de verschillen tussen de jaarrekening en begroting.

Bestemming van het resultaat

De onttrekking aan de reserve Regionale Agenda Samenleving (RAS) heeft plaatsgevonden conform het AB-besluit van 19 december 2012. In 2012 is genoemd bedrag van € 90.582 ten laste van het positieve rekenresultaat van 2012 gebracht voor het inkopen van preventieve jeugdzorg in 2013 ter aanvulling op het budget RAS. Overeenkomstig de voorschriften van de BBV dient in verslagjaar 2013 mag deze mutatie niet als baat worden meegenomen in het resultaat voor bestemming en dient deze als onttrekking aan de reserve verantwoord te worden. Het bedrag dient ter dekking van uitgave van de RAS.

Voorgenomen reserveringen

De BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) schrijft voor, in het bijzonder met betrekking tot de passage inzake de bestemming van het resultaat, dat in het kader van de rechtmatigheid toevoegingen aan de reserves slechts mogen plaatsvinden door middel van een begrotingswijziging die gedurende het begrotingsjaar is vastgesteld.

Voor onderstaande reserveringen is dit niet het geval en derhalve worden ze hierbij als voorgenomen reserveringen vermeld. Met de resultaatbepaling dient daarom bij het vaststellen van de jaarrekening 2013 tevens het besluit genomen te worden tot het creëren van deze reserves. Deze worden vervolgens verantwoord in het daarop volgende begrotingsjaar zijnde 2014.

Voordelig resultaat na tussentijdse resultaatbestemming en voor beoogde onttrekkingen aan en stortingen in reserves bedraagt hierdoor: € 553.879

reserveringen

Reserve mobiliteitskosten	€ 120.000	
Reserve frictie- en transitiekosten	€ 433.879	
Totale toevoegingen		€ 553.879

Voordelig resultaat af te rekenen met de gemeenten € 0

Toelichting op de reserveringen

Zoals hierboven aangegeven wordt voorgesteld om een tweetal reserves te creëren voor 2014 voor een totaal bedrag van € 553.879 en dit bedrag ten laste van het rekening resultaat 2013 na bestemming te brengen. Beide reserves zijn ingegeven door de lopende #Kracht15 discussie en de taakstellende bezuinigingsopdracht van minimaal 25% en de hieruit voortvloeiende zorg van Holland Rijnland en de deelnemende gemeenten voor het begeleiden van medewerkers naar andere werkgevers en de kosten die hiermee gemoeid zijn. Om op een zo soepel en zo snel mogelijk wijze van de huidige situatie te komen naar de nieuwe organisatie en om te voorkomen dat in een later stadium geld moet worden opgehaald bij de deelnemende gemeenten, wordt er nu voorgesteld deze reserveringen vast te doen.

1. Reserve mobiliteitskosten

De reservering voor mobiliteitskosten in verband met #Kracht15 discussie dient ter bevordering van de mobiliteit van de medewerkers en de hiermee gepaard gaande te verwachte mobiliteitskosten in 2014 en latere jaren. Ingeschat wordt dat van het huidig aantal medewerkers van 80 personen 25%, zijnde 20 medewerkers, op zoek moet naar ander werk en dat 75% van deze 20 medewerkers, zijnde 16 medewerkers, van werk naar werk begeleid dienen te worden in de vorm van bijvoorbeeld outplacement of extra opleidingen. Uitgaande van een maximaal bedrag per traject van € 7.500 (Car-UWo artikel 10.d16, lid 4) wordt voorgesteld € 120.000 te reserveren.

2. Reserve frictie- en transitiekosten

De reservering voor frictie- en transitiekosten in verband met #Kracht15 discussie dient ter dekking van de te verwachten frictie- en transitiekosten in 2014 en verder. Ingeschat wordt dat gelet op de omvang van het huidige Holland Rijnland organisatie hiervoor spoedig een bedrag van € 433.879 gereserveerd dient te worden.

In de volgende tabel staan de totale lasten en baten 2013, zowel van de primitieve begroting, de begroting na wijziging en de rekening vermeld.

Totaal	Begroting	Begroting na wijziging	Verschil begr. en begr. na wijz.	Rekening	Verschil rek. en begr. na wijz.
	2013	2013		2013	
Personele kosten	6.098.620	6.098.620	0	5.908.170	190.450
Materiële kosten	5.700.750	6.221.331	520.581	6.586.254	-364.923
Totaal lasten	11.799.370	12.319.951	520.581	12.494.424	-174.473
Directe baten	5.152.710	5.623.291	470.581	6.261.061	-637.770
Bijdragen gemeenten voor bestemming	6.646.660	6.696.660	50.000	6.233.363	463.297
Onttrekking uit reserve	0	0	0	0	90.582
Bijdrage gemeenten na bestemming	6.646.660	6.696.660	50.000	6.233.363	553.879

Hieronder wordt programma een korte verklaring gegeven van de verschillen tussen de begroting na wijziging en de realisatie.

Programma Ruimtelijke Agenda

Totaal	Begroting 2013	Begroting na wijziging 2013	Rekening 2013	Vershil
Personele kosten	1.777.510	1.777.510	1.724.590	52.920
Materiële kosten	1.684.580	1.874.580	1.990.901	-116.321
Totaal lasten	3.462.090	3.652.090	3.715.491	-63.401
Directe baten	655.590	845.590	1.238.787	-393.197
Bijdragen gemeenten voor bestemming	2.806.500	2.806.500	2.476.704	329.796
Onttrekking uit reserve	0	0	0	0
Bijdrage gemeenten na bestemming	2.806.500	2.806.500	2.476.704	329.796

De rekening van baten en lasten voor het programma Ruimtelijke Agenda geeft voor zowel de totale lasten als de baten een overschrijding te zien. De overschrijding op de totale lasten van € 63.401 wordt volledig gedekt door de overschrijding op de directe baten van € 393.197. Op de personele kosten is er sprake van een onderschrijding van € 52.920.

De hogere dan begrote materiële kosten zijn onder meer het gevolg van het feit dat op een aantal projecten meer is uitgegeven dan op voorhand was ingeschat. Dit wordt ruimschoots gecompenseerd door hogere directe baten van onder meer externe partijen hebben bijgedragen aan de door Holland Rijnland gemaakte kosten in 2013. Per saldo is er sprake van een overschrijding op de materiële kosten van € 116.321.

Per saldo is er op het totale programma Ruimtelijke Agenda sprake van een onderschrijding van € 329.796.

In onderstaand overzicht worden de directe baten en totale kosten per onderdeel van het Programma Ruimtelijke Agenda vermeld.

Baten per onderdeel Voor Ruimtelijke Agenda	Geraamd Baten Gemeente	Werkelijke Baten Gemeenten	Vershil Baten Gemeenten	Geraamd Directe Baten	Werkelijke Directe Baten	Vershil Directe Baten
Ruimtelijke Agenda Algemeen	568.980	300.433	268.547	0	0	0
Ruimte en Wonen	784.800	759.757	25.043	35.000	34.065	935
Economische Zaken en Toerisme	383.450	491.764	-108.314	0	102.628	-102.628
Natuur en Landschap	288.310	238.373	49.937	20.000	72.065	-52.065
Verkeer en Vervoer	780.960	686.377	94.583	790.590	1.030.029	-239.439
Totaal	2.806.500	2.476.704	329.796	845.590	1.238.787	-393.197

Lasten per onderdeel Voor Ruimtelijke Agenda	Geraamd Lasten	Werkelijke Lasten	Verschil Lasten	Geraamd ontt./toev. Reserve	Werkelijke ontt./toev. Reserve
Ruimtelijke Agenda Algemeen	568.980	300.433	268.547	0	0
Ruimte en Wonen	819.800	793.822	25.978	0	0
Economische Zaken en Toerisme	383.450	594.392	-210.942	0	0
Natuur en Landschap	308.310	310.438	-2.128	0	0
Verkeer en Vervoer	1.571.550	1.716.406	-144.856	0	0
Totaal	3.652.090	3.715.491	-63.401	0	0

Toelichting Ruimtelijke Agenda per onderdeel:

De hogere directe baten zijn een gevolg van hogere ontvangsten dan begroot, van onder meer de Provincie Zuid-Holland. Het betreft grotendeels de vier hieronder vermelde projecten:

1. het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer van € 56.794
2. de Regionale Projecten Verkeersveiligheid à € 187.645
3. de hoger dan begrote ontvangsten op het onderdeel Economische zaken (Topsectorenbeleid) à € 75.928
4. de hoger dan begrote ontvangsten op onderdeel Natuur en landschap (Landschapsbeleidsplan Duin- en Bollenstreek) à € 72.065.

De onderschrijding van € 268.547 op het onderdeel Ruimtelijke Agenda Algemeen is hoofdzakelijk een gevolg van het feit dat de materiële kosten op de projecten Belangenbehartiging (- € 94.288), Monitoring (-€ 23.693), Bestuurlijk Platform Zuidvleugel (-€ 21.600) en de Regionale Structuurvisie (- € 25.000) lager zijn uitgevallen dan begroot. Tevens is er op dit onderdeel voor een bedrag van € 104.590 minder aan uren gemaakt dan begroot.

Daarentegen is op het onderdeel Economische Zaken en Toerisme sprake van een overschrijding op de uren van € 101.560 en zijn de materiële kosten vooral op de projecten Bedrijven-terreinen (+ € 41.976) en Topsectorenbeleid (betreffende BioBased en Holland Space Cluster, + € 119.153) hoger geweest dan begroot. Met betrekking tot het project Topsectorenbeleid worden deze hogere uitgaven grotendeels gedekt door extra bijdrage van derden à € 75.928.

Programma Sociale Agenda

Totaal	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil
	2013	2013	2013	
Personele kosten	3.199.850	3.199.850	3.090.290	109.560
Materiële kosten	3.374.790	3.655.371	3.986.931	-331.560
Totaal lasten	6.574.640	6.855.221	7.077.221	-222.000
Directe baten	4.238.880	4.519.461	4.582.190	-62.729
Bijdragen gemeenten voor bestemming	2.335.760	2.335.760	2.495.031	-159.271
Onttrekking uit reserve	0	0	0	90.582
Bijdrage gemeenten na bestemming	2.335.760	2.335.760	2.495.031	-68.689

1. Door een gemiddelde vacature ruimte van 1,63 fte mocht worden verwacht dat de onderschrijding van uren fors zou zijn. Dit is echter gecompenseerd door hogere productiviteit van het werkelijk personeelsbestand.
2. De extra materiële uitgaven kunnen voor een groot deel herleid worden door de extra inkomsten de SoAg mocht ontvangen, die veelal als subsidie is uitbetaald.
3. De extra inkomsten waren zoals hierboven beschreven baten die bedoeld waren als subsidie aan derden. Zie voor details hierna.
4. De onttrekking uit de reserve is door het AB besloten in haar vergadering van 19 december 2012 waarmee het saldo voor Programma Sociale Agenda op € 67.200,- uit komt. Dit wordt meer dan gecompenseerd door met de vrijval van enkele overlopende passiva (€ 120.000) die op functie 922 moeten worden geboekt.

In onderstaand overzicht worden de totale kosten en directe baten per onderdeel van het programma Sociale Agenda vermeld.

Baten per onderdeel Voor de Sociale Agenda	Geraamd Baten Gemeente	Werkelijke Baten Gemeenten	Verschil Baten Gemeenten	Geraamd Directe Baten	Werkelijke Directe Baten	Verschil Directe Baten
Sociale Agenda Algemeen	211.130	51.549	159.581	637.251	637.251	0
Jeugd	116.110	472.617	-356.507	1.370.530	1.583.918	-213.388
Leerplicht en aanpak VSV	1.596.720	1.544.864	51.856	997.020	839.603	157.417
Participatie	246.070	220.954	25.116	1.492.660	1.494.418	-1.758
Zorg	118.850	161.591	-42.741	0	5.000	-5.000
Cultuur	46.880	43.456	3.424	22.000	22.000	0
Totaal	2.335.760	2.495.031	-159.271	4.519.461	4.582.190	-62.729

Lasten per onderdeel Voor de Sociale Agenda	Geraamd Lasten	Werkelijke Lasten	Verschil Lasten	Geraamd ontt./toev. Reserve	Werkelijke ontt./toev. Reserve
Sociale Agenda Algemeen	848.381	688.800	159.581	0	0
Jeugd	1.486.640	2.056.535	-569.895	0	90.582
Leerplicht en aanpak VSV	2.593.740	2.384.467	209.273	0	0
Participatie	1.738.730	1.715.372	23.358	0	0
Zorg	118.850	166.591	-47.741	0	0
Cultuur	68.880	65.456	3.424	0	0
Totaal	6.855.221	7.077.221	-222.000	0	90.582

Toelichting Sociale Agenda per onderdeel:

- Bij Sociale Agenda Algemeen zijn de baten en lasten van € 635.250 voor het 3D project separaat bij de gemeenten in rekening zijn gebracht. Zoals afgesproken in het AB van 18 december 2013 is een bedrag van € 206.664- als overlopende passiva opgenomen voor het project 3D in 2014.
- De extra inkomsten die geboekt zijn bij Jeugd hebben betrekking op het verschil tussen de geraamde RAS subsidie zoals deze verwacht werd te ontvangen van de Provincie Zuid-Holland voor een totaal jaar en de werkelijk ontvangen subsidie voor RAS voor een half jaar en daarbovenop de in de begroting niet opgenomen subsidie "Tran-

sitie decentralisatie Jeugd". De onttrekking van € 90.582 op Reserve RAS is besteed aan eerder genoemd project. Voor het afwikkelingen van de beschikkingen aan de gemeenten en geoormerkte gelden voor de transitie zoals besloten in het AB voorstel "Werkplan en begroting 3D 2014" van 5 maart 2014 is in de overlopende passiva rekening gehouden onder de volgnummers 18 en 19 RAS 2009 - 2012 deze vrijval wordt verantwoord op functie 922.

- Het verschil bij de inkomsten van € 157.000 bij Leerplicht en aanpak VsV wordt in zijn geheel veroorzaakt door een minder uitnamen uit de post overlopende passiva volgnummer 27 RMC. Vanwege de rijks subsidie voor RMC wordt hier separaat een accountant verklaring voor afgegeven.
- De werkelijke uitgaven zijn € 48.000 hoger dan geraamd. Hiervan is € 43.000 een verschil in uren en € 5.000 voor een extra inkomsten dat ook als last is uitgegeven.
- Bij cultuur is minder uren gemaakt dan begroot wat leidt tot een klein verschil in inkomsten en uitgaven.

Programma Bestuur en Middelen

Totaal	Begroting 2013	Begroting na wijziging 2013	Rekening 2013	Vershil
Personele kosten	1.121.260	1.121.260	1.093.290	27.970
Materiële kosten	641.380	691.380	608.422	82.958
Totaal lasten	1.762.640	1.812.640	1.701.712	110.928
Directe baten	258.240	258.240	440.084	-181.844
Bijdragen gemeenten voor bestemming	1.504.400	1.554.400	1.261.628	292.772
Onttrekking uit reserve	0	0	0	0
Bijdrage gemeenten na bestemming	1.504.400	1.554.400	1.261.628	292.772

In onderstaand overzicht worden de totale kosten en directe baten per onderdeel van het programma Bestuur & Middelen vermeld.

Baten per onderdeel Voor Bestuur en Middelen	Geraamd Baten Gemeente	Werkelijke Baten Gemeenten	Vershil Baten Gemeenten	Geraamd Directe Baten	Werkelijke Directe Baten	Vershil Directe Baten
Bestuur	1.308.470	1.265.752	42.718	0	0	0
Middelen	245.930	-4.124	250.054	258.240	440.084	-181.844
Regionaal Investerings Fonds	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.554.400	1.261.628	292.772	258.240	440.084	-181.844

Lasten per onderdeel Voor Bestuur en Middelen	Geraamd Lasten	Werkelijke Lasten	Vershil Lasten	Geraamd ontt./toev. Reserve	Werkelijke ontt./toev. Reserve
Bestuur	1.308.470	1.265.752	42.718	0	0
Middelen	504.170	435.960	68.210	0	0
Regionaal Investerings Fonds	0	0	0	0	0
Totaal	1.812.640	1.701.712	110.928	0	0

Toelichting Bestuur en Middelen per onderdeel:

- De lagere lasten dan geraamd voor het onderdeel Bestuur is veroorzaakt doordat € 23.000 zijn gemaakt voor het organiseren van bijeenkomsten. Ook de projectkosten voor

het communicatiebulletin en de OR waren dit jaar lager dan geraamd voor de overige € 15.000.

- Bij het onderdeel middelen zijn er twee zaken die bij de baten in het oog springen. De eerste is de rente hiervan zijn de inkomsten sterk achter gebleven met € 156.000 waarvan de oorzaak voor het grootste deel te vinden is in de lage rente vergoedingen die banken ook dit jaar weer geven. De tweede zijn de inkomsten uit voorgaande boekjaren van € 338.000.

Het gaat hierbij om terug geven aan de gemeenten van in totaal 241.000 aan overlopende passiva:

Nr.	Omschrijving	Programma	Bedrag
04	Actualisatie economische visie	RuAg	8.712
12	Afwegingskader economie	RuAg	50.000
16 + 17	Gedeeltelijke vrijval RAS 2006-2012	SoAg	28.189
20	3D Projecten	SoAg	8.051
22	Arbeidsmarktbeleid	SoAg	12.886
24	Regionale structuurvisie (RSV)	RuAg	34.318
25	As Leiden-Katwijk (ALK)	RuAg	27.558
30	Verbetertraject RBL	SoAg	71.144

Voor een correctie van een onjuiste boeking in 2012 voor het Reg. Project Verkeersveiligheid moest in 2013 deze overlopende passiva worden verhoogd met € 80.500.

Het terugboeken van nog te betalen vanuit 2012, een niet inbare vordering en een teruggave van de basispremie WAO/WIA bracht een voordeel van € 39.000

De Voorziening Organisatorisch aangelegenheden was, in wettelijke zin, als voorziening niet meer voldoende te onderbouwen en is daardoor vrijgevallen voor het totale bedrag van € 137.000. In het kader van Kracht15 zal hiervoor een nieuw voorstel worden gedaan. Bij de lasten zijn de kosten die geraamd werden voor derden voor een bedrag van € 23.000 meegevallen.

2.3.3.1 Overzicht incidentele baten en lasten

	Realisatie begrotings- jaar 2013	Raming begrotings- jaar na wijziging	Raming begrotings- jaar voor wijziging
Incidentele BATEN			
<u>Programma Ruimtelijke Agenda</u>			
Onderdeel Economische Zaken en Toerisme			
1 BioBased Economy Holland Rijnland	4.840	0	0
2 Kwartiermaker Holland Space Cluster (HSC)	71.088	0	0
3 Cultuurhistorische atlas Duin- en Bollenstreek	72.065	0	0
<u>Programma Sociale Agenda</u>			
4 Project decentralisaties (3D)	637.251	637.251	0
5 Talentcoaching kwetsbare jongeren	99.900	0	0
<u>Programma Bestuur en Middelen</u>			
6 Overige middelen hoofdfunctie 9	20.032	0	0
<u>Mutaties vanuit de reserve</u>			
	0	0	0
Totaal incidentele baten	905.176	637.251	0

Toelichting:

- 1 Van de Kamer van Koophandel en de gemeente Leiden ontvangen bijdragen ter gedeeltelijke dekking van de gemaakte kosten voor dit project.
- 2 Van de gemeente Leiden, Noordwijk, Delft, Den Haag, Provincie ZH, de Kamer van Koophandel en twee private partijen ontvangen bijdragen ter gedeeltelijke dekking voor de gemaakte kosten inzake de kwartiermaker Holland Space Cluster.
- 3 Van de Provincie ZH ontvangen gelden te samen met nog te ontvangen bedragen van de Duin- en Bollenstreek gemeenten en het Hoogheemraadschap van Rijnland voor dit project.
- 4 Bijdrage van de 15 deelnemende gemeenten en de gemeente Boskoop aan de regionale projectorganisatie 3D.
- 5 Van de Provincie Zuid-Holland ontvangen subsidie van € 99.900 voor het project 'Talentcoaching kwetsbare jongeren'.
- 6 Eenmalige teruggaaf van het UWV met betrekking tot de basispremie WAO/WIA 2013.

	Realisatie begrotings- jaar 2013	Raming begrotings- jaar na wijziging	Raming begrotings- jaar voor wijziging
Incidentele LASTEN			
<u>Programma Ruimtelijke Agenda</u>			
1 BioBased Economy Holland Rijnland	12.100	0	0
2 Kwartiermaker Holland Space Cluster (HSC)	84.702	0	0
3 Cultuurhistorische atlas Duin- en Bollenstreek	91.727	0	0
<u>Programma Sociale Agenda</u>			
4 Project decentralisaties (3D)	727.110	637.251	0
5 Talentcoaching kwetsbare jongeren	99.900	0	0
<u>Programma Bestuur en Middelen</u>			
6 Overige middelen hoofdfunctie 9	0	0	0
<u>Mutaties vanuit de reserve</u>			
	0	0	0
Totaal incidentele lasten	1.015.540	637.251	0

Toelichting:

- 1 De ontvangen gelden hebben gediend ter gedeelte dekking van de gemaakte communicatiekosten voor het project BioBased Economy Holland Rijnland.
- 2 De ontvangen gelden hebben gediend ter gedeelte dekking van de gemaakte kosten voor dit project HSC.
- 3 De ontvangen gelden hebben gediend ter gedeelte dekking van de gemaakte kosten voor dit project Cultuurhistorische atlas Duin- en Bollenstreek.
- 4 De ontvangen gelden hebben gediend ter gedeelte dekking van de gemaakte kosten voor het project 3D.
- 5 De ontvangen gelden hebben gediend ter dekking van de gemaakte kosten voor het project Talentcoaching kwetsbare jongeren.
- 6 Het ontvangen eenmalige bedrag van het UWV heeft niet direct gediend ter dekking van uitgaven.

Aanwending bedrag onvoorzien

De post onvoorzien is in 2013 niet begroot geweest.

2.3.3.2 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Hieronder zijn een 2-tal tabellen vanuit de Programmarekening over begrotingsjaar 2013 weergegeven, waarbij per programma blijkt in hoeverre er sprake is van een begrotingsrechtmatigheid. Vervolgens wordt er per programma een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening gegeven.

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar vóór wijziging			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Ruimtelijke Agenda	655.590	3.462.090	-2.806.500	845.590	3.652.090	-2.806.500	1.238.787	3.715.491	-2.476.704
Programma Sociale Agenda	4.238.880	6.574.640	-2.335.760	4.519.461	6.855.221	-2.335.760	4.582.190	7.077.221	-2.495.031
Programma Bestuur en Middelen	258.240	1.762.640	-1.504.400	258.240	1.812.640	-1.554.400	440.084	1.701.712	-1.261.628

Omschrijving programma	Begrotingsrechtmatigheid:		
	lasten	baten	totaal
Programma Ruimtelijke Agenda	-63.401	393.197	329.796
Programma Sociale Agenda	-222.000	62.729	-159.271
Programma Bestuur en Middelen	110.928	181.844	292.772
Totaal	-174.473	637.770	463.297

Zoals uit bovenstaande tabellen blijkt is er in 2013 sprake geweest van een begrotingsonrechtmatigheid op de lasten van de programma's Ruimtelijke Agenda en Sociale Agenda. Op het programma Bestuur en Middelen is er geen sprake geweest van een begrotingsonrechtmatigheid. Eveneens blijkt dat er in 2013 sprake is van een positief resultaat voor bestemming van € 463.297.

Voor het programma Ruimtelijke Agenda telt de onrechtmatigheid niet mee voor het oordeel, daar de kostenoverschrijdingen geheel worden gedekt door direct gerelateerde baten in de vorm van (incidentele) subsidies. Deze hebben gediend als dekking van de hoger dan begrote lasten à € 63.401. Per saldo sprake van een onderschrijding op dit programma van in totaal € 329.796.

Voor het programma Sociale Agenda telt de onrechtmatigheid niet mee voor het oordeel, ondanks het feit dat deze kostenoverschrijdingen van € 222.222 slechts gedeeltelijk, voor een bedrag van € 62.729, worden gecompenseerd door direct gerelateerde baten. Dit ligt gelegen in het feit dat de overschrijdingen binnen het uitgezette beleid zijn gebleven.

Op het programma Bestuur en Middelen is er in 2013 sprake van lagere lasten en hogere baten die hebben geleid tot een totale onderschrijding van € 292.772. De lagere lasten worden hoofdzakelijk veroorzaakt door lager dan begrote directe kosten. De extra baten kunnen voornamelijk worden toegeschreven aan afwikkelingen van posten met betrekking tot voorgaande jaren. De lage rente vergoeding van het afgelopen jaar brengt een tegenvaller met zich mee, waardoor het positieve saldo op de baten blijft steken op € 181.844.

Investeringskredietoverschrijdingen

In 2013 is er geen sprake geweest van overschrijdingen van investeringskredieten op de immateriële en materiële vaste activa.

Verschillenanalyse primitieve begroting en begroting na wijziging.

In 2013 zijn er begrotingswijzigingen geweest en twee Maraps geweest, die van 19 december 2012 en van 1 april 2013, die van invloed zijn geweest op de primitieve begroting van 2013 en die hebben geleid tot onderstaande overzicht.

	Materiële kosten	Directe Baten
3 Decentralisaties	+ 637.250	+ 637.250
Collectief vraagafhankelijk vervoer	+ 190.000	+ 190.000
WEB-gelden - Participatie	- 507.340	- 507.340
Project 18+	+ 70.000	+ 70.000
Culturele aanjager	+ 22.000	+ 22.000
RAS Jeugd	+ 58.670	+ 58.670
Gevolgen BTW-verhoging	+ 50.000	0
Totalen	+ 520.580	+ 470.580

De bijdragen gemeenten zijn door de genoemde begrotingswijzigingen en Maraps gestegen met € 520.580 minus € 470.580 is € 50.000.

2.3.3.3 Informatie Wet Normering Bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector (WNT)

Publicatie bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen:

Naam	Functie	Duur dienstverband	Omvang dienstverband	Beloning	Door werkgever betaalde vrijwillige SV-premies	Belastbare kosten-vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn	Beëindigings-uitkeringen	Jaar beëindiging	Motivering
2012										
R. van Netten	Secretaris	1-1-2005-heden	36 uur	€ 92.761	€ 0	€ 0	€ 15.443	€ 0		
2013										
R. van Netten	Secretaris	1-1-2005-heden	36 uur	€ 92.906	€ 0	€ 40	€ 16.183	€ 0		
H.J.J. Lenferink	Lid Dagelijks Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
J. Wenen	Lid Dagelijks Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
M. Vissers	Lid Dagelijks Bestuur	27-3-2013--heden		Onbezoldigd						
C.J.M.W. Wassenaar	Lid Dagelijks Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
R.A. van Gelderen	Lid Dagelijks Bestuur	27-3-2013--heden		Onbezoldigd						
J.B. uit den Bogaard	Lid Dagelijks Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
T.P.J. Bruinsma	Lid Dagelijks Bestuur	5-3-2014--heden		Onbezoldigd						
H.B. Eenhoorn	Lid Dage-lijks Bestuur	26-5-2010--1-1-2014		Onbezoldigd						
L.A.W. de Lange	Lid Dage-lijks Bestuur	26-5-2010--27-3-2013		Onbezoldigd						
M.H. du Chatinier	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
T. Hoekstra	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
G. van As	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
W.N. Roest	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
R. Vrugt	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
M. Kottenhagen	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
R. de Vries	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
M.J.S. Vorenkamp	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
P. Heijkoop	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
J. Broekhuis	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
I. ten Hage	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
A. Th. van Rijnberk	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
G. Kleijheeg	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
K.M. van der Velde-Menting	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
C. Malin	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
K.A.M. van der Kaaden-van Klink	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
D.C.W. Binnendijk	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
M.W.Ch. Udo	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
I.G. Mostert	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
W. van Duijn	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
M.A.C. van Dongen	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
M.J. van Gruting-Wijnhold	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
D.J.G. Sloos	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
A.R. Bonestroo	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
W. van Peijpe	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
T.G. Scheffer	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
L. Rademaker	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						
P.J.R. Kos	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010--heden		Onbezoldigd						

M.A.C.M. van Sandick	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
J.M. Hofman-Züter	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
C.M.M. Meijers-Pieterse	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
M. van der Eng	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
E. Grootaarts	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
A.J.E. Staal	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
A.W.M. Spruit	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
C.A.M. Kroon	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
A.D. de Roon	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
A.A.M. van Zelst	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. J.A.G. Aartman	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. G.A.H. Elkhuisen	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. J. Hardenberg	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. B. Dors	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. J.C. de Jong	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. P.M. Melzer	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. P.V. Duindam	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Mevr. B. Mulder-Venema	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. A.W.M. Eijs	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. A. de Boer	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. A. Gotink	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. J.C.F. Knapp	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. G. Goedhart	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Mevr. W.E. Tönjann-Levert	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. A.A. de Rotte	Lid Algemeen Bestuur	27-4-2013–heden	Onbezoldigd						
Dhr. M.A. den Boer	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. M.G. de Ruijter	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. E. Reiding	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Mevr. A. Latenstein van Voorst-Woldringh	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Mevr. M.J.S. Vorenkamp-van de Westeringh	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. F.V. Ketel	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. A.J. Bosch	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Mevr. M.J.P. van Kampen-Nouwen	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. J.H. Stuurman	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
C.P. van Velzen	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. L.J.P. van der Zon	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. J. Staatsen	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Mevr. B. Bremer	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. H. Scholten	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. F.F. Blommers	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. S.W.C. van den Dool	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Mevr. M.A.M. Lamers	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Mevr. E.G.E.M. Bloemen	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Dhr. J.T.N. Gahrman	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Mevr. M.H.J.L. Ates-Snijdwind	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						
Mevr. Y.E.M. van der Laan	Lid Algemeen Bestuur	26-5-2010–heden	Onbezoldigd						

3. SISA-BIJLAGE VERANTWOORDINGSINFORMATIE

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en
 Koninkrijksrelaties

Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa				
			I N D I C A T O R E N				
I&M	E27B	Brede doeleitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05
			1 PZH-2010-238972269	€ 442.585	€ 171.133		
			2 PZH-2013-375282022	€ 121.212	€ 76.942		
			3 PZH-2012-361329172	€ 300.000	€ 54.023		
			4 PZH-2013-369650763	€ 45.000	€ 72.994		
			5				
			100				
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10
SZW	G5B	Wet participatiebudget (WPB) deel openbaar lichaam 2013 Wet participatiebudget (WPB) Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5B / 01	Aard controle R Indicatornummer: G5B / 02	Aard controle R Indicatornummer: G5B / 03	Aard controle R Indicatornummer: G5B / 04	Aard controle R Indicatornummer: G5B / 05
			1 0484 (Alphen Aan Den Rijn)	€ 203.466,00	€ 203.466,00		€ 0
			2 0534 (Hillegom)	€ 41.275,00	€ 41.275,00		€ 0
			3 1884 (Kaa en Braassem)	€ 60.153,00	€ 60.153,00		€ 0
			4 0537 (Katwijk)	€ 173.530,00	€ 173.530,00		€ 0
			5 0546 (Leiden)	€ 448.988,00	€ 448.988,00		€ 0
			6 0547 (Leiderdorp)	€ 92.658,00	€ 92.658,00		€ 0
			7 0553 (Lisse)	€ 67.699,00	€ 67.699,00		€ 0
			8 0569 (Nieuwkoop)	€ 37.572,00	€ 37.572,00		€ 0
			9 0575 (Noordwijk)	€ 52.686,00	€ 52.686,00		€ 0
			10 0576 (Noordwijkerhout)	€ 24.617,00	€ 24.617,00		€ 0
			11 0579 (Oegstgeest)	€ 23.065,00	€ 23.065,00		€ 0
			12 1672 (Rijnwoude)	€ 28.054,00	€ 28.054,00		€ 0
			13 1525 (Teylingen)	€ 83.701,00	€ 83.701,00		€ 0
			14 0626 (Voorschoten)	€ 143.631,00	€ 143.631,00		€ 0
			15 0638 (Zoeterwoude)	€ 13.323,00	€ 13.323,00		€ 0
			16				
			17				
			18				
			19				
			100				

4. BESLUIT

Het Algemeen Bestuur van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland;

gezien de rekening van lasten en baten van het samenwerkingsorgaan over het jaar 2013;

gelet op artikel 197 en volgende van de gemeentewet;

b e s l u i t :

- a. het bedrag van lasten en baten van die rekening vast te stellen als volgt:

de LASTEN op:..... € 12.494.424

de BATEN op:..... € 12.494.424

- b. het rekeningresultaat ad. € 463.297 als volgt te bestemmen:

Voordelig resultaat na tussentijdse resultaatbestemming en voor onttrekkingen aan en stortingen in reserves bedraagt:	€ 463.297
--	-----------

Onttrekking aan reserves

Totaal onttrekkingen:	€ 90.582
-----------------------	----------

Stortingen in reserves

Totaal stortingen:	€ 0
--------------------	-----

Saldo mutaties in reserves:	<u>€ 90.582</u>
-----------------------------	-----------------

Voordelig resultaat af te rekenen met de gemeenten: (rekening houdend met de in rekening gebrachte voor- schotten)	<u>€ 553.879</u>
--	------------------

- c. de toelichting bij de jaarrekening 2013 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van het Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland,

gehouden op 26 juni 2014

de secretaris,

de voorzitter,

R. van Netten

H.J.J. Lenferink

5. CONTROLEVERKLARING

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
Orlyplein 10
1043 OP Amsterdam
Postbus 58110
1040 HG Amsterdam
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9739
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in de jaarstukken op pagina 84 tot en met 116 opgenomen) jaarrekening 2013 van de Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland te Leiden gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de programmarekening over 2013 met de toelichtingen, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven, en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting, en met de relevante wet- en regelgeving waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en het Controleprotocol WNT van de Beleidsregels toepassing WNT.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

3113599660/20187/02/ac

Deloitte.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het op 31 oktober 2012 door het algemeen bestuur vastgestelde Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2013 en de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn met het normenkader ter kennisgeving aangeboden aan het algemeen bestuur op 24 april 2014 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeenschappelijke regeling.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur bij besluit van 31 oktober 2012 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

3113599660/20187/02/ac

Deloitte.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2013 als van de activa en passiva per 31 december 2013 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2013 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en het Controleprotocol WNT van de Beleidsregels toepassing WNT.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amsterdam, 5 juni 2014

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. M.E. Dubbelman RA

3113599660/20187/02/ac

6. BIJLAGEN

6.1 Kostenverdeelstaat

Eco.cat	Omschrijving	Algemene kostenplaats	BMO	MBC	Secretaris	RuAg	SoAg	Leerplicht	RMC/Jongerenloket	RMC
Lasten										
J00	Saldo kostenplaatsen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
J10	Salanskosten (staat model B	-	448.765	739.286	173.912	1.191.719	554.093	973.033	361.431	241.039
J20	kapitaallasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
J30	Inhuur	-	-	41.825	-	24.806	-	67.402	10.040	-
J33	Aankoop kantoormachines	11.634	-	-	-	-	-	-	-	-
J34	Diverse uitgaven	813.914	23.700	63.706	10.786	27.225	12.339	32.895	23.769	62.623
J61	(A) Kapitaallasten	83.279	-	-	-	2.352	-	-	-	-
J62		-	187.580	185.110	74.630	579.590	285.720	304.810	132.250	78.220
Totale Lasten			660.045	1.029.927	259.328	1.825.692	852.152	1.378.140	527.490	381.882
Baten										
00	Saldo kostenplaatsen	-5	18.645	3.384	2	-12.792	36.443	-68.097	-25.838	46.928
32	Huuropbrengsten	-17.788	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Diverse ontvangsten	-754	-0	-16.081	-0	-0	-9.105	-30.283	-13.392	-0
62	BMO	-89.710	-	-97.870	-	-	-	-	-	-
62	MBC	-185.110	-	-	-	-	-	-	-	-
62	Secretaris	-29.900	-12.110	-32.620	-	-	-	-	-	-
62	RuAg	-228.620	-101.570	-249.400	-	-	-	-	-	-
62	SoAg	-110.500	-54.680	-120.540	-	-	-	-	-	-
62	Leerplicht	-145.780	-	-159.030	-	-	-	-	-	-
62	RMC/Jongerenloket	-63.250	-	-69.000	-	-	-	-	-	-
62	RMC	-37.410	-	-40.810	-	-	-	-	-	-
62	Prod. BMO	-	-398.800	-44.470	-259.330	-144.430	-81.260	-11.630	-	-
62	Prod. MBC	-	-1.850	-139.710	-	-6.470	-4.010	-	-	-
62	Prod. RuAg	-	-14.780	-51.530	-	-1.658.280	-	-	-	-
62	Prod. SoAg	-	-94.900	-12.250	-	-3.720	-794.220	-1.268.130	-488.260	-428.810
Totale Baten			-908.827	-1.029.927	-259.328	-1.825.692	-852.152	-1.378.140	-527.490	-381.882

6.2 Kosten Woonruimteverdeling

Bijdrage gemeenten	Inwoners	op basis van bovenstaande berekeningen			totaal
		Urgentie	bezwarencie	beleidscie	
		389.188	181.548	35.340	606.076
Kaag & Braassem	25.711	24.331	14.024	2.209	37.890
Hillegom	20.866	19.746	11.382	1.793	30.750
Katwijk	62.693	59.328		5.387	92.391
Leiden	119.746	113.319	65.317	10.290	176.470
Leiderdorp	26.743	25.308	14.587	2.298	39.411
Lisse	22.399	21.197	12.218	1.925	33.010
Noordwijk	25.667	24.289	14.000	2.206	37.826
Noordwijkerhout	15.734	14.890		1.352	23.187
Oegstgeest	23.134	21.892	12.619	1.988	34.093
Teylingen	35.794	33.873	19.524	3.076	52.750
Voorschoten	24.651	23.328	13.446	2.118	36.328
Zoeterwoude	8.122	7.686	4.430	698	11.969
Totaal	411.260	389.188	181.547	35.340	606.075

6.3 Bijdrage gemeenten op basis van leerlingenaantallen

Bijdrage gemeenten	aantal lln	Bijdrage regio RMC functie		totaal
Gemeente				
	5 tm 17 jaar	1.160.844	107.250	1.268.094
Kaag & Braassem	4.145	78.066	7.213	85.279
Hillegom	3.098	58.347	5.391	63.738
Katwijk	10.635	200.298	18.505	218.803
Leiden	14.354	270.341	24.977	295.314
Leiderdorp	4.332	81.588	7.538	89.126
Lisse	3.450	64.977	6.003	70.980
Noordwijk	3.577	67.369	6.224	73.593
Noordwijkerhout	2.495	46.990	4.341	51.331
Oegstgeest	3.917	73.772	6.816	80.588
Teylingen	6.316	118.955	10.990	129.945
Voorschoten	4.044	76.164	7.037	83.201
Zoeterwoude	1.273	23.976	2.215	26.191
Totaal	61.636	1.160.843	107.250	1.268.093

6.4 Overzicht Besluit Woning gebonden Subsidies

Besluit Woninggebonden subsidies voormalige Rijnstreek gemeenten

Overzicht tussentijdse toekomstige uitbetalingsmogelijkheden per 31-12-2013

jaar	Beginsaldo	Ontvangsten v/h Rijk		Uitgaven projecten		spaar-saldo	uit BWS onttrokken	Tussentijdse	Eindsaldo
		Aflossing	Rente	Aflossing	Rente			terug-betalingen	
		7.599.606,26	5.047.588,91	-6.692.693,79	-3.597.413,90	0,00	-2.214.207,39	0,00	142.880,09
1993	0,00	213.977,34	0,00	0,00	0,00				213.977,34
1994	213.977,34	164.760,05	365.735,34	-390.567,27	-158.441,90				195.463,55
1995	195.463,55	214.470,92	416.687,12	-191.683,09	-139.413,08				495.525,42
1996	495.525,42	281.907,98	454.654,98	-320.296,68	-324.047,63				587.744,07
1997	587.744,07	444.452,69	448.957,63	-361.904,70	-375.310,27				743.939,42
1998	743.939,42	590.046,11	442.786,40	-465.651,11	-380.899,94				930.220,88
1999	930.220,88	525.231,36	401.119,85	-429.110,91	-321.391,65				1.106.069,53
2000	1.106.069,53	384.066,85	389.697,99	-279.891,64	-223.551,65				1.376.391,09
2001	1.376.391,09	219.688,91	379.255,32	-383.662,10	-359.425,24				1.232.247,99
2002	1.232.247,99	181.886,84	368.386,69	-176.233,26	-237.786,73				1.368.501,52
2003	1.368.501,52	174.183,96	356.689,69	-252.353,07	-223.806,67				1.423.215,44
2004	1.423.215,44	309.066,16	215.565,24	-221.323,12	-177.241,11		-616.619,00		932.663,61
2005	932.663,61	336.718,38	187.913,02	-615.615,50	-159.835,00				681.844,50
2006	681.844,50	361.376,24	163.255,16	-309.107,37	-139.322,78				758.045,75
2007	758.045,75	377.896,99	146.734,41	-433.418,83	-106.270,79				742.987,54
2008	742.987,54	395.174,69	129.456,71	-315.168,52	-73.165,71				879.284,72
2009	879.284,72	2.424.700,80	180.693,36	-343.178,79	-59.818,22		-1.713.983,02		1.367.698,85
2010	1.367.698,85	0,00	0,00	-313.182,32	-47.574,77		123.201,33		1.130.143,09
2011	1.130.143,09	0,00	0,00	-308.708,65	-36.777,07	-1.937,65			782.719,71
2012	782.719,71	0,00	0,00	-191.693,55	-24.058,52	1.937,65	-6.806,70		562.098,59
2013	562.098,59	0,00	0,00	-139.880,47	-15.923,15				406.294,97
2014	406.294,97	0,00	0,00	-142.389,88	-9.298,41				254.606,68
2015	254.606,68	0,00	0,00	-106.514,02	-4.009,60				144.083,06
2016	144.083,06	0,00	0,00	-1.158,95	-44,02				142.880,09
2017	142.880,09	0,00	0,00	0,00	0,00				142.880,09
2018	142.880,09	0,00	0,00	0,00	0,00				142.880,09
2019	142.880,09	0,00	0,00	0,00	0,00				142.880,09
2020	142.880,09	0,00	0,00	0,00	0,00				142.880,09
2021	142.880,09	0,00	0,00	0,00	0,00				142.880,09
2022	142.880,09	0,00	0,00	0,00	0,00				142.880,09
2023	142.880,09	0,00	0,00	0,00	0,00				142.880,09
2024	142.880,09	0,00	0,00	0,00	0,00				142.880,09
2025	142.880,09	0,00	0,00	0,00	0,00				142.880,09
2026	142.880,09	0,00	0,00	0,00	0,00				142.880,09

Besluit Woninggebonden subsidies voormalige Leidse Regio gemeenten

Overzicht tussentijdse toekomstige uitbetalingsmogelijkheden per 31-12-2013

jaar	Beginsaldo	Ontvangsten v/h Rijk		Uitgaven projecten		spaar- saldo	uit BWS onttrokken	Tussentijdse	
		Aflossing	Rente	Aflossing	Rente			terug- betaling	Eindsaldo
		34.937.066,49	17.447.088,76	-33.537.773,74	-9.389.722,30	0,00	-38.625,77	-9.179.574,00	238.459,43
1993	0,00	2.549.026,00	0,00	-1.080.330,28	-850,84				1.467.844,88
1994	1.467.844,88	2.747.609,99	1.075.945,11	-2.620.846,53	-89.377,01				2.581.176,44
1995	2.581.176,44	1.748.549,47	1.368.723,65	-3.230.166,85	-361.847,97				2.106.434,74
1996	2.106.434,74	1.467.616,61	1.539.177,57	-1.804.466,34	-295.829,31				3.012.933,27
1997	3.012.933,27	1.763.612,47	1.516.923,73	-1.447.913,61	-994.207,50				3.851.348,36
1998	3.851.348,36	2.693.236,17	1.492.872,03	-1.732.797,42	-985.323,39				5.319.335,75
1999	5.319.335,75	2.242.911,12	1.449.943,08	-2.044.165,52	-961.311,61				6.006.712,83
2000	6.006.712,83	2.013.541,64	1.396.617,58	-1.610.720,10	-829.863,28				6.976.288,67
2001	6.976.288,67	1.549.096,44	1.363.771,73	-2.935.642,75	-756.570,51				6.196.943,58
2002	6.196.943,58	877.126,20	1.329.305,96	-490.065,82	-724.595,34				7.188.714,57
2003	7.188.714,57	556.069,73	1.292.157,46	-659.855,90	-649.457,51				7.727.628,36
2004	7.727.628,36	1.038.665,41	781.707,78	-816.408,85	-610.930,18				8.120.662,53
2005	8.120.662,53	1.150.193,82	670.179,36	-299.863,06	-356.181,17				9.284.991,48
2006	9.284.991,48	1.244.352,17	576.021,00	-1.577.157,42	-557.459,46				8.970.747,76
2007	8.970.747,76	1.301.322,17	519.051,07	-1.766.180,95	-329.527,03			-5.399.574,00	3.295.839,02
2008	3.295.839,02	1.360.910,17	459.463,00	-927.371,51	-225.987,54				3.962.853,14
2009	3.962.853,14	8.633.226,91	615.228,65	-1.362.888,72	-197.688,90			-780.000,00	10.870.731,08
2010	10.870.731,08	0,00	0,00	-1.168.977,17	-158.486,82			-2.500.000,00	7.043.267,09
2011	7.043.267,09	0,00	0,00	-2.022.497,36	-121.962,51		-38.625,77		4.860.181,45
2012	4.860.181,45	0,00	0,00	-1.375.999,46	-84.954,92				3.399.227,07
2013	3.399.227,07	0,00	0,00	-525.413,05	-52.134,81			-500.000,00	2.321.679,21
2014	2.321.679,21	0,00	0,00	-1.674.132,37	-28.700,69				618.846,15
2015	618.846,15	0,00	0,00	-278.547,54	-13.273,53				327.025,08
2016	327.025,08	0,00	0,00	-85.365,13	-3.200,51				238.459,43
2017	238.459,43	0,00	0,00	0,00	0,00				238.459,43
2018	238.459,43	0,00	0,00	0,00	0,00				238.459,43
2019	238.459,43	0,00	0,00	0,00	0,00				238.459,43
2020	238.459,43	0,00	0,00	0,00	0,00				238.459,43
2021	238.459,43	0,00	0,00	0,00	0,00				238.459,43
2022	238.459,43	0,00	0,00	0,00	0,00				238.459,43
2023	238.459,43	0,00	0,00	0,00	0,00				238.459,43
2024	238.459,43	0,00	0,00	0,00	0,00				238.459,43
2025	238.459,43	0,00	0,00	0,00	0,00				238.459,43
2026	238.459,43	0,00	0,00	0,00	0,00				238.459,43

Besluit Woninggebonden subsidies voormalige Duin- en Bollenstreek gemeenten

Overzicht tussentijdse toekomstige uitbetalingsmogelijkheden per 31-12-2013

								Tussentijdse	
	Beginsaldo	Ontvangsten v/h Rijk		Uitgaven projecten		spaar-saldo	uit BWS	terug-	
		Aflossing	Rente	Aflossing	Rente		onttrokken	betalingen	Eindsaldo
jaar		6.369.873,18	2.732.588,50	-6.003.213,56	-2.236.814,28	0,00	0,00	-760.000,00	102.433,84
1993	0,00	150.834,73	0,00	-22.689,01	0,00				128.145,72
1994	128.145,72	168.496,90	122.530,00	-49.278,72	-48.256,80				321.637,10
1995	321.637,10	246.508,77	157.350,00	-17.724,20	-46.195,28				661.576,39
1996	661.576,39	370.891,11	263.687,00	-323.254,42	-119.215,78				853.684,30
1997	853.684,30	455.709,49	258.160,00	-362.176,14	-144.194,56				1.061.183,08
1998	1.061.183,08	783.564,69	252.232,00	-436.533,83	-276.854,94				1.383.591,00
1999	1.383.591,00	628.612,70	231.549,00	-707.773,29	-221.495,12				1.314.484,30
2000	1.314.484,30	420.772,87	223.867,00	-484.145,79	-186.606,22				1.288.372,15
2001	1.288.372,15	304.317,24	214.986,00	-700.891,35	-190.235,10				916.548,94
2002	916.548,94	197.187,86	206.171,00	-455.669,10	-165.011,73				699.226,96
2003	699.226,96	147.408,00	196.730,00	-314.345,79	-155.553,59				573.465,58
2004	573.465,58	194.608,00	146.351,00	-190.727,64	-117.858,97				605.837,97
2005	605.837,97	215.087,00	125.872,00	-171.302,00	-151.467,30				624.027,67
2006	624.027,67	248.558,96	92.400,00	-167.716,71	-109.806,64				687.463,27
2007	687.463,27	259.449,96	81.508,92	-223.878,82	-84.944,48				719.598,85
2008	719.598,85	270.820,96	70.138,00	-194.849,31	-51.411,03				814.297,47
2009	814.297,47	1.307.043,94	89.056,58	-240.397,63	-50.256,16			-760.000,00	1.159.744,20
2010	1.159.744,20	0,00	0,00	-193.694,01	-38.296,33				927.753,87
2011	927.753,87	0,00	0,00	-195.490,33	-30.140,08				702.123,45
2012	702.123,45	0,00	0,00	-174.992,63	-21.982,02				505.148,81
2013	505.148,81	0,00	0,00	-156.467,96	-14.753,76				333.927,09
2014	333.927,09	0,00	0,00	-133.989,95	-8.462,09				191.475,05
2015	191.475,05	0,00	0,00	-68.629,27	-3.194,16				119.651,62
2016	119.651,62	0,00	0,00	-16.595,65	-622,13				102.433,84
2017	102.433,84	0,00	0,00	0,00	0,00				102.433,84
2018	102.433,84	0,00	0,00	0,00	0,00				102.433,84
2019	102.433,84	0,00	0,00	0,00	0,00				102.433,84
2020	102.433,84	0,00	0,00	0,00	0,00				102.433,84
2021	102.433,84	0,00	0,00	0,00	0,00				102.433,84
2022	102.433,84	0,00	0,00	0,00	0,00				102.433,84
2023	102.433,84	0,00	0,00	0,00	0,00				102.433,84
2024	102.433,84	0,00	0,00	0,00	0,00				102.433,84
2025	102.433,84	0,00	0,00	0,00	0,00				102.433,84
2026	102.433,84	0,00	0,00	0,00	0,00				102.433,84

6.5 Overzichten inkomende en uitgaande subsidies

Subsidie verstrekker	Project omschrijving	Maximale subsidie bedrag	Voorschot bedrag	afwikkeling 2014
Ruimtelijke Agenda				
Provincie Zuid-Holland	Bijdrage CVV 2013	300.000	300.000	
Provincie Zuid-Holland	Aanvullende bijdrage CVV 2013	42.522	0	
Provincie Zuid-Holland	Voorschot kosten beheersorganisatie CVV	45.000	45.000	
Provincie Zuid-Holland	BDU, Regionale Projecten Veiligheidsbeheer	442.585	354.068	
Provincie Zuid-Holland	BDU, Reg. Proj. Verkeersveiligheid / instandhoudingsbijdrage	5.000	5.000	
Provincie Zuid-Holland	BDU, Proj.subs. lokale activiteiten gedragsbeïnvloeding	257.098	205.678	
Provincie Zuid-Holland	BDU, Proj.subs. lokale activiteiten gedragsbeïnvloeding	-135.886	0	
Provincie Zuid-Holland	POP2 Cultuurhistorische Atlas Duin- en B'strek	44.250	33.790	
	Sub-totaal	1.000.569	943.536	
Sociale Agenda				
Provincie Zuid-Holland	Cultuurnetwerker 2013	22.000	17.600	
Provincie Zuid-Holland	Afbouw RAS 2013 Preventief Jeugdbeleid	653.133	653.133	
Provincie Zuid-Holland	Afbouw RAS 2013 Coörd. Prev.Jeugdbel. , WMO en Reg.s	75.000	75.000	
Provincie Zuid-Holland	Kwaliteitsverbetering CJG's 2013	99.800	99.800	
Provincie Zuid-Holland	Van indiceren naar arrangeren 2013	104.539	83.631	
Provincie Zuid-Holland	Toekomstmodel Reg. Budget Jeugdzorg 2013	456.785	365.428	
Provincie Zuid-Holland	Talentcoaching kwetsbare jongeren	99.900	79.920	
ROC Leiden	Bijdrage aan Verzuimproject 18+	70.000	44.928	
Gemeente Leiden	Uitvoering RMC-functie	328.822	328.822	
Gemeente Leiden	Kwalificatieplicht	449.628	449.628	
	Sub-totaal	2.359.606	2.197.889	
		3.360.175	3.141.425	0

Overzicht uitgaande subsidies 2013

Subsidie ontvanger	Project omschrijving	subsidie toekenning	Voorschot bedrag	afwikkeling 2014
Regionaal Investerings Fonds				
Regionaal Groenprogramma				
Gemeente Warmond	De Eendekooi Warmond	36.300	29.040	
Gemeente Leiden	Oostmijtpolder fase 1	556.148	-180.285	
Gemeente Voorschoten	Uitvoeringsovk. Park Kasteel Duivenvoorde	564.842	226.000	
Gemeente Voorschoten	Uitvoeringsovk. Burgemeester Berkhoutpark	131.441	32.861	
		1.288.731	107.616	
HOV-net				
Provincie ZH	Bestuursvereenkomst HOV-net	37.363.200	2.488.600	
Rijnlandroute				
Provincie ZH	Financieringsvereenkomst Rijnlandroute	75.000.000	15.000.000	
Vitalisering Greenport Duin- en Bollenstreek				
Greenport Ontwikkeling Maatschappij (GOM)	Versterking van de Greenport Duin- en Bollenstreek	10.000.000	666.666	666.666
Totaal Regionaal Investerings Fonds		123.651.931	18.262.882	666.666
Diverse projecten				
Uit voorziening Landschap Beleids Plan D&B				
Landschapsbeheer Zuid-Holland	Cultuurhistorische Atlas Duin- en Bollenstreek	0	0	
Agrarische Natuur- en Landsch.ver. Geestgrond	Landschapsbeleidsplan Duin- en B'strek. Erf- en Haagbep	0	0	
Totaal uit voorziening		0	0	
RAS Jeugd				
Samenwerkingsverband VO/SVO Leiden	Subsidie zorg aan leerlingen VO 2013	153.750	123.000	
Samenwerkingsverband VO/SVO Duin- en B'strek	Subsidie zorg aan leerlingen VO 2013	127.500	102.000	
Kwadraad	Subsidie Zorg aan leerlingen VO Rijnstreek 2013 1e halfjr.	34.375	34.375	
Kwadraad	Subsidie Zorg aan leerlingen VO Rijnstreek 2013 2e halfjr.	34.350	34.350	
Kwadraad	Subsidie Jeugd Maarschappelijk werk 2013 1e halfjr.	240.000	192.000	
Kwadraad	100% Subsidie Jeugd Maarschappelijk werk 2013 2e halfjr.	120.000	120.000	
Kwadraad	Extra Subsidie Jeugd Maarschappelijk werk 2013	120.000	72.000	
Stichting Regionaal Interzuilair Samenw.verb. VO	Subsidie Zorg aan leerlingen VO 2013	24.875	19.900	
ActiVite Thuiszorg Groot-Rijnland	Subsidie Begeleiding risicogezinnen ReSet 2013 1e halfjr.	160.000	128.000	
ActiVite Thuiszorg Groot-Rijnland	100% Subsidie Begel. risicogezinnen ReSet 2013 2e halfjr.	80.000	80.000	
RDOG Hollands Midden	Subsidie Opvoedingsondersteuning Triple P 2013 1e halfjr.	8.000	6.400	
RDOG Hollands Midden	Subsidie Positief opvoeden 2013 2e halfjaar	8.000	6.400	
Welzijn Hillegom	100% Subsidie Talentcoaching Kwetsbare jongeren 2013	3.990	3.990	
Stichting Jeugd- en Jongerenwerk HR	100% Subsidie Talentcoaching Kwetsbare jongeren 2013	11.172	11.172	
Stichting Factor Welzijn	100% Subsidie Talentcoaching Kwetsbare jongeren 2013	11.900	11.900	
Stichting Sociaal Cultureel Werk (SCW)	100% Subsidie Talentcoaching Kwetsbare jongeren 2013	2.793	2.793	
Stichting Participe	100% Subsidie Talentcoaching Kwetsbare jongeren 2013	9.975	9.975	
Cardea Jeugdzorg	80% subs. 2013 Talentcoaching kwetsbare jongeren	60.000	48.000	
	Totaal verstrekte subsidies RAS Jeugd	1.210.680	1.006.255	0

6.6 Overzicht baten en lasten

OVERZICHT BATEN EN LASTEN 2013

Omschrijving	Begroting na wijziging						Rekening						Verschil begroting t.o.v. rekening					
	indirecte kosten	materiële kosten	totale kosten	directe baten	bijdragen gemeenten	totale baten	indirecte kosten	materiële kosten	totale kosten	directe baten	bijdragen gemeenten	totale baten	indirecte kosten	materiële kosten	totale kosten	directe baten	bijdragen gemeenten	totale baten
Programma Ruimtelijke Agenda																		
Deelprogramma Ruimtelijke Agenda Algemeen	313.980	255.000	568.980	0	568.980	568.980	209.390	91.043	300.433	0	300.433	300.433	104.590	163.957	268.547	0	268.547	268.547
Deelprogramma Ruimte en Wonen	518.910	300.890	819.800	35.000	784.800	819.800	505.830	287.992	793.822	34.065	759.757	793.822	13.080	12.898	25.978	935	25.043	25.978
Deelprogramma Economische Zaken en Toerisme	222.350	161.100	383.450	0	383.450	383.450	323.910	270.482	594.392	102.628	491.764	594.392	-101.560	-109.382	-210.942	-102.628	-108.314	-210.942
Deelprogramma Natuur en Landschap	186.810	121.500	308.310	20.000	288.310	308.310	182.730	127.708	310.438	72.065	238.373	310.438	4.080	-6.208	-2.128	-52.065	49.937	-2.128
Deelprogramma Verkeer en Vervoer	535.460	1.036.090	1.571.550	790.590	780.960	1.571.550	502.730	1.213.676	1.716.406	1.030.029	686.377	1.716.406	32.730	-177.586	-144.856	-239.439	94.583	-144.856
Totaal Programma Ruimtelijke Agenda	1.777.510	1.874.580	3.652.090	845.590	2.806.500	3.652.090	1.724.590	1.990.901	3.715.491	1.238.787	2.476.704	3.715.491	52.920	-116.321	-63.401	-393.197	329.796	-63.401
Programma Sociale Agenda																		
Deelprogramma Sociale Agenda Algemeen	149.130	699.251	848.381	637.251	211.130	848.381	236.600	452.200	688.800	637.251	51.549	688.800	-87.470	247.051	159.581	0	159.581	159.581
Deelprogramma Jeugd	191.110	1.295.530	1.486.640	1.370.530	116.110	1.486.640	231.410	1.825.125	2.056.535	1.493.336	472.617	1.965.953	-40.300	-529.595	-569.895	-122.806	-356.507	-479.313
Deelprogramma Leerplicht en aanpak VSV	2.505.310	88.430	2.593.740	997.020	1.596.720	2.593.740	2.297.510	86.957	2.384.467	839.603	1.544.864	2.384.467	207.800	1.473	209.273	157.417	51.856	209.273
Deelprogramma Participatie	188.570	1.550.160	1.738.730	1.492.660	246.070	1.738.730	167.920	1.547.452	1.715.372	1.494.418	220.954	1.715.372	20.650	2.708	23.358	-1.758	25.116	23.358
Deelprogramma Zorg	118.850	0	118.850	0	118.850	118.850	133.630	32.961	166.591	5.000	161.591	166.591	-14.780	-32.961	-47.741	-5.000	-42.741	-47.741
Deelprogramma Cultuur	46.880	22.000	68.880	22.000	46.880	68.880	23.220	42.236	65.456	22.000	43.456	65.456	23.660	-20.236	3.424	0	3.424	3.424
Totaal Programma Sociale Agenda	3.199.850	3.655.371	6.855.221	4.519.461	2.335.760	6.855.221	3.090.290	3.986.931	7.077.221	4.491.608	2.495.031	6.986.639	109.560	-331.560	-222.000	27.853	-159.271	-131.418
Programma Bestuur & Middelen																		
Deelprogramma Bestuur	985.520	322.950	1.308.470	0	1.308.470	1.308.470	939.920	325.832	1.265.752	0	1.265.752	1.265.752	45.600	-2.882	42.718	0	42.718	42.718
Deelprogramma Middelen	135.740	368.430	504.170	258.240	245.930	504.170	153.370	282.590	435.960	440.084	-4.124	435.960	-17.630	85.840	68.210	-181.844	250.054	68.210
Deelprogramma Regionaal Investerings Fonds	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Programma Bestuur en Middelen	1.121.260	691.380	1.812.640	258.240	1.554.400	1.812.640	1.093.290	608.422	1.701.712	440.084	1.261.628	1.701.712	27.970	82.958	110.928	-181.844	292.772	110.928
Resultaat voor bestemming	6.098.620	6.221.331	12.319.951	5.623.291	6.696.660	12.319.951	5.908.170	6.586.254	12.494.424	6.170.479	6.233.363	12.403.842	190.450	-364.923	-174.473	-547.188	463.297	-83.891
Saldo toevoegingen / onttrekkingen aan reserves										90.582	-90.582	0	0	0	0	-90.582	90.582	0
Resultaat na bestemming	6.098.620	6.221.331	12.319.951	5.623.291	6.696.660	12.319.951	5.908.170	6.586.254	12.494.424	6.261.061	6.142.781	12.403.842	190.450	-364.923	-174.473	-637.770	553.879	-83.891

Voor een nadere toelichting op de verschillen tussen begroting en werkelijke uitkomsten wordt verwezen naar het jaarverslag

6.7 Bijdragen gemeenten per taak

Omschrijving	Regionaal 15 gemeenten	Pluustak 12 gemeenten	Pluustak RBL	Pluustak Rijnstreek gemeenten	Totaal	Regionaal 15 gemeenten	Pluustak 12 gemeenten	Pluustak RBL	Pluustak Rijnstreek gemeenten	Totaal	
	Begroting					Rekening					Verschied
Onderdeel Ruimtelijke Ordening	568.980	-	-	-	568.980	300.433	-	-	-	300.433	268.547
Monitoring	78.980					36.497					
UP Regionale Structuurvisie	30.080					440					
UP Studie Integrale benadering/ RIF	8.840					3.090					
Bestuurlijke Platform Zuidvleugel	129.100					151.610					
RSB Algemeen											
Ruimtelijke Agenda Algemeen	240.030					30					
Ruag Algemeen Belangenbehartiging	17.110					20.712					
Ontwikkelingen Haarlemermeer	19.570					14.270					
RO Belangenbehartiging	11.050					12.174					
Provinciale RSV	26.020					53.600					
ALK	4.420					2.760					
RO plannen	3.880					5.250					
Onderdeel Wonen	239.100	510.360	-	35.340	784.800	153.681	570.736	-	35.340	759.757	25.043
Wonen belangenbehartiging	37.460					49.240					
UP Regionale beleidsvisie wonen	47.820					20.470					
Verstedelijkingsafspraken											
Bouwregisseur											
Woonruimteverdeling 2012	85.330					24.940					
Beleidsadviesing woonruimteverdeling	45.980					46.080					
Woonruimteverdeling urgentie		510.360					389.188				
Reg. Commissie bezwaar en Beroep							181.548				
Woonruimteverdeling urgentie Rijnstreek				35.340					35.340		
Beheer BWS budget	22.510					12.951					
Uitvoering BLS											
RSB Wonen											
Onderdeel Natuur en Landschap	308.310	-	-	-	308.310	238.373	-	-	-	238.373	69.937
N&L Belangenbehartiging	51.670					13.596					
Milieuverleg	4.090					8.520					
Groenprogramma	128.380					172.127					
Gebiedsuitbreiding Regionaal Groenprogramma	4.250					920					
LPB D&B	12.080					15.000					
Provinciaal Landschap	15.100					-					
LOP	46.070					8.950					
Groene Hart/Woerdens Beraad	34.080					18.730					
Zuidvleugel Zichtbaar Groener	12.590					530					
Onderdeel Verkeer en Vervoer	755.330	25.630	-	-	780.960	660.747	25.630	-	-	686.377	94.583
V&V Belangenbehartiging	85.140					117.935					
Actualisatie RVVP	4.250					3.500					
Regionale Verkeersmilieukaart	26.800					51.038					
UP OV-visie											
Dynamische verkeersmaatregelen	12.440					4.360					
Rijnlandroute											
RijnGouweLijn West											
Noordelijke Ontsluiting Greenport											
Coördinatie Brede Doeluitkeringen	8.510					7.970					
Verkeersveiligheid	189.760					228.915					
Collectief Vraagafhankelijk Vervoer	14.880	25.630				9.500	25.630				
Fietsbereikbaarheid	9.400					42.510					
OV-bereikbaarheid	229.210					149.519					
Auto-bereikbaarheid	174.940					45.500					
Onderdeel Economische Zaken en Toerisme	363.450	-	-	-	363.450	491.764	-	-	-	491.764	-128.314
EZ Belangenbehartiging	19.790					30.931					
UP Bedrijventerreinenstrategie	68.700					112.336					
Greenport	54.800					40.100					
Kantorenstrategie	43.540					15.496					
Detailhandelstrategie	20.860					30.772					
REO en KBB											
Instandhouding ANWB-route											
Toerisme	123.230					57.467					
Waterrecreatie	32.530					42.970					
Actualisatie Economische Agenda / Visie						10.267					
Topsectorenbeleid						151.425					
Onderdeel Sociale Agenda Algemeen	211.130	-	-	-	211.130	51.549	-	-	-	51.549	159.581
projecten Sociale Agenda	158.750					2.854					
3 decentralisaties	52.380					48.695					
Onderdeel Jeugd	116.110	-	-	-	116.110	382.035	-	-	-	382.035	-265.925
Ketenaanpak Jeugd	64.160					-24.632					
RAS 2009 - 2012	25.010					381.477					
Ambtelijke platform jeugd	26.940					25.190					
Onderdeel Leerplicht & VSV	63.700	197.500	1.335.520	-	1.596.720	79.270	197.500	1.268.094	-	1.544.864	51.856
Regionaal Bureau Leerplicht (RBL)			1.335.520					1.268.094			
RMC						-					
Kwalificatieplicht	63.700					79.270					
Meerjarenprogramma VSV		197.500				-	197.500				
Jongerenloket											
Onderdeel Participatie	246.070	-	-	-	246.070	220.954	-	-	-	220.954	25.116
Regionaal Arbeidsmarkt Beleid	151.070					128.564					
Inkoop Volwasseneneducatie	70.870					77.750					
Sluitende aanpak jongeren	5.000					370					
Ambtelijk platform participatie	19.130					14.270					
Onderdeel Zorg	118.850	-	-	-	118.850	161.591	-	-	-	161.591	-42.741
Ambtelijk platform Zorg & Welzijn	63.110					40.700					
Maatschappelijke ondersteuning	55.740					120.891					
Regionale Cie Gezondheidszorg											
Onderdeel Cultuur	46.880	-	-	-	46.880	43.456	-	-	-	43.456	3.424
Cultuurparticipatie	40.190					43.236					
AO cultuur	6.690					220					
Onderdeel Bestuur	1.308.470	-	-	-	1.308.470	1.265.752	-	-	-	1.265.752	42.718
Bestuurskosten	49.880					42.422					
Bestuursondersteuning	937.210					921.052					
Werkgroep Boeien en Binden	3.610					4.670					
Focus 2014	46.270					160.740					
Communicatie	62.130					114.086					
Website	54.100					-					
Organisatie conferenties	81.990					5.068					
Ondermingsraad	73.280					77.714					
Onderdeel Middelen	245.930	-	-	-	245.930	-141.452	137.328	-	-	-4.124	250.054
P & C cyclus	190.170					188.688					
Liquiditeit	-243.650					-93.655					
Het nieuwe Werken						1.452					
Overige middelen	299.410					-238.238	137.328				
Onderdeel Beheer RIF	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beheer Regionaal Investeringsfonds											
Totaal algemeen	4.592.310	733.490	1.335.520	35.340	6.696.660	3.908.153	931.194	1.268.094	35.340	6.142.781	553.879

6.8 Overzicht bijdrage gemeenten per regionale taak en plustaak

Inwonertal informatie CBS 01-01-2013					
Leidse Regio		217.236			
Rijnstreek		129.437			
Duin- en Bollenstreek		183.153			
		<u>529.826</u>			
Omschrijving	Regionaal 15 gemeenten	Plustaak 12 gemeenten	Plustaak RBL	Plustaak Rijnstreek gemeenten	Totaal
Rekening					
Onderdeel Ruimtelijke Ordening	300.433	-	-	-	300.433
Onderdeel Wonen	153.681	570.736	-	35.340	759.757
Onderdeel Natuur en Landschap	238.373	-	-	-	238.373
Onderdeel Verkeer en Vervoer	660.747	25.630	-	-	686.377
Onderdeel Economische Zaken en Toerisme	491.764	-	-	-	491.764
Onderdeel Sociale Agenda Algemeen	51.549	-	-	-	51.549
Onderdeel Jeugd	382.035	-	-	-	382.035
Onderdeel Leerplicht & VSV	79.270	197.500	1.268.094	-	1.544.864
Onderdeel Participatie	220.954	-	-	-	220.954
Onderdeel Zorg	161.591	-	-	-	161.591
Onderdeel Cultuur	43.456	-	-	-	43.456
Onderdeel Bestuur	1.265.752	-	-	-	1.265.752
Onderdeel Middelen	-141.452	137.328	-	-	-4.124
Onderdeel Beheer RIF	-	-	-	-	-
Totaal generaal	3.908.153	931.194	1.268.094	35.340	6.142.781
Gemiddeld bedrag per inwoner					
	7,38	2,33	3,08	0,27	11,59
	(a)	(b)	(c)	(d)	
Leidse Regio	(a + b)				9,70
Rijnstreek	(a + d)				7,65
Duin- en Bollenstreek	(a + b + c)				12,79

6.9 Bijdragen gemeenten rekening (na bestemming)

Gemeente	Alphen ad Rijn	Hillegom	Kaag & Braassem	Katwijk	Leiden	Leiderdorp	Lisse	Nieuwkoop	Noordwijk	Noordwijkerhout	Oegstgeest	Rijnwoude	Teylingen	Voorschoten	Zoeterwoude	Totaal
Inwoners HR 15-gemeenten: bron CBS 01-01-2013	72.800	20.866	25.711	62.693	119.746	26.743	22.399	27.080	25.667	15.734	23.134	18.586	35.794	24.651	8.122	529.826
Inwoners HR 12-incl Jacobswoorde: bron CBS 01-01-2013		20.866	25.711	62.693	119.746	26.743	22.399	27.080	25.667	15.734	23.134	18.586	35.794	24.651	8.122	411.260
Inwoners HR 10-excl Jacobswoorde: bron CBS 01-01-2013		20.866	14.840	62.693	119.746	26.743	22.399	27.080	25.667	15.734	23.134	18.586	35.794	24.651	8.122	400.389
Inwoners HR 10-excl Jacobswoorde: bron CBS 01-01-2013		20.866	14.840	62.693	119.746	26.743	22.399	27.080	25.667	15.734	23.134	18.586	35.794	24.651	8.122	321.962
Inwoners Leidse regio-gemeenten: bron CBS 01-01-2013		20.866	14.840	62.693	119.746	26.743	22.399	27.080	25.667	15.734	23.134	18.586	35.794	24.651	8.122	129.437
Inwoners RSB: bron CBS 01-01-2013		20.866	14.840	62.693	119.746	26.743	22.399	27.080	25.667	15.734	23.134	18.586	35.794	24.651	8.122	183.153
Inwoners DB: bron CBS 01-01-2013		20.866	14.840	62.693	119.746	26.743	22.399	27.080	25.667	15.734	23.134	18.586	35.794	24.651	8.122	183.153
PROGRAMMA RUIMTELIJKE AGENDA																
Totaal onderdeel Ruimtelijke Agenda Algemeen	41.337	11.832	14.579	35.549	67.902	15.164	12.701	15.355	14.554	8.922	13.118	10.539	20.297	13.978	4.806	300.433
Woonruimteverdeling	0	20.282	14.425	60.939	116.396	25.995	21.772	0	24.949	15.294	22.487	0	34.793	23.961	7.895	389.188
Reg commissie Bezwaa en Bereep	0	11.766	8.368	0	67.522	15.080	12.630	0	14.473	0	13.045	0	20.184	13.900	4.580	181.548
Woonruimteverdeling Rijnstreek	19.903	6.052	2.968	7.458	34.734	7.757	6.497	7.394	7.445	4.564	6.710	5.075	10.382	7.150	2.356	35.340
Overige deelprogramma Wonen	21.145	38.100	33.219	79.124	218.652	48.832	40.899	15.249	46.867	19.856	42.242	10.456	65.959	45.011	14.831	153.681
Totaal onderdeel Ruimte en Wonen	41.048	9.388	11.568	28.206	53.874	12.032	10.077	12.184	11.548	7.079	10.408	8.362	16.104	11.091	3.654	759.757
Totaal onderdeel Natuur en Landschap	32.798	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32.798
Collectief Vraagstuk Vervoer (CVV)	0	1.336	950	4.013	7.665	1.712	1.434	0	1.643	1.007	1.481	0	2.291	1.578	520	25.630
Overig deelprogramma Mobiliteit	90.914	26.022	32.064	78.185	149.335	33.351	27.834	33.772	32.009	19.622	28.650	23.179	46.839	30.742	10.129	660.747
Totaal onderdeel Mobiliteit	90.914	27.358	33.014	82.198	157.000	35.063	29.368	33.772	33.652	20.629	30.331	23.179	46.930	32.320	10.649	686.377
Totaal onderdeel Economische Zaken en Toerisme	67.663	19.367	23.864	58.189	111.144	24.820	20.780	25.135	23.823	14.604	21.472	17.251	38.223	22.880	7.539	491.764
TOTAAL PROGRAMMA RUIMTELIJKE AGENDA	273.760	106.045	116.244	283.266	608.572	135.911	113.835	101.695	130.444	71.092	117.571	69.797	181.913	125.280	41.279	2.476.704
PROGRAMMA SOCIALE AGENDA																
Totaal onderdeel Sociale Agenda Algemeen	7.093	2.030	2.502	6.100	11.650	2.602	2.179	2.635	2.497	1.531	2.251	1.808	3.483	2.398	790	51.549
Totaal onderdeel Jeugd	52.565	15.046	18.539	45.206	86.343	19.283	16.151	19.526	18.507	11.345	16.681	13.402	25.810	17.775	5.856	382.035
Jeugdenkiet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jeugdenkiet plaats	0	10.293	7.320	30.925	59.066	13.192	11.049	0	12.661	7.761	11.411	0	17.656	12.160	4.006	197.500
Regionaal Bureau Leerplicht	63.738	63.738	85.279	218.803	295.319	89.126	70.980	4.052	73.953	51.331	80.586	26.191	129.949	63.201	26.191	1.266.094
Overig onderdeel Onderwijs	10.907	3.122	3.847	9.360	17.916	4.001	3.351	4.052	3.840	2.354	3.401	2.761	5.355	3.068	1.215	79.270
Totaal onderdeel Leerplicht en VSV	10.907	77.153	96.446	299.108	372.301	106.319	85.380	4.052	90.094	61.446	93.446	2.761	152.956	99.049	31.412	1.544.864
Totaal onderdeel Participatie	30.402	8.702	10.722	26.145	49.937	11.153	9.341	11.293	10.704	6.562	9.648	7.751	14.927	10.280	3.387	220.954
Totaal onderdeel Zorg	22.234	6.364	7.842	19.121	36.520	8.156	6.831	8.259	7.828	4.799	7.056	5.669	10.917	7.518	2.477	161.591
Totaal onderdeel Cultuur	5.979	1.711	2.109	5.145	9.821	2.193	1.837	2.221	2.105	1.290	1.897	1.524	2.936	2.022	666	43.456
TOTAAL PROGRAMMA SOCIALE AGENDA	129.180	111.006	138.160	360.825	566.572	149.706	121.719	47.986	131.735	86.973	132.993	32.935	211.029	139.042	44.588	2.404.449
PROGRAMMA BESTUUR & MIDDELEN																
Totaal onderdeel Bestuur	174.158	49.849	61.423	149.773	286.074	63.889	53.511	64.694	61.318	37.588	55.267	44.402	85.512	58.891	19.403	1.265.752
Vrijval voorziening organisatie aang	0	7.157	5.090	21.503	41.070	9.172	7.683	0	8.803	5.397	7.935	0	12.277	8.455	2.786	137.328
Overige middelen	-19.463	-5.571	-6.847	-16.738	-31.969	-7.140	-5.960	-7.230	-6.653	-4.201	-6.176	-4.962	-9.556	-6.591	-2.168	-141.432
Totaal onderdeel Middelen	-19.463	1.586	-1.774	4.765	9.101	2.032	1.703	-7.230	1.950	1.196	1.759	-4.962	2.721	1.874	618	-4.124
Totaal onderdeel Beheer Rijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL PROGRAMMA BESTUUR & MIDDELEN	154.695	51.435	59.649	154.538	295.175	65.921	55.214	57.464	63.268	38.784	57.026	39.440	88.233	60.765	20.021	1.261.628
Totaal exploitatiebegroting	557.635	268.486	314.053	798.629	1.470.320	351.538	290.768	207.145	325.447	196.849	307.590	142.172	481.175	325.087	105.888	6.142.781
Bijdragen gemeenten Rekening 2013	557.635	268.486	314.053	798.629	1.470.320	351.538	290.768	207.145	325.447	196.849	307.590	142.172	481.175	325.087	105.888	6.142.781
Regionaal InvesteringsFonds	430.127	368.865	1.764.337	3.076.651	571.022	409.567	585.348	400.880	400.880	400.880	400.880	400.880	400.880	400.880	400.880	400.880
Totaal algemeen	557.635	698.613	682.918	2.562.966	4.546.971	922.560	700.335	207.145	910.795	575.507	708.470	142.172	1.213.080	897.507	270.438	15.597.111

6.10 Afrekenstaat (na bestemming en voorgenomen reserveringen)

Gemeente	Voorschot	Rekening	Afrekening 2013	Afrekening na voorgenomen
Alphen aan den Rijn	653.940	557.635	96.305	20.095
Hillegom	288.100	268.486	19.614	-2.199
Kaag en Braassem	346.610	314.053	32.557	5.679
Katwijk	861.480	798.629	62.851	-2.688
Leiden	1.576.080	1.470.320	105.760	-19.422
Leiderdorp	378.100	351.538	26.562	-1.395
Lisse	316.270	290.768	25.502	2.086
Nieuwkoop	242.010	207.145	34.865	6.556
Noordwijk	348.960	325.447	23.513	-3.319
Noordwijkerhout	212.350	196.849	15.501	-947
Oegstgeest	327.410	307.590	19.820	-4.364
Rijnwoude	167.190	142.172	25.018	5.588
Teylingen	517.790	481.175	36.615	-804
Voorschoten	344.820	325.087	19.733	-6.037
Zoeterwoude	115.550	105.888	9.662	1.171
Totaal	6.696.660	6.142.781	553.879	0